

Eindejaarsrapportage Impuls Omgevingsveiligheid 2017

**Monitor over de maanden januari tot en met december 2017 voor de
deelprogramma's**

- 1. BRZO**
- 2. PGS**
- 3. Informatie-, en Kennisinfrastructuur**
- 4. Lokaal Externe veiligheid beleid**

Versie 5 april 2018; definitieve versie
Auteur M.L.E.Biemans MSc

Managementsamenvatting

De Impuls Omgevingsveiligheid 2015 – 2018 geeft een impuls aan het milieuwerkveld externe veiligheid en bestaat uit vier deelprogramma's van de decentrale overheden. Deze eindejaarsrapportage bevat de monitorresultaten van de projecten en activiteiten van de vier deelprogramma's over het jaar 2017.

Hoofddoel Impuls Omgevingsveiligheid

Het behouden en verbeteren van de kwaliteit van de uitvoering van het externe veiligheidsbeleid en de regelgeving, anticiperend op de Omgevingswet, door omgevingsdiensten, veiligheidsregio's en bevoegde overheden.

Deelprogramma 1 Besluit Risico Zware Ongevallen (BRZO)

De projecten en activiteiten van het eerste deelprogramma worden uitgevoerd volgens plan. Dit betreffen alle bovenwettelijke activiteiten op gebied van coördinatie, afstemming, uniformering, implementatie en dergelijke. Het nut en noodzaak hiervan wordt breed gedeeld. Er is een overbesteding van 2% op de activiteiten rondom het thema VTH.

Enkel de vernieuwing van de gemeenschappelijke inspectieruimte laat nog een achterstand zien, maar dit wordt veroorzaakt door de vertraagde opstart tijdens de eerdere jaren. Het project heeft ondertussen een goede en solide start gemaakt, hoewel het nog niet zeker is of de nieuwbouw volledig zal zijn afgerond eind 2018. Een verzoek voor het doorschuiven van de middelen naar 2018 is gedaan en lijkt zeker gerechtvaardigd.

Project verloopt redelijk volgens (project)plan.

Deelprogramma 2 Publicatiereeks gevaarlijke stoffen (PGS)

Hoewel twee PGS-actualisaties een duidelijke achterstand laten zien, is het merendeel van de PGS-en die aansluiting hebben aan het Besluit Activiteiten Leefomgeving (BAL) naar verwachting afgerond in het vierde kwartaal van 2018. Dit betekent niet dat alle PGS-en eind 2018 ook zijn vastgesteld door het Bestuurlijk Omgevingsberaad, maar dat ze klaar zijn voor bestuurlijke vaststelling door het BOB. Deze bestuurlijke vaststelling niet meegewogen bij het bepalen van de mate van doelbehalving. Eind 2017 hebben Inspectie SZW en SZW beleid signalen aan de Programmaraad gegeven die zeer waarschijnlijk gevolgen hebben voor de planning van de oplevering van PGS-en NS. Ook dit is niet meegewogen bij het bepalen van de mate van doelbehalving.

Project verloopt redelijk volgens bijgestelde (project)plan waarbij de einddatum is verschoven naar december 2018.

Deelprogramma 3 Informatie- en Kennisinfrastructuur (IKIS) EV

De projecten van het derde deelprogramma worden grotendeels uitgevoerd volgens plan. Enkel de uitvoering van een kengetallenonderzoek naar de producten en diensten die met de middelen van deelprogramma vier worden uitgevoerd heeft een vertraging laten zien. Het onderzoek is pas december 2017 opgestart. Het project trainingen aandachtsgebieden is ook vertraagd, omdat dit project afhankelijk is van de definitieve wetteksten in de Omgevingswet.

Alle projecten communiceren over hun resultaten binnen het eigen netwerk en de eigen project- en werkgroepen en dergelijke. Ook het kennisportaal Relevant en het congres wordt actief gebruikt. Het project Ontwerp Veilige Omgeving heeft de ambtenaar ruimtelijke ordening en de bestuurder op haar netvlies en is zorgt voor een actieve communicatie met een eigen website. Toch bestaat de indruk dat kennis en ervaring breder gedeeld zouden kunnen worden dat dat dit tot nu toe wordt gedaan. Zo wordt gesignaleerd dat de kennis vooral wordt gedeeld binnen het eigen netwerk en er maar weinig oog is voor de relaties met andere (milieu)thema's. Dit signaal geldt overigens ook voor de andere deelprogramma's en is een belangrijk aandachtspunt, dat in 2018 wordt opgepakt door de programmaleiding. Ook de afhankelijkheid van het landelijk expertisenetwerk van de tijdelijke

middelen die de IOV ter beschikking stelt is een punt van zorg. Dit punt wordt meenomen als apart project in het verlengde programma IOV (onder voorbehoud van bestuurlijke besluitvorming).

	Project verloopt redelijk volgens (project)plan.
--	--

Deelprogramma 4 Lokaal EV-beleid

Bij zowel de veiligheidsregio's als de omgevingsdiensten zijn veel meer producten opgeleverd dan in het initiële IOV programma 2015-2018 is opgenomen. Vooral op gebied van EV-adviezen voor de ruimtelijke ordening is een flinke stijging merkbaar. Dit is een aandachtspunt in de aanloop naar de financiële uitwerking van de uitkomsten van de Omgevingswet.

Vanaf 2017 zijn de middelen voor activiteiten van Provincies en Omgevingsdiensten via een decentralisatie-uitkering (DU-IOV) toegekend. Dit heeft consequenties voor de wijze waarop bestedingen worden gerapporteerd. In deze rapportage blijven ook de eigen provinciale middelen buiten beschouwing die enkele provincies inzetten als aanvulling op de DU-IOV voor hun provinciaal programma.

Provincies wijzen er in dit verband op dat de werkelijke bestuurslasten vanwege de uitvoering van omgevingsveiligheidsstaken daardoor hoger zijn dan de bedragen genoemd in de laatste tabel. Dit is ook merkbaar in termen van de opbrengsten: er zijn veel meer producten geleverd dan bij start van de IOV aangenomen.

Op gebied van de omgevingsvisies signaleren provincies een achterstand, die feitelijk wordt veroorzaakt door de vertraging van Omgevingswet. Hierdoor zijn gemeenten tot nu toe afwachtend geweest bij het opstellen van een gemeentelijke omgevingsvisie. Voor het thema externe veiligheid/omgevingsveiligheid blijkt dit juist gunstig, omdat uit de afronding van het nieuwe omgevingsveiligheidsbeleid blijkt, dat bekendheid met alle wijzigingen essentieel zijn voor het opstellen van een kwalitatief voldoende visie. Er wordt dan ook geadviseerd om de doelstelling te wijzigen, waarin wordt aangegeven dat alle gemeenten eind 2018 een paragraaf EV hebben geschreven, omdat deze niet haalbaar is.

	Project verloopt goed volgens (project)plan.
--	--

Vervolg programma Impuls Omgevingsveiligheid 2015 - 2018

De resultaten van 2017 zijn belangrijk, omdat zij het uitgangspunt zijn voor de uitvoering van het programma in 2018, het laatste jaar van de Impuls Omgevingsveiligheid. In januari 2018 is een separaat spoor opgestart, waarin nagedacht wordt over een verlengd programma IOV 2019 –2020. Dit leidt tot een voorstel, dat in de eerste helft van 2018 wordt voorgelegd aan het Bestuurlijk Omgevingsberaad.

Bestedingen 2017

Het budget van 2017 bestaat uit € 17.519.590,- voor de vier deelprogramma's en het secretariaat, zoals vastgesteld door het Bestuurlijk Omgevingsberaad. Er is 93% besteed bij de uitvoering. Daarnaast is er voor de deelprogramma's Brzo en PGS een additioneel budget van € 756.000,- beschikbaar, vanuit de onderbesteding van de IOV 2016, wat niet geheel is besteed.

In bijlage 1 zijn de financiën van de IOV 2017 opgenomen. In bijlage 2 zijn de vijf verzoeken, verdeeld over de vier deelprogramma's opgenomen, voor het mogen inzetten van een deel van de onderbesteding voor de uitvoering van de projecten in 2018.

De werkgroep IOV heeft van het Bestuurlijk Omgevingsberaad een mandaat om binnen de onderstaande kaders te mogen beslissen:

- Doorschuiven is noodzakelijk voor de doelbehaling
- Het blijft ruim binnen het mandaat van €300.000,-
- Het valt binnen de programmaperiode IOV 2015 – 2018.
- De middelen worden daarmee binnen de programmaperiode besteed.

Het verzoek van deelprogramma 1 Brzo, voor het inzetten van € 1.393.000,- valt buiten de kaders, maar dit verzoek is al in de halfjaarsrapportage IOV 2017 opgenomen. Door de managers van IPO, lenW en VNG wordt positief geadviseerd aan het BOB van april 2018. De overige verzoeken liggen binnen het mandaat van de werkgroep IOV. De werkgroep is akkoord met de verzoeken.

Beschikbaar restbudget

Rekening houdend met een akkoord voor alle verzoeken resteert er € 177.507,-, zoals in tabel 1 hieronder is af te lezen.

De werkgroep IOV adviseert het Bestuurlijk Omgevingsberaad om dit bedrag in te zetten voor de uitvoering van het onderzoek naar de structurele financiering externe veiligheid in 2018, waarover een positief advies van de managers van IPO, lenW en VNG aan het BOB ligt.

Tabel 1 Berekening restbudget IOV 2017

Deelprogramma	Onderbesteding IOV 2017	Verzoek inzet middelen in 2018	Restbudget
DEELPROGRAMMA 1, inclusief additionele middelen	€ 1.393.830	€ 1.393.000	€ 830
DEELPROGRAMMA 2, inclusief additionele middelen	€ 106.100	€ 44.897	€ 61.203
DEELPROGRAMMA 3	€ 139.719	€ 66.000	€ 73.719
DEELPROGRAMMA 4	€ 128.437	€ 106.682	€ 21.755
Secretariaat	€ 20.000	€ 0	€ 20.000
	€ 1.788.086	€ 1.610.579	€ 177.507

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting	2
Inleiding 7	
DEELPROGRAMMA 1 BESLUIT RISICO'S ZWARE ONGEVALLLEN	8
1.1 Resultaten VTH-taken uniform en integraal	8
1.1.1 Vergunningverlening	8
1.1.2 Toezicht en Handhaving	13
1.2 Informatie, monitoring en openbaarheid	18
1.3 Kennis, opleidingen en kwaliteit	20
1.4 Organisatie en communicatie	22
1.5 Financiën BRZO 2017	25
Conclusie	25
DEELPROGRAMMA 2 PUBLICATIREEKS GEVAARLIJKE STOFFEN	27
2.1 Resultaten Organisatie, beheer en intensivering van de PGS-reeks door NEN	27
2.2 Resultaten borging inzet deskundigheid door de overheid 2017	30
2.3 Financiën PGS 2017	31
Conclusie	31
DEELPROGRAMMA 3 INFORMATIE - EN KENNISINFRASTRUCTUUR	33
1. Resultaten landelijk expertisenetwerk	33
1.1 Ondersteuning landelijke ontwikkelingen	33
1.2 Kennistafels externe veiligheid	34
1.3 Organiseren congressen en symposia	39
1.4 Programma Ontwerp Veilige Omgeving	40
2 Resultaten kennisportaal Relevant	42
3 Resultaten Data-infrastructuur externe veiligheid	44
4. Resultaten invoering wet- en regelgeving bij Bevoegd Gezag	47
5.1 Coördinatie van de inbreng en voorbereiding op nieuwe wet- en regelgeving	48
5.2 Organiseren van cursussen en scholing aandachtsgebieden externe veiligheid	48
5.3 Ondersteuning EV in Omgevingsvisies	50
Financiën en organisatie	52
Conclusie	52
DEELPROGRAMMA 4 LOKAAL EV-BELEID	54
4.1 Ondersteunen taakuitvoering ten behoeve van bevoegd gezag veiligheidsregio's	55
4.1.1 A. Ondersteuning Bevoegd Gezag	55
4.1.2 B. Ontwikkeling en Kwaliteit	56
4.2 Ondersteuning taakuitvoering bevoegd gezag VTH en RO door omgevingsdiensten	57
4.3 Externe veiligheid in Omgevingsvisies	58
4.4 Groepsrisicobeleid	59
4.5 Transport gevaarlijke stoffen	60
Financiën Lokaal EV-beleid 2017	61
Conclusie	61
5 Secretariaat Impuls Omgevingsveiligheid	63

Bijlage 1	Financiële overzichten 2017	64
Bijlage 2	Verzoeken tot doorschuiven middelen naar 2018.....	66
Bijlage 3	Notitie initiatieven datainfrastructuur externe veiligheid	73

Inleiding

Deze eindejaarsrapportage geeft een kort overzicht van de resultaten van de activiteiten die tijdens het gehele jaar van 2017 binnen de vier deelprogramma's IOV 2017 zijn uitgevoerd.

Per deelprogramma is in de hoofdstukken 1 tot en met 4 beschreven:

- het doel dat het deelprogramma heeft,
- de beoogde activiteiten 2017, zoals deze in het vastgestelde programma zijn opgenomen,
- de stand van zaken per 31 december 2017,
- *per activiteit* een kleurencode (voor betekenis, zie hieronder), bedoeld om aan te duiden in hoeverre het doel van het programma wordt behaald met de geboekte resultaten,
- eventueel wordt een aanbeveling gegeven.

Betekenis kleurencode

	Project is nog niet opgestart.
	Project verloopt redelijk tot goed volgens (project)plan.
	Project heeft een achterstand ten opzichte van het (project)plan, maar het is mogelijk de achterstand in te halen.
	Projectresultaat loopt (ver) achter, inhalen niet mogelijk.
	Project gestaakt/afgevoerd.

DEELPROGRAMMA 1 BESLUIT RISICO'S ZWARE ONGEVALLLEN

Doelstelling deelprogramma Besluit Risico's Zware Ongevallen (Brzo)

Voor het deelprogramma Brzo is de volgende doelstelling geformuleerd:

Een gecoördineerde VTH-uitvoering en monitoring bij Brzo en RIE cat. 4 bedrijven. Dit deelprogramma draagt hieraan bij door te faciliteren dat:

- de Brzo-OD's en veiligheidsregio's beschikken over gekwalificeerde medewerkers,
- er sprake is van uniforme VTH-instrumenten, inclusief het maken van (samenwerkings)afspraken hierover met de betrokken partijen,
- er inzicht is in de uitvoering van de VTH-taken en de prestaties van de bedrijven door databeheer (vernieuwing van de GIR) en monitoring,
- er sprake is van een goede en efficiënte samenwerking tussen de betrokken overheidspartners (coördinatiepunt voor Brzo-OD's en voor samenwerking met de medeoverheden (Brzo+),
- er wordt geanticipeerd op de Omgevingswet.

Binnen het deelprogramma Brzo wordt samengewerkt door de volgende organisaties:

- de 6 Brzo omgevingsdiensten,
- de 6 Veiligheidsregio's,
- het bureau Brzo+,
- ISZW en waterkwaliteitsbeheerders; zij ontvangen geen middelen van de IOV.

De activiteiten van het eerste deelprogramma zijn geclusterd in de volgende onderwerpen:

1. VTH taken: uniform en integraal
2. IT, monitoren en openbaarheid
3. Kennis, opleidingen en kwaliteit
4. Organisatie, ondersteuning en coördinatie

1.1 Resultaten VTH-taken uniform en integraal

1.1.1 Vergunningverlening

Het Brzo 2015 kent geen vergunningenstelsel. De Brzo-samenwerking in eerdere jaren bleef vooral beperkt tot het Brzo-toezicht. Over 2017 mag geconcludeerd worden dat de samenwerking op het gebied van vergunningverlening voor Brzo-bedrijven intensief is voortgezet, zodat de samenwerking nu echt VTH-breed is vormgegeven.

De beoogde doelen voor het derde jaar van IOV Deelprogramma I Brzo zijn grotendeels behaald. In dit hoofdstuk wordt een toelichting op de verschillende vergunningenprojecten gegeven waarin zichtbaar is welke producten zijn opgeleverd en welke activiteiten reeds in de implementatiefase zijn gekomen.

a. Programmatische en risicogerichte aanpak VTH uitvoering

Doel

Het doel van het project is om de programmatische aanpak van vergunningverlening te versterken. Het gaat hierbij vooral om het hebben en houden van actuele vergunningen, waarbij de wettelijke actualisatieverplichtingen en de bedrijven die het grootste risico opleveren de hoogste prioriteit hebben in de programmering.

Actiepunten:

Verdere implementatie van de werkwijze en deze toepassen op het volledige bestand van Brzo- en RIE-4-bedrijven.

Proces

In 2017 is op basis van de in 2016 uitgevoerde pilot de systematiek voor een programmatische aanpak bij vergunningverlening aangepast en voorgelegd aan management van de Brzo-OD's en zowel de ambtelijk- en bestuurlijk opdrachtgevers. Na goedkeuring door management van de Brzo-OD's en de ambtelijk opdrachtgevers is de systematiek in december 2017 bestuurlijk vastgesteld. In 2017 is op basis van de systematiek 80% van de Brzo-inrichtingen in het meerjarenprogramma van de

Brzo-OD's opgenomen. Voor de overige 20% lopen de projecten door in 2018 om de doelstelling van 100% te realiseren. Met name de krappe beschikbaarheid van gekwalificeerd personeel bleek een knelpunt voor het in 2017 realiseren van het gestelde doel. Dit is een probleem dat voor het gehele VTH-werkveld geldt.

Resultaat

Resultaten omgevingsdiensten: er is een systematiek voor een programmatische aanpak bij vergunningverlening ontwikkeld en zowel ambtelijk als bestuurlijk vastgesteld. Eind 2017 was 80% van de Brzo-inrichtingen in het meerjarenprogramma opgenomen. De verwachting is dat in de eerste helft van 2018 de 100% zal worden bereikt. De doelstelling voor 2017 is grotendeels gerealiseerd.

b. Uniformering toepassing richtlijnen

Doel

Doel is om te bewerkstelligen dat Brzo-bevoegde gezagen de Europese en landelijke richtlijnen op eenduidige wijze interpreteren en toepassen. Dit levert een level playing field op voor de betrokken bedrijven. De Brzo-OD's en -VR's stemmen onderling met elkaar af hoe met normen en richtlijnen om te gaan.

Actiepunten:

- Uitwerken van overstromingen en aardbevingen
- inrichten afstemmingstructuur voor BREF documenten en PGS richtlijnen

Proces

In 2017 was uniformering van de aanpak van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) een belangrijk onderwerp. Om de werkwijze, interpretatie etc. te uniformeren is een projectgroep opgezet waarin de Brzo-OD's de werkwijze en de problemen die ze daarbij tegen komen bespreken en afstemmen. Dit heeft ertoe geleid dat er een uniforme aanpak is ontstaan in situaties waarin er sprake is van de emissie van ZZS. Leden uit het projectteam nemen namens de Brzo-OD's deel in de stuurgroep en diverse landelijk werkgroepen die door het ministerie van IenW in het leven zijn geroepen om de aanpak van ZZS te verbeteren. Het betreft werkgroepen die zich bezig houden met het opzetten van een kennisnetwerk ZZS, verbeteren van de informatie over ZZS en inhoudelijke onderwerpen zoals het omgaan met mengsels.

Door de Brzo-OD's is naar aanleiding van Brzo 2015 het onderwerp Overstromingen verder uitgewerkt. In samenwerking met Rijkswaterstaat is een checklist voor overstromingsrisico's en een monitoringsbestand ontwikkeld. Om de benodigde kennis voor het beoordelen van overstromingsrisico's te delen zijn er drie workshops georganiseerd. De checklist voor overstromingsrisico's is ook besproken met het bedrijfsleven en bij de workshops en presentaties waren vertegenwoordigers van het bedrijfsleven aanwezig.

Het onderwerp Aardbevingen is niet verder uitgewerkt. Voor de aardbevingen in het noorden van het land is aangesloten bij de daar lopende trajecten en het is niet gelukt om de financiering van het opstellen door een extern deskundige van een beoordelingslijn voor Brabant en Limburg rond te krijgen.

In het vierde kwartaal van 2017 is gestart met een project om te komen tot vaststelling van een uitvoeringsdocument voor de emissies naar de lucht bij de branche van de tankopslagbedrijven.

Resultaat

Resultaten omgevingsdiensten: voor de aanpak van ZZS is een projectgroep in het leven geroepen die voor een uniforme werkwijze heeft gezorgd bij de emissie van ZZS. De leden van deze werkgroep participeren volop in landelijke stuur- en werkgroepen die door het ministerie van IenW in het leven zijn geroepen om de aanpak van ZZS te verbeteren.

De uniformering van het beoordelen van de overstromingsrisico's is uitgewerkt en in workshops zijn de producten van het project gedeeld en is kennis overgedragen. Het uniform beoordelen van de risico's bij aardbevingen is landelijk niet verder uitgewerkt.

In paragraaf Kennis, opleidingen en kwaliteit beschrijven de veiligheidregio's onder de activiteit Constructieve veiligheid wat zij met het thema aardbevingen hebben gedaan.

c. Vergunningen afstemmen aan de voorkant met Brzo+ partners

Doel

Doel van dit project is dat bedrijven voorafgaand aan vestiging of het doen van investeringen, weten aan welke eisen zij moeten voldoen. In het milieu-, brandveiligheid- en waterdomein wordt in vergunningen vastgelegd wat die eisen zijn. De kern is integraal en als overheden gezamenlijk op hetzelfde moment helderheid hebben over de eisen die aan een bedrijf worden gesteld.

Actiepunten

- regionale overlegstructuur ondersteunen
- uitvoeren analyse op processtappen vergunningverlening

Proces

In juni 2017 is door het managementoverleg van Brzo+ het voorstel goedgekeurd om de afstemming tussen de Brzo+partners vorm te geven. In dit voorstel is de aanpak van de implementatie op regionaal niveau opgenomen en zijn per Brzo+ partner de inhoudelijke prioriteiten opgenomen. De uitvraag over de stand van zaken van de implementatie liet zien dat de implementatie beter kan. In het eerste kwartaal van 2018 zal er zodoende een extra impuls aan worden gegeven. Wel is er intensief contact tussen de individuele omgevingsdiensten en de veiligheidsregio's en met ILT is er tweemaal per jaar overleg.

Resultaat

Resultaten omgevingsdiensten: het voorstel om te komen tot een afstemming aan de voorkant met de Brzo+ partners is vastgesteld, de implementatie kan beter.

Resultaten veiligheidsregio's: de veiligheidsregio's zijn gestart om de wettelijke advisering aan het Wabo-bevoegd gezag te uniformeren. Om te komen tot uniforme benadering naar de bedrijven is afstemmen tussen de overheden nodig. De VR's hebben in 2017 op een landelijk uniforme wijze geadviseerd in het kader van PGS29 inrichtingen (zie verderop meer). Eind 2017 is gestart met een 'handreiking beoordeling implementatieplannen plasbranden'. Deze handreiking zorgt voor een uniforme beoordeling waardoor een level playing field wordt bereikt voor de te beoordelen bedrijven. Begin 2018 wordt dit document opgeleverd en verspreid.

d. Accounthouderschap

Doel

Het doel van dit project is dat concerns zoals Gasunie en AKZO-Nobel vergelijkbare vergunningen ontvangen en het toezicht en de handhaving is afgestemd tussen alle toezichthouders. In de toekomst zullen de bedrijven één aanspreekpunt hebben bij de overheid met in achtname van de verantwoordelijkheden van de bevoegde gezagen. Deze aanpak faciliteert het tweerichtingsverkeer tussen bedrijf en overheid. In dit aanspreekpunt zijn de Brzo-omgevingsdiensten in gezamenlijkheid met de andere bevoegde instanties verenigd. Er worden accounthouders benoemd die enerzijds coördineren tussen het bedrijf en de betrokken bevoegde gezagen en anderzijds coördineren tussen de bevoegde gezagen onderling. Er wordt geen bevoegdheid overgedragen. Het betreft een centraal punt waar overzicht is en waar men voor informatie over het betreffende concern terecht kan.

Actiepunten:

- Het uitbreiden van de pilot tot zeven concerns, waarin zowel aandacht is voor samenwerking, afstemming, kennisuitwisseling en meer uniformering van de uitvoering van de VTH-taken binnen deze concerns, omdat er voor zo'n concern een level-playingfield ontstaat.
- Per concern wordt bepaald waar de pilot zich op moet focussen; dit wordt vastgelegd in deelplannen.
- De ervaringen uit deze pilots vormen input voor de verbreding van de pilots en concerns. Waar mogelijk zal in 2017 het aantal concerns nog verder worden uitgebreid.

Proces

In maart is door de projectgroep het Uitvoeringsplan Project Accounthouderschap opgeleverd en dit Uitvoeringsplan is in het tweede kwartaal door de Brzo+ partners goedgekeurd. Door wisseling van het projectleiderschap is de uitvoering van het projectplan na de zomer gestart met het opstellen van de concernplannen: in een concernplan worden voor de Brzo-inspecties, het Wabo-toezicht en de Wabo-vergunningverlening concrete actiepunten benoemd. Eind 2017 is van zes concerns een eerste concept gereed.

Bij de aanpak liepen de concerns Gasunie en Varo-energy voorop. Door de opdrachtgevers is de aanpak voor Gasunie goedgekeurd. Hiermee wordt zowel de uniformiteit als de efficiency gediend. Bij Varo-energy is vooruit lopend op het concernplan de concernaanpak al uitgebreid naar Wabo-vergunningverlening.

Resultaat

Resultaat omgevingsdiensten: in de eerste helft van 2017 is er een Uitvoeringsplan voor het project vastgesteld. In dit Uitvoeringsplan zijn voor de Brzo inspecties, de Wabo- inspecties en - vergunningverlening de punten benoemd waarop de concernplannen zich minimaal moeten richten. Voor deze thema's wordt zowel binnen de overheid en het concern de aanpak afgestemd. Per concern benoemd iedere overheidsorganisatie een accounthouder en in de regel is de accounthouder van de Brzo-OD de coördinerend accounthouder en daarmee het aanspreekpunt voor het concern. Per concern wordt nog gewerkt aan een projectplan waarin de te bereiken resultaten per actiepunten en het overheidsnetwerk is beschreven. Dit betekent dat er nog geen evaluatie heeft kunnen plaatsvinden. Gelet hierop is het aantal concerns niet verder uitgebreid.

Bij de koplopers Varo-Energy en Gasunie is de concern aanpak verder geïmplementeerd.

Bij Varo Energy zijn afspraken gemaakt over een standaard voor het voorschrift betreffende ongewone voorvallen en de volgorde van het indienen van aanvragen voor een revisievergunning voor de diverse vestigingen. .

Bij Gasunie is grote voortgang geboekt. In overleg met de andere BRZO+ partners zijn de Brzo-OD's voor toezicht bij Gasunie Brzo inrichtingen gekomen tot een aanpak die inzet en kennis voor Brzo inspecties concentreert bij een beperkt aantal toezichthouders. Dit leidt tot kleinere inspectieteams en onderlinge uitwisseling van inspecteurs. Deze werkwijze start vanaf 2018 en wordt ook gezien als een 'pilot' voor de andere concerns.

De vergunningverlening bij drie Brzo vestigingen van van Gansewinkel (Renewi) verloopt gecoördineerd en in samenwerking tussen de twee betreffende omgevingsdiensten. De ervaringen die hierbij zijn opgedaan kunnen ook bij de andere concerns worden gebruikt.

Resultaat veiligheidsregio's: vanuit de VR's hebben in 2017 vertegenwoordigers van drie landsdelen geparticipeerd in dit programmaonderdeel. Daarin heeft men o.a. bij één concern op één centrale locatie het desbetreffende VMS bekeken, die landelijk wordt toegepast. Verder dienen de pilots als botsproeven en worden resultaten/aanbevelingen veelvuldig geïnventariseerd voor de start bij andere concerns. De pilots zullen in 2018 worden uitgebreid, waarbij wederom VR-functionarissen participeren.

e. Landelijke PGS29 project

Doel

In de afgelopen jaren is een grote inspanning geleverd voor het landelijk uniform implementeren van de PGS 29 richtlijn. Het uitgangspunt dat in 2014 en 2015 is gekozen door Brzo is een landelijke, gezamenlijke en integrale aanpak. Elke partij vanuit haar eigen verantwoordelijkheid die bij wet is opgedragen: interne veiligheid, externe veiligheid + milieu en de brandpreventieve- en repressieve maatregelen. Ook is er een nieuwe versie van de PGS 29 richtlijn opgesteld (zie IOV deelprogramma 2).

Actiepunten:

- Monitoren afspraken, review van kwaliteit en verzorgen van de afstemming tussen betrokken partijen.
- Opstellen actualisatieprogramma PGS 29, afstemmen met betrokken partners en koppelen aan landelijk beleid en -programma

Proces

Het beleidskader voor tankputbrand(TPB-)scenario is in december 2016 opgeleverd en gepubliceerd. In twee landelijke bijeenkomsten in 2017 is, in samenwerking met diverse brancheorganisaties, de reikwijdte van het beleidskader nader toegelicht. In de uitvoering is onderscheid gemaakt in een fase 1 (bepaling van de ernstcategorie) en fase 2, waarin reëel en typerende plasbranden repressief dienen te worden aangepakt met stationaire- respectievelijke mobiele voorzieningen (de escalatiescenario's). In de periode mei tot en met juni is door de bedrijven de bepaling van de ernstcategorie ingediend. Deze zijn vervolgens door het Landelijk Expertisecentrum Brzo beoordeeld en eind 2017 zijn de

bedrijven door het Wabo-bevoegd gezag op de hoogte gesteld van de bevindingen. Eind van 2017 zijn vertegenwoordigers van de Brzo-OD's, de veiligheidsregio's en het bedrijfsleven om tafel gegaan om op een constructieve manier een kader te schetsen voor de escalatiescenario's. Dit kader zal naar verwachting in het eerste kwartaal van 2018 worden gepresenteerd aan het bedrijfsleven.

Doordat de uitwerking meer tijd vergt dan voorzien is het actualisatieprogramma verschoven naar 2018.

Resultaten

Resultaten omgevingsdiensten: de gemaakte afspraken worden gemonitord en de afstemming tussen alle betrokkenen is verzorgd.

Resultaten veiligheidsregio's: in navolging van het beschreven beleidskader PGS29 plasbranden in tankputten, hebben er i.s.m. brancheorganisaties VNO-NCW, VOTOB, VNCI, VNPI, NOVE twee landelijke bijeenkomsten plaatsgevonden in Pernis (februari) en Den Haag (april), waarin omgevingsdiensten en veiligheidsregio's samen met functionarissen uit het bedrijfsleven de reikwijdte van het kader hebben toegelicht. Er is een onderscheid gemaakt tussen fase 1, waarin de ernstcategorie bepaald is i.r.t. effecten op de omgeving en reactietijd om maatregelen te nemen om die effecten te bestrijden, en fase 2, waarin reëel- en typerende plasbranden repressief dienen te worden aangepakt, met stationaire- respectievelijke mobiele voorzieningen. De uitwerking van die plannen dienen in 2018 te worden ingediend.

Daaropvolgend hebben verschillende PGS29-inrichtingen hun plannen van mei tot juli 2017 centraal aan het coördinerend bevoegde gezag Zuid-Holland Zeeland geleverd, die deze vervolgens heeft verzonden aan het desbetreffende BG Wabo en het LECBrzo. Voor de herfst hebben de meeste inrichtingen een antwoord gekregen, waarin OD's en VR's akkoord gingen met hun analyses of juist tot een ander inzicht kwamen.

In Q4 zijn omgevingsdiensten, veiligheidsregio's en bedrijfsleven om tafel gegaan om een kader te schetsen m.b.t. escalatiescenario's, welke uiterlijk eind februari/begin maart 2018 worden gepresenteerd aan het bedrijfsleven. Daardoor is de indieningsdatum voor plannen fase 2 naar september 2018 verplaatst.

f. Geconsolideerd overzicht vergunningen

Doel

De vergunningssituatie bij veel bedrijven is onoverzichtelijk. Dat is inherent aan een vergunningstelsel en de onmogelijkheid van het afdwingen van een Wabo revisievergunning. Doel van dit project is om een helder overzicht te creëren van de vigerende vergunningen, voorschriften en bepalingen die gelden per bedrijf. In het OW rapport over het overheidsoptreden bij het bedrijf Odfjell werden hierover de volgende aanbeveling gegeven: "Zorg voor een geconsolideerd overzicht (document of anderszins) van de vigerende vergunningen per Brzo-bedrijf zodat op elk moment alle verplichtingen van het bedrijf inzichtelijk zijn".

Actiepunten:

- Afronden alle geconsolideerde overzichten op vergunning niveau (hiermee is er actueel inzicht in alle geldende milieuvergunningen voor de Brzo-bedrijven).
- Een kader overeenkomen voor het opstellen van overzichten op het niveau van voorschriften en geldende regels en het starten met de uitvoering van het maken van de overzichten.

Proces

In 2017 was de samenstelling van het projectteam stabiel en heeft iedere OD de gevraagde bijdrage geleverd. Een knelpunt is het gebrek aan een gezamenlijk IT systeem. Daarom kan niet vanuit één systeem data worden gegenereerd, maar gebeurt dit vanuit zes systemen. Daarnaast is op voorschriftniveau geen data aanwezig in de systemen. Hierdoor is het consolideren van voorschriften een arbeidsintensief proces. Het huidige budget is ontoereikend om alle vergunningen te consolideren op voorschriftniveau. Het deelproject kan hierdoor geen 100% consolidatie op voorschrift niveau opleveren (dit was al voorzien in het jaarplan van 2017). In 2018 zal op basis van de eerste ervaring op voorschriftniveau wel verder worden gewerkt aan een toekomstbestendige systematiek en consolidatie.

Resultaten

Resultaten omgevingsdiensten: de gestelde doelen voor 2017 zijn gerealiseerd. De geconsolideerde overzichten op vergunningniveau zijn afgerond. Daarnaast is er een kader (in pilotvorm)

overeengekomen voor het opstellen van overzichten op het niveau van voorschriften en geldende regels. Op basis hiervan is het eerste deel van de bedrijven op voorschriftniveau geconsolideerd.

g. Uniformering vergunningen, consideransteksten en voorschriften

Doel

Het doel van dit project is de inhoud van omgevingsvergunningen, onderdeel milieu, bij vergelijkbare bedrijven voor een belangrijk deel hetzelfde te laten zijn. Dit wordt bewerkstelligd door een aantal zaken met elkaar af te stemmen: uitgangspunt is dat alle Brzo-OD's gebruik maken van hetzelfde pakket standaard vergunningvoorschriften en dezelfde standaard consideransteksten indien er sprake is van een standaardsituatie bij een bedrijf. Als dit niet het geval is zullen maatwerkvoorschriften moeten worden opgenomen. Het opstellen en het beheer van de standaardteksten is bij een landelijke redactie belegd. Ondersteuning van deze redactie vindt plaats door Infomil. Het resultaat is een set standaard voorschriften en standaard consideransteksten voor verschillende bedrijfstakken.

Actiepunten

- Verder professionaliseren van de teksten
- Implementatie bij de 6 BRZO-Omgevingsdiensten
- Verbreden naar overige 23 omgevingsdiensten
- Opstellen handboek brandveiligheidsvoorschriften
- Harmonisering Omgevingswetadviezen GGD en VR's
- Borging redactie na afloop IOV periode

Proces

De landelijke redactieraad draait met een stabiele bijdrage van de verschillende omgevingsdiensten. In 2018 wordt het gebruik en terugkoppeling bij wijzigingen definitief geborgd en geïmplementeerd.

Het deelproject is gestart ten behoeve van milieuvergunningen. Naast de standaardteksten voor het milieudeel is er vraag naar standaardteksten voor BRIKS taken (Bouwen, reclame, inrit, kappen en slopen). Dit was niet voorzien in 2017, maar zou een welkome aanvulling zijn die kan leiden tot uniformering van vergunningen. Er was in 2017 echter onvoldoende budget voor.

De Brzo-VR's zijn gestart met het opstellen van het handboek brandveiligheidsvoorschriften. Ook is nadere samenwerking met de GGD aangegaan om te komen tot harmonisering van Omgevingswetadviezen. In 2018 zal dit tot definitieve resultaten leiden.

Resultaat

Resultaten omgevingsdiensten: de gestelde doelen voor 2017 zijn gerealiseerd. De teksten zijn verder geprofessionaliseerd en alle Brzo-OD's maken gebruik van de teksten. Daarnaast is een plan opgesteld voor borging van de redactieraad en voor verbreding naar de overige 23 omgevingsdiensten.

Resultaten veiligheidsregio's: de VR's hebben in 2017 verschillende verkennende gesprekken gevoerd met GGD Nederland. Beide organisaties houden zich binnen de Omgevingswet onder andere bezig met bepaling van het slachtofferbeeld bij onvoorziene voorvallen. Van belang is dat onze aanbevelingen en keuzes in het kader van de Omgevingswet met elkaar overeenkomen. Daartoe zijn er enkele 'koolschetsen' gemaakt om daar waar de twee diensten kunnen samenwerken dit zo uniform mogelijk te doen. In 2018 wordt er verder verkend.

1.1.2 Toezicht en Handhaving

De beoogde resultaten voor Deelprogramma I over 2017 zijn behaald. Dit alles draagt bij aan de uniformiteit en kwaliteit van het toezicht en de handhaving. In het navolgende is per deelproject toegelicht welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en welke producten zijn opgeleverd. a. Risico gebaseerde aanpak bij de uitvoering van de toezichtstaken.

Doel

Er zijn meerdere methodieken voor een risicogerichte aanpak. Voor Brzo toezicht zijn deze geuniformeerd met het landelijk 'Toezichtmodel'. Het huidige Brzo toezichtmodel wordt momenteel herzien, omdat dit niet meer voldoet. Voor het overige (Wabo) toezicht bij Brzo en RIE4 bedrijven hanteren bevoegde gezagen veelal hun eigen systematiek. Het streven is om één landelijke

methodiek te ontwerpen. Zodoende is gewerkt aan het opstellen van een landelijke methodiek om risicogericht te kunnen prioriteren. De methodiek kan tevens dienen om de toezichtcapaciteit te bepalen, kan gehanteerd worden bij het opstellen van de landelijke ranking en bij het opstellen van werkprogramma's voor toezicht per Omgevingsdienst. De methodiek is in 2016 gereed gekomen en getoetst door middel van een pilot.

Actiepunten:

- Aanpassen methodiek conform bevindingen pilots
- vaststellen methodiek en implementatie

Proces

De risicomethodiek is aangepast op basis van de pilots en vastgesteld door de 6 Brzo OD's. Duidelijk is dat beschikbaarheid van informatie over de naleefprestatie van bedrijven niet vanzelfsprekend is. Daarom is dit project (TZ1) gekoppeld aan IT/Monitoring (IMO1)

Resultaat

Resultaten omgevingsdiensten: in 2017 is onderzocht op welke wijze in 2018 voor een aantal bedrijven de risicomethodiek wordt toegepast met als doel om vanaf 2019 in de volle breedte te werken met de systematiek.

Resultaten bureau Brzo+: eind 2017 zijn de informatie analisten van alle Brzo+ partners gestart met het vergelijken en waar mogelijk samenvoegen van de verschillende informatiebronnen en analysemethodieken. Dit proces wordt in 2018 gecontinueerd.

b. Opstellen vernieuwde uniforme inspectiemethodiek LBR

Doel

In het Brzo-werkveld worden inspecties uitgevoerd volgens een standaard werkwijze de Nieuwe-Inspectie-Methodiek. Het doel van dit project is om de methode van inspecteren die al voor een belangrijk deel gestandaardiseerd is, te verbreden. Twee elementen worden toegevoegd naast de inspectie op het veiligheidsbeheerssysteem namelijk een inspectiemethodiek voor de technische integriteit van de installaties en een inschatting van de heersende veiligheidscultuur. De methodiek draagt bij aan een betere en meer geïntegreerde overheidsprestatie. De toezichthouders werken samen in de voorbereiding, uitvoering en afronding van een integrale inspectie volgens de landelijke methodiek. Wijzigingen als gevolg van de inwerkingtreding van Seveso III, Brzo/Rrzo 2015 en de herziening van de PGS-8/NTA 8620 worden in de inspectiemethodiek verwerkt.

Actiepunten

- Ontwikkelingen van een methodiek voortzetten, uitvoeren pilots en opstellen implementatieplan.

Proces

De 6 Brzo OD's hebben in BRZO+ verband gewerkt aan de totstandkoming van diverse deelproducten van de LBR (Landelijke benadering risicovolle bedrijven). Hierdoor was de technisch/inhoudelijke inbreng van de Brzo OD's geborgd.

Resultaat

Resultaten omgevingsdiensten: de Brzo OD's hebben deelgenomen aan de Strategische Klankbordgroep (SKBG) LBR, waar ook het voorzitter/trekkerschap bij hoorde. De klankbordgroep is in 2017 twee maal bijeen geweest en heeft tussentijds informatie uitgewisseld. In de SKBG zijn alle BRZO+ partners die betrokken zijn bij toezicht vertegenwoordigd. Met de bijdrage van de OD's kon in BRZO+ verband de ontwikkeling van de LBR methodiek worden voortgezet, konden pilots worden uitgevoerd en kon een implementatieplan worden opgesteld.

Resultaten veiligheidsregio's: zie resultaten bureau BRZO+

Resultaten bureau Brzo+: in 2017 heeft de projectgroep de deelproducten grotendeels opgesteld, geclusterd en geprioriteerd op basis van ICT-afhankelijkheid. In september 2017 is met een landelijk webinar de aftrap gegeven voor het testen van de eerste deelproducten in praktijk. Bovendien worden de deelproducten onderworpen aan een impactanalyse. Deze activiteiten lopen door in 2018; op basis van de resultaten van zowel praktijktesten als impactanalyse zullen de ICT onafhankelijke deelproducten geïntroduceerd gaan worden.

De LBR methodiek is nauw verbonden met het nieuwe GIR informatiesysteem.

c. NOM Analyse ongewone voorvallen

Doel

Een ongewoon voorval is een situatie die afwijkt van de normale, vooraf geplande en dus vergunde, bedrijfssituatie. Wat een ongewoon voorval is en welke rol het bedrijf en het bevoegd gezag daar bij hebben is geregeld in artikel 17 van de Wet milieubeheer. In dit artikel zijn zowel verplichtingen gesteld aan het bedrijf als aan het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag heeft als taken het toezien op het juist en volledig melden, het beoordelen van de meldingen en het waar nodig handhaven bij overtredingen.

Actiepunten

- Ontwikkelen van een goede vastlegging van onderzoek- en inspectierapporten gekoppeld aan de incidentmeldingen bij alle 6 OD's.
- Opstellen kwantitatieve analyses van incidenten en oorzaken uitgesplitst naar regio en branche.

Proces

Doormelding van informatie over ongewone voorvallen door de Brzo OD's aan ILT is in 2017 goed verlopen. Alle voorvallen werden doorgemeld volgens het overeengekomen format. Hierover heeft periodiek overleg plaatsgevonden tussen de Brzo OD's en ILT.

Resultaten

Resultaten omgevingsdiensten: in het begin van 2017 is gebleken dat Brzo OD's moeite hadden met het tijdig en volledig aanleveren van gegevens over ongewone voorvallen. Dat heeft het verzamelen en analyseren van data door de betreffende projectgroep bemoeilijkt. Door de complexiteit van deze materie was het daarom nodig om de informatie-uitraag aan Brzo OD's verder te specificeren/uniformeren, hetgeen is uitgevoerd. In samenwerking tussen de 6 Brzo OD's en ILT is op 2 november 2017 een landelijke bijeenkomst georganiseerd over ongewone voorvallen. De rijke opbrengst van deze bijeenkomst wordt in de verdere samenwerking tussen ILT en de Brzo OD's meegenomen en omgezet tot verbetering van de informatievoorziening en analyse rondom ongewone voorvallen.

Het opstellen van kwantitatieve analyses heeft in 2017 geleid tot verdere aanscherping van de informatie uitraag, waardoor vanaf 2018 scherpere analyses van ongewone voorvallen kunnen worden gemaakt.

Resultaten veiligheidsregio's: het onderdeel "inventarisatie meldingen onvoorziene ongevallen" is gestart om de meldingen van incidenten bij Brzo-bedrijven in kaart te brengen. Brzo-bedrijven zijn vanuit meerdere wetten verplicht om onvoorziene voorvallen te melden. Deze verplichting komt zowel voort vanuit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Wet milieubeheer, de Arbeidsomstandighedenwet en de Wet veiligheidsregio's. Het project sluit aan op het project "inventarisatie meldingen Art 17 Wm" van de OD's en ILT. Het Brzo verplicht de overheden om de gegevens die noodzakelijk zijn voor de vervulling van de taken onverwijld te delen met de inspectiepartners. Op dit moment is dat nog niet (overal) geborgd. Vandaar dat wordt onderzocht op welke wijze en welk type informatie de inspectiepartners met elkaar moeten en kunnen delen. In 2016 zijn er afspraken gemaakt met de OD's, ILT en ISZW om in de toekomst de informatie over de meldingen met elkaar te delen. Aangezien de VR's deze informatie nog niet landelijk beschikbaar hebben, en ook de informatie bij de overige inspectiepartners nog niet eenduidig beschikbaar is, is afgesproken om eerst door iedere dienst intern te inventariseren hoe en welke gegevens landelijk inzichtelijk kunnen worden gemaakt.

In 2017 hebben de veiligheidsregio's onderzocht hoe deze gegevens het eenvoudigst kunnen worden verzameld. Er is gekozen om gebruik te maken van de incidentmeldingen die binnenkomen bij de meldkamers (bijvoorbeeld 112-meldingen). Deze worden geregistreerd in een Geïntegreerd Meldkamer Systeem (GMS). Er is eerst een pilot uitgevoerd bij twee veiligheidsregio's om te kijken of de gegevens uit GMS bruikbaar waren. De resultaten zijn besproken met de OD's, ILT en ISZW. Hieruit bleek dat de informatie over deze meldingen zinvol zijn in de toekomst te delen met de partners.

Vandaar dat via de 6 coördinerend Brzo-directeuren de gegevens van de incidenten bij Brzo-bedrijven zijn opgevraagd bij de 25 veiligheidsregio's. De regio's zijn terughoudend met het delen van informatie vanwege privacy. Soms ontbreken er systemen om data vanuit GMS te halen. Meer dan de helft van

de regio's hebben data geleverd. Begin 2018 worden andere regio's nogmaals benaderd om te kijken of het mogelijk is om deze informatie alsnog te delen.

De gegevens zijn nog niet altijd direct bruikbaar en er blijken grote verschillen te zitten tussen de regio's onderling (en tussen bedrijven). In het eerste kwartaal 2018 worden alle gegevens geïnventariseerd en zal er worden onderzocht of het zinvol is om deze gegevens periodiek te inventariseren, en zo ja welke gegevens nodig zijn. In een nieuw project zal worden onderzocht of en hoe deze gegevens kunnen worden gedeeld met de inspectiepartners. Indien mogelijk zullen in de toekomst de gegevens ook worden gebruikt om incidentonderzoek te initiëren en als van de factoren om de inspectielast van de reguliere Brzo-inspecties te bepalen, bijvoorbeeld als input basis risicobeeld.

d. Nieuwe Onderzoeksmethode NOM

Doel

Artikel 13, lid 12, van het Brzo 2015 luidt: niet routinematige inspecties worden uitgevoerd om ernstige klachten, ernstige ongevallen en bijna ongevallen, incidenten en gevallen van niet naleving te onderzoeken. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen kleine of grote incidenten.

Aangezien het om Brzo-regelgeving gaat, zijn Brzo-partners het verplicht om invulling te geven aan het artikel, waarbij het uiteraard van belang is om aan de voorkant te bepalen door wie en hoe, met in achtname van ieders wettelijke taak.

In het verleden zijn er initiatieven geweest om net als bij het reguliere Brzo-toezicht, ook incidentonderzoeken integraal uit te voeren. Daar is de zogenoemde Nieuwe Onderzoeksmethode (NOM) uit voortgekomen. Echter de huidige NOM is te uitgebreid geworden waardoor deze nauwelijks wordt toegepast dan wel geïmplementeerd.

Actiepunten

- Ontwikkelen van een nieuwe onderzoeksmethode voor het kwalitatief analyseren van ongewone voorvallen.

Proces

De onderzoeksmethode bestaat en is gehanteerd in 2017.

Resultaten

Resultaten omgevingsdiensten: het opstellen van kwalitatieve analyses heeft in 2017 geleid tot verdere aanscherping van de informatie uitraag, waardoor vanaf 2018 scherpere analyses van ongewone voorvallen kunnen worden gemaakt.

Resultaten veiligheidsregio's: in 2016 is door verschillende VR-functionarissen het "Proces onderzoek zware ongevallen" opgesteld. Aanleiding was het Besluit risico's zware ongevallen 2015 (Brzo), artikel 13, lid 12. Hierin is onder andere opgenomen dat ernstige ongevallen en bijna-ongevallen zo spoedig mogelijk onderzocht moeten worden. In 2017 is aan de zes landsdelen gevraagd elk drie incidenten (die al hebben plaatsgevonden) te beoordelen met behulp van het proces onderzoek zware ongevallen. Aan de hand van de inventarisatie is van negen incidenten onderzocht of hetgeen bedacht ook in praktijk werkt, om achteraf te evalueren of een onderzoek dat op basis van het gebeurde incident, zou moeten worden uitgevoerd. Doordat de betreffende incidenten hebben plaatsgevonden in verschillende landsdelen, is daarmee ook onderzocht of landelijk gezien uniform wordt omgegaan met incidentonderzoek.

Gebleken is dat het proces geschikt lijkt voor het bepalen van het type incidentonderzoek dat uitgevoerd moet worden. Momenteel wordt in het kader van incidentonderzoek, niet in alle landsdelen afgestemd met de omgevingsdienst en I-SZW. Tot slot blijkt dat incidentonderzoek in het land nog niet uniform wordt uitgevoerd door de VR's. Vandaar dat 2018 volledig in het teken staat van afstemming met de Brzo-partners en nastreven uniforme aanpak.

e. Samenwerking tussen strafrechtelijk- en bestuursrechtelijke handhaving

Doel

Een goede afstemming tussen de bestuurlijke en strafrechtelijke aanpak van overtredingen is een belangrijke wens van de Tweede Kamer en is bepaald door aanpassing van de Wabo en het Besluit omgevingsrecht via de Wet en het Besluit VTH. Gezamenlijke toezichtsprioritering, maar ook de handavingsstrategieën, vragen om afgestemde aanpak. Het is daarom noodzakelijk goed samen te werken tussen de Brzo-OD's en met OM/politie en met de provincies. Dit vraagt afstemming en voorbereiding.

Actiepunten

- Ondertekenen, implementeren en operationaliseren van convenant gegevensuitwisseling
- Implementeren resultaten uit tactische analyse in prioriteren toezicht
- Deelname en evaluatie MK
- Implementeren resultaten uit dreigingsbeeld in prioriteren toezicht

Proces

Tweewekelijks is door een liaison deelgenomen aan de Landelijke Milieukamer namens 6 Brzo OD's en tegelijkertijd namens alle 29 OD's. Daarin zijn de belangen van gemeenten/provincies/OD's in de regio over opsporingszaken in Nederland meegenomen. In diverse opsporingszaken zijn contacten gelegd en onderhouden tussen OD's en andere handhavingpartners, zowel op dossierniveau als projectmatig.

2017 stond in het teken van het opbouwen van deze rol in de Milieukamer. In dat kader zijn diverse overleggen bijgewoond en verbanden geoperationaliseerd, zoals de aansluiting met OmgevingsdienstNL en BRZO+.

De Europese Commissie evalueert hoe lidstaten Europese wetgeving op het gebied van bestrijding van milieucriminaliteit hebben geïmplementeerd. Daartoe is, samen met de andere handhavingpartners (Milieukamer) een questionnaire ingevuld namens alle OD's (gemeenten en provincies) en is de visitatie in november begeleid.

Resultaat

Resultaten omgevingsdiensten: de Brzo BOA vakgroep is in 2017 twee keer bijeen geweest voor uitwisseling van ervaringen en kennis. In het overleg vindt afstemming plaats tussen de BOA's, een Brzo OvJ en de Politie op Brzo casusniveau en op meer zaakoverstijgende thema's. Verbeterpunten zijn meegenomen in andere processen, waarbij samenwerking tussen 'bestuur' en strafrechtelijk partners op het gebied van Brzo (en andere risicorelevante bedrijven) plaatsvindt. In de tussentijd is op casusniveau onderlinge 'bijstand' en vervanging onderzocht. Ook is een verkenning naar de kwaliteitscriteria voor Brzo BOA's uitgevoerd. Ook het OM/FP en Politie nemen deel aan de Brzo BOA vakgroep overleggen.

Begin 2017 is het landelijke "Convenant voor Informatieuitwisseling en Samenwerking 2016" gereed gekomen en ondertekend door OM/FP en Politie. Het convenant geeft duidelijke handvatten voor actieve uitwisseling van informatie tussen Openbaar Ministerie, Politie en Omgevingsdiensten. Hier was sinds vele jaren behoefte aan en het convenant geeft de kans om de bestaande informatie-impasse te doorbreken. Namens/voor OD's is een handreiking geschreven en is de ondertekening door 29 OD's voorbereid en begeleid. Inmiddels heeft meer dan de helft van alle OD's het convenant ondertekend en geïmplementeerd.

Het Dreigingsbeeld Milieucriminaliteit 2016 is begin 2017 vastgesteld. In 2017 is de basis gelegd voor een uitvoeringsagenda voor het operationaliseren van het dreigingsbeeld op tactische en operationeel niveau, en waarvoor de voorbereidingen voor het landelijk trekkerschap van de thema's Asbest en Brzo door OmgevingsdienstNL en BRZO+ zijn voorbereid en in gang gezet.

De Tactische Analyse Brzo is begin 2017 vastgesteld door de Landelijke Milieukamer. Eind 2017 zijn de informatie analisten van alle BRZO+ partners gestart met het vergelijken en waar mogelijk samenvoegen van de verschillende informatiebronnen en analysemethodieken. Dit proces wordt in 2018 gecontinueerd

Ter verbetering van de werking van het VTH stelsel is onder leiding van het Ministerie van J&V een verkenning gestart naar de knelpunten in het stelsel. Via het IOV programma is een inhoudelijke bijdrage geleverd vanuit de Brzo OD's, en in overleg met IPO en VNG.

 Project verloopt redelijk volgens (project)plan.
--

1.2 Informatie, monitoring en openbaarheid

Het doel van dit deelonderwerp is het een goede IT ondersteuning voor de VTH taken met de mogelijkheid voor het genereren van data voor monitoring en analyse. Dit omvat ook de wettelijke taak om het publiek te informeren over de prestaties van de bedrijven.

a. Genereren van overzichten met behulp van rapportage tools

Doel

Vanuit de huidige GIR worden overzichten gemaakt met rapportage tools voor informatie over de voortgang van de plannings, informatie over overtredingen en veiligheidsrapporten enz. Deze informatie wordt gebruikt voor de dagelijkse aansturing van de werkzaamheden, ten behoeve van management, kwartaal- en jaarrapportages, de ranking en voor de Staat der Veiligheid.

Externe ondersteuning is noodzakelijk om overzichten te bouwen, die worden opgebouwd vanuit de databases van de GIR. Dit proces wordt vanuit de DCMR ondersteund en in 2017 ook vanuit het Brzo+ bureau.

Actiepunten

- Uitvoeren beschreven taken en mogelijke uitbreiding onderwerpen.

Proces

In 2017 zijn overzichten met de Brzo informatie opgesteld en beschikbaar gesteld. Daarnaast is een deelproject gestart om te onderzoeken hoe relevante (ook Wabo) informatie op een goede manier beschikbaar kan worden gemaakt. Door wisseling in projectleiding heeft dit onderzoek wel enige vertraging opgelopen. Uit de eerste verkenning blijkt, dat er een knelpunt is dat meerdere deelprojecten aangaat. Het gaat om het ontsluiten en beheren van data. Zes omgevingsdiensten hebben verschillende IT systemen. Dat maakt het lastig om data te ontsluiten t.b.v. verschillende deelprojecten. Niet alle gewenste data kan ontsloten worden. Het extra deelproject zal de data behoefte in beeld brengen en de capaciteit die nodig is om data te ontsluiten. Op basis hiervan zal (in 2018) een korte- en lange termijn aanpak worden gemaakt.

Resultaat

In 2017 zijn de beschreven taken uitgevoerd. Daarnaast heeft verdere verkenning plaatsgevonden van het verzamelen van VTH data op basis van de huidige situatie (zonder nieuw IT systeem).

	Project verloopt redelijk volgens (project)plan.
--	--

b. Beheer van de huidige GIR

Doel

Voor de huidige GIR worden kosten gemaakt voor beheer en onderhoud. Ook worden nieuwe releases uitgegeven om bestaande knelpunten op te lossen of nieuwe wensen te implementeren. Deze werkzaamheden blijven ook noodzakelijk tijdens nieuw- of ombouw van de GIR. Verwacht wordt dat er voor 2017 een nieuwe release wordt uitgevoerd om problemen op te lossen en/ of nieuwe initiatieven in de GIR in te bouwen.

Actiepunten

- Beheer GIR en een nieuwe release

Proces

Zowel inhoudelijk als procesmatig zorgt BRZO+ werkgroep NIM/GIR samen met ICTU voor de benodigde afstemming dit gebeurd intern en extern. De voorzitter van de werkgroep is ook bij de financiering betrokken en zorgt voor tijdige afstemming met het kernteam. De afzonderlijke werkgroep leden zorgen voor de nodige achterban raadplegingen en 'voelsprietten'. Als werkgroep vindt periodiek overleg plaats met de project-/klantbordgroep Monitoring. Alles vindt plaats in overeenstemming met het in 2016 vastgestelde projectplan.

Resultaat

Het beheer en onderhoud wordt getrokken door ISZW en is uitgevoerd conform de normen van de Service overeenkomst die is afgesloten met ICTU. Er zijn geen bijzonderheden te melden over het

beheer in 2017. De beschikbaarheid was ruim voldoende en GIR is en blijft stabiel tot eind 2019. Er zijn nauwelijks incidenten geweest en er zijn geen gebruiksklachten ontvangen. In het najaar van 2017 is een project gestart om de housing van de GIR te verplaatsen naar het ODC Rijkswijk (overheidsdatacenter). Dit is conform de informatiestrategie rijksoverheid.

Er is een nieuwe release uitgevoerd, release 13. De grootste wijziging binnen release 13 is de implementatie van de vragenlijst Techniek en Veiligheidscultuur. Deze vragenlijst werd voorheen door TNO beschikbaar gesteld. Deze functionaliteit wordt als tussenrelease opgeleverd op 18 januari 2018. Het vervolg van de release bestaat uit andere wensen van de werkgroep Monitoring en de gebruikersgroep NIM GIR. Naar verwachting wordt de uiteindelijke versie in maart of april 2018 beschikbaar gesteld op de productieomgeving.

Vervolg beheer GIR 2018

Mede afhankelijk van de stand van zaken bij de nieuwbouw van de GIR zal er een beperkte Release 14 start medio juni 2018, met een oplevering begin januari 2019. De activiteiten voor de nieuwe GIR zijn gestart met als streven om de nieuwe GIR per 1/1/2019 te gaan gebruiken. ISZW houdt rekening met uitloop en heeft met haar onderaannemers afspraken gemaakt om het beheer van de huidige GIR, indien nodig, te kunnen continueren tot eind 2019.

De kosten voor 2018 worden begroot op €280.000. ISZW wil de bestaande reservering voor tegenvallers beheer in 2018 volledig afbouwen met het oog op de vernieuwing van de GIR en de overgang naar een andere beheerpartij. Daarom wordt PZH over 2018 slechts €200.000 in rekening gebracht. Het verschil tussen deze €200.000 en de begroting (€400.000) kan PZH aanwenden voor andere doelen of inzetten als reservering voor de nieuwbouw.

	Project verloopt redelijk volgens (project)plan.
--	--

c. Ontwikkelen bouwen nieuw systeem ter vervanging huidige GIR

Doel

Voor het ondersteunen van het inspectieproces en de hieraan verbonden registratie maken alle diensten gebruik van de GIR. De inspecterende diensten vullen GIR met informatie vanuit hun specifieke taakgebied. De applicatie is dé bron voor de landelijke monitoring. Deze applicatie stelt eisen aan de betrouwbaarheid en volledigheid van de informatie in de GIR. De overheden verplichten zich tot het gebruik van de GIR en de eisen die daarbinnen horen. De data uit de GIR zijn beschikbaar voor de partijen die de informatie in GIR registreren.

Actiepunten:

- Start technische uitwerking nieuw-/ombouw GIR en vaststellen doorlooptijd en fasering. Zo mogelijk, start met daadwerkelijke nieuw-/ombouw.

Proces

In het eerste kwartaal van 2017 is de verkenning voor de nieuwe GIR afgerond. In het tweede en derde kwartaal heeft vervolgens een kwartiermakers fase plaats gevonden. In oktober 2017 is in samenwerking tussen BRZO+ en ICTU een voorfase voor de nieuwbouw van GIR gestart met als doel het opleveren van de noodzakelijke ontwerpdocumentatie (zowel functioneel als technisch) op hoofdlijnen. Enerzijds ten behoeve van een go/ no-go besluit binnen BRZO+, anderzijds om voldoende voorbereid te kunnen realiseren. Om steeds snel op bevindingen te kunnen reageren wordt gewerkt met toepassing van de scrum-methodiek.

Resultaat

Dit onderdeel wordt getrokken door bureau Brzo+.

Na een trage start verloopt het project volgens planning. In het eerste halfjaar van 2017 is er sprake geweest van een gedegen voorbereiding en het aantrekken van de juiste partners. Er is gekozen voor een stapsgewijze aanpak zodat er heldere tussentijdse beslismomenten zijn waarbij eventuele bijsturing op inhoud en kosten mogelijk is. In de tweede helft van 2017 is gestart met de voorfase. Via een agile werkwijze met gebruikers en experts wordt een globaal functioneel en technisch ontwerp opgesteld met een helder programma van eisen. In 2017 zijn de eerste concepten hiervan opgeleverd. Hierbij is ook naar voren gekomen waar nog vraagstukken liggen ten aanzien van de combinatie LBR en GIR. Deze vraagstukken zijn veelal tactisch/strategisch van aard en zullen in de eerste maanden

van 2018 beantwoord moeten worden alvorens de voorfase definitief kan worden afgerond en de realisatiefase kan starten.

	Project heeft de achterstand ten opzichte van het (project)plan al deels ingehaald, waardoor het mogelijk eind 2018 een vernieuwd GIR op te leveren.
--	--

1.3 Kennis, opleidingen en kwaliteit

Om te voldoen aan de landelijk gestelde kwaliteitseisen voor VTH-medewerkers bij Brzo- en RIE-4-bedrijven en alle medewerkers op hetzelfde basiskennisiniveau te brengen, bleek het nodig te zijn om medewerkers aanvullende opleiding te geven.

Aan de hand van uitgevoerde assessments is gestart met het oplossen van kennistekorten bij ruim 130 VTH medewerkers. Hiervoor is een modulair opgebouwde opleiding ontwikkeld in samenwerking met een erkende Hbo-instelling. In 2016 en 2017 is bij de Brzo-OD's verder gegaan met het opleiden van inspecteurs en vergunningverleners om te voldoen aan de afgesproken kwaliteitscriteria. Inmiddels hebben alle Brzo-medewerkers bij de 6 Brzo-OD's hun (aanvullende) opleiding voltooid en is iedereen voldoende opgeleid.

Tevens is er een landelijk register gevormd waarin de namen van medewerkers zijn opgenomen die voldoen aan de gestelde kwaliteitscriteria. Dit register is alleen voor intern gebruik tussen de 6 Brzo-OD's.

In 2017 heeft een aantal VTH-medewerkers van de VR's de opleiding PHOV gevolgd en succesvol afgesloten. Gebleken is dat nagenoeg elke VTH-medewerker binnen het Brzo-domein ruimschoots voldoet aan de vereisten. Er zullen wel enkele modules worden gevolgd dan wel gecreëerd in 2018 om aan de huidige ontwikkelingen m.b.t. omgevingsveiligheid te voldoen.

a. Onderlinge audits en vier ogen principe

Doel

Deskundigheid is één van de belangrijkste succesfactoren voor hoogwaardige taakuitvoering. Iedere vergunningverlener, toezichthouder of handhaver moet over de juiste competenties beschikken en aan bepaalde kwaliteitseisen voldoen om het werk goed uit te kunnen oefenen

Actiepunten

- Afronding bijscholingsprogramma voor de nog resterende VTH medewerkers, ook zij voldoen aan kwaliteitscriteria PuMA 2.1 (inclusief het technische deel).
- VR's voldoen aan vastgesteld opleidingsplan.
- Implementatie van de structureel vastgestelde opleidingsbehoefte voor de komende jaren.

Proces

In 2017 is het bijscholingsprogramma afgerond. Wel zal er voor 2018 een opleidingsprogramma voor nieuwe medewerkers moeten komen. Het op peil houden van de gewenste deskundigheid is sowieso een doorlopend proces. Daarom is gedurende 2017 verder gewerkt aan een permanent opleidingsplan, dit zal in 2018 een verder vervolg krijgen. Daarnaast wordt in 2018 gekeken naar nieuwe manieren hoe de opgeleide medewerkers 'OD-overstijgend' kunnen worden ingezet, om hiermee knelpunten in capaciteit op te vangen.

Ook is in 2017 een onderzoek gedaan naar de toepasbaarheid van de 'VTH kwaliteitscriteria 2.1'. De aanbevelingen om de toepasbaarheid te verbeteren die uit dit onderzoek naar voren komen worden in 2018 verder opgevolgd.

Resultaat

Het bijscholingsprogramma is succesvol afgerond. Dit traject is geëvalueerd en op basis hiervan wordt in 2018 een structureel programma ingezet voor nieuwe medewerkers. De VR's voldoen aan het opleidingsplan, in 2018 zal nader onderzoek plaatsvinden naar verdere verdieping hiervan.

b. KOK4 Kennisinfrastructuur

Het project Kennisinfrastructuur bestaat uit meerdere activiteiten.

Brandveiligheid (activiteit omgevingsdiensten)

Doel

In 2017 zal kennis worden opgedaan over bouwkundige constructies en –wijzigingen na oplevering van gebouwen en installaties bij Brzo- en RIE-4-bedrijven. Dit beoogt een uniform toezichtskader op te leveren voor de beheersing van brandveiligheidsrisico's voor zowel Brzo-OD's en –VR's.

Proces

Oudere constructies kunnen gaandeweg worden aangepast en daardoor mogelijk niet meer aan de originele design voorwaarden voldoen, laat staan de huidige stand der techniek. Het is van belang dat Wabo-bevoegd gezag i.s.m. de veiligheidsregio erop toeziet dat constructieve veranderingen niet ten koste gaan van het (brand)veilig gebruik.

Doelstelling is om voor dit type toezicht binnen reguliere inspecties, kaders te scheppen, waarbij de nodige expertise van de bouwinspecteurs georganiseerd en ten volle benut wordt. In 2017 zijn vergunningverleners en inspecteurs vanuit VR's en OD's uit de landsdelen NZKG (Noordwest), Nijmegen (Oost5) en Limburg gestart met een verkenning van het thema constructieve veiligheid en hebben een eerste notitie aangeboden aan de coördinatoren: er wordt aanbevolen om een aantal botsproeven te starten bij net niet Brzo-bedrijven, waarbij nadrukkelijk de bouwinspecteurs worden betrokken binnen het industriële domein.

Resultaat

Door middel van een voorstel voor botsproeven bij een aantal net niet Brzo-bedrijven is een eerste stap gezet voor het beoogde toezichtskader voor het beheersen van brandveiligheidsrisico's.

Voorgesteld is om bestaande bouwwerken naast de inspectie van de hoofddragconstructie en de leidingdoorvoeren tevens te onderzoeken op:

- Gelijkwaardigheid zoals bijvoorbeeld sprinklers ter compensatie van bouwkundige gebreken;
- Gaten in brandwerende scheidingswanden;

Brandwerendheid van deuren en staal. Tevens zal worden meegenomen of aspecten zoals hitte, kou en agressieve condities effecten hebben op de constructieve veiligheid.

Constructieve veiligheid (activiteit veiligheidsregio's)

Aardbevingen

Doel

Opzetten van een monitoringsysteem voor aardbevingen en uitvoeren van metingen door middel van sensoren. Ook zal er in 2017 een handreiking worden opgesteld voor deze monitoringssystematiek.

Proces

In 2017 is een pilot gestart om te verkennen of een bepaald type meetinstrument (Tiltensor) geschikt is om de gevolgen van de gaswinning op installaties en insluitsystemen te signaleren en te duiden. Dit onderzoek wordt uitgevoerd in overleg met het bedrijfsleven in de Eemsdelta en de kennisinstellingen TNO en Deltares. Dit zijn adviesbureaus met veel expertise op het gebied van aardbevingen; Deltares voor de processen onder de grond en TNO voor de overdracht en metingen bovengronds. Bij de uitvoering blijkt het moeilijk om bedrijven te vinden die bereid zijn om de sensoren te installeren. De gesprekken hierover lopen maar het gevolg is dat de metingen nog niet zijn gestart.

Veiligheidsregio's hanteren ietwat andere criteria om te voldoen aan de strategie: sparringpartner aan de linkerzijde van de veiligheidsvlinderdas, expert aan de rechterzijde

Resultaat

Het is nog niet gelukt om de metingen te starten omdat er nog geen bedrijven zijn gevonden die bereid zijn de sensoren te plaatsen. Dit betekent ook dat de handreiking nog niet kan worden opgesteld.

Ageing (activiteit Bureau Brzo+)

De BRZO+ inspectiediensten hebben in 2017 het thema Ageing als gezamenlijk inspectiethema gekozen. Dit moet voort uit de aandacht die in het Brzo2015 hiervoor wordt gevraagd. Het thema is meegenomen in een deel van de aangekondigde Brzo-inspecties bij bedrijven. Hierbij is binnen de bestaande inspectiemethodieken getoetst op arbeidsveiligheid, brandveiligheid en milieuveiligheid.

Behalve de algemene uitgangspunten van inventarisatie, identificatie en monitoring is daarbij specifiek ingezoomd op installatieleidingen (corrosie onder isolatie) en koel- en bluswaterleidingen. De resultaten hiervan worden op dit moment geanalyseerd.

Project verloopt redelijk volgens (project)plan.

1.4 Organisatie en communicatie

Bureau Brzo+, de zes Brzo-omgevingsdiensten en de zes Brzo-veiligheidsregio's hebben alle een IOV-budget om de organisatie en communicatie van de samenwerking aan te jagen en te faciliteren. Ook hebben alle OD's budget gekregen om tijd en mensen vrij te maken voor de landelijke samenwerking en de implementatie van projecten. Dit draagt allemaal bij aan het doel van IOV Deelprogramma I Brzo om te werken als één overheid.

Vanzelfsprekend draagt ook het ministerie SZW hieraan bij, op gebied van arbeidsveiligheid in de Brzo-inspecties. Omdat dit ministerie geen middelen via de IOV ontvangt, worden hun activiteiten hier niet benoemd.

a. Bureau Brzo+

Het Bureau BRZO+ functioneert als landelijk coördinatiepunt voor het BRZO+. In het samenwerkingsprogramma BRZO+ zitten de 3 toezichhouders op het Brzo, het OM, RWS/waterschappen en ILT. BRZO+ regelt de uniforme en integrale aanpak van VTH-taken op het gebied van interne en externe veiligheid met als doel het voorkomen van zware ongevallen bij alle Brzo- bedrijven en bedrijven met een IPPC categorie 4 installatie.

De adviseurs van het Bureau BRZO+ ondersteunen de BRZO+ organisatie bij de uitvoering van het programma. Taken zijn onder andere: secretariaatsvoering van gremia BRZO+; ondersteunen van BRZO+ projecten en werkgroepen; uitvoeren monitor tbv Staat van de Veiligheid; uitvoeren van belanghebbenden-tevredenheidsonderzoek; beheren van de landelijke voorzieningen en faciliteren van BRZO+ academie; uitvoeren centraal loket voor vragen en informatievoorziening.

Invulling

Het succes van de Brzo uitvoering is mede afhankelijk van een goede samenwerking en afstemming tussen de verschillende Brzo bevoegde gezagen. De stap die in de periode 2015-2018 beoogd wordt is van 'afstemming van instrumenten naar een gezamenlijke aansturing'

Het Bureau BRZO+ (BB+) ondersteunt vanuit haar positie deze overgang van afstemmen naar aansturen

Hierbij zijn de volgende rollen te onderscheiden:

1. BB+ bewaakt de samenhang tussen alle projecten die in Brzo+ kader worden uitgevoerd. Dit omvat het herijken van visie en doelen van de samenwerkende partners en vervolgens het aansturen van de projecten op basis van deze visie en doelen. Het BB+ heeft hier behalve een faciliterende ook een coördinerende rol: samenhang ontstaat niet vanzelf, maar wordt veelal door BB+ geïnitieerd en doorontwikkeld.

Resultaat:

- Implementatieplan ten behoeve van nieuwe landelijk inspectiesysteem LBR
 - Koppeling tussen LBR en vernieuwing GIR
 - Tussenresultaten werkgroep Aging en bijsturing programma 2018.
2. BB+ stuurt op de samenhang in de regio en op regionale inspectieprogramma's om te komen tot 1 landelijke inspectieprogramma ten behoeve van verdere uniformering van de inspecties

Resultaat

- Eerste landelijke BRZO+ dag op voor alle leidinggevendenden Toezicht & Handhaving georganiseerd
- Intern meerjarenplan BRZO+ 2018 opgeleverd
- Informatie analisten van de verschillende BRZO+ partners zijn samengekomen om de verschillende analyse methodieken te vergelijken als eerste stap om te komen tot bredere informatie uitwisseling en eenduidige analyse.
- Analyse gemaakt van de knelpunten bij het toepassen van de landelijke kaders BRZO+. Hiervoor is een plan van aanpak opgesteld; eerste knelpunt inmiddels opgelost.
- Regionale management overleggen opgestart en gefaciliteerd om te komen tot gerichtere sturing op samenwerking in de regio's

3. BB+ coördineert de monitoring en duiding van inspectieresultaten. In dat kader is BB+ ook betrokken bij de ontwikkeling van een nieuwe GIR, de ranking en de Toezichtstafel Milieu.

Resultaat

- De Monitor Naleving en Handhaving Brzo-bedrijven 2016 is opgesteld en aangeboden aan Ministeries en IPO. Deze jaarlijkse monitor maakt onderdeel uit van de Staat van Veiligheid.
 - Maandelijks sturingsinformatie op basis van inspectieresultaten voor alle coördinatoren en leidinggevendenden in de regio's.
4. BB+ draagt zorg voor gezamenlijke, communicatie en kennisdeling. Dit varieert van het organiseren van kennisoverdracht via kennisdagen, nieuwsbrieven etc. tot de coördinatie bij de beantwoording van vragen van derden die betrekking hebben op de Brzo+ taakuitvoering.

Resultaat

- Landelijke kennisdag op 18 mei 2017 voor inspecteurs, vergunningverleners en juristen uit het werkveld. De dag stond in het teken van casuïstiekbespreking.
 - Vijf regionale kennisdagen waarbij de inspecteurs van alle betrokken inspectiediensten zijn bijgepraat over de resultaten van de landelijke monitor. In deze bijeenkomsten zijn ook gesprekken met de inspecteurs gevoerd over hun beeld van eenheid in samenwerking
 - Centrale beantwoording van persvragen rondom BRZO+
 - Periodieke nieuwsbrief BRZO+ en beheer van de website.
5. BB+ faciliteert BRZO+ overleggen op tactisch en strategisch niveau en grote projecten op uitvoeringsniveau door middel van voorbereiding van discussies, agendavoering en verslaglegging;

Resultaat

- Voorbereiding, deelname en verslaglegging van de BRZO+ samenwerkingsoverleggen op strategisch en tactisch niveau met alle inspectiepartners. In 2017 is meer helderheid gekomen in de scope en koers van BRZO+.
- Gezamenlijke voorbereiding en deelname van BRZO+ afvaardiging in bijeenkomsten Programma Duurzame veiligheid Chemische Industrie 2030

b. Landelijk coördinatiepunt 6 Brzo-OD's

Doel

De zes Brzo-Omgevingsdiensten in Nederland moeten samenwerken met als doel de uitvoering van de VTH taken te uniformeren en waar nodig te verbeteren. Om te kunnen faciliteren is een landelijk coördinatiepunt ingericht met als voornaamste taak om alle initiatieven te nemen om de gezamenlijk geformuleerde doelen te bereiken.

Proces

Het coördinatiepunt, dat is belegd bij de DCMR, bestaat uit een programmamanager en twee medewerkers. Zij voeren in hoofdzaak taken uit voor de landelijke coördinatie, maar verrichten ook andere taken. Het coördinatiecentrum verbindt de 6 Brzo-Omgevingsdiensten en vertegenwoordigen hen in verschillende overleggen bij verschillende organisaties. De vertegenwoordiging bij de landelijke Brzo+ samenwerking is hiervan een belangrijke.

Resultaat

De resultaten voor 2017 zijn hieronder opgesomd:

1. Voeren van een secretariaat voor het bestuurlijk overleg Brzo, Brzo-OD directeuren, managementoverleg Brzo-OD, projectgroepen binnen Brzo-OD's (overall programmaleiding)
2. Kwaliteitsimpuls van de VTH taken voor een uniforme uitvoering
3. Opleidingen en deskundigheid; alle Brzo-medewerkers bij de Brzo-OD's voldoen momenteel aan de gestelde kwaliteitscriteria.
4. Projectbeheer
 - Opstellen jaarplannen
 - Samenvoegen van informatie van het VTH proces voor landelijke monitoring
 - Bijhouden van landelijk register voor mandaten en opleidingen
 - Opstellen rapportages
 - Budgetbeheer voor IMPULS
5. Monitoringstaken, data-analyse en de daarbij behoren informatievoorziening
6. Vertegenwoordiging in het landelijke netwerk

7. Onderhouden van contacten met OM/politie, SMK, IPO, VNG, departementen en de werkzaamheden die daaruit voortkomen zoals het aanvragen van subsidies
8. Communicatie

In 2017 is het werken met Brzoweb verder uitgebouwd. Inmiddels staan de vergaderstukken van alle overleggen op Brzoweb zodat ze voor iedereen terug te vinden zijn. Tevens is een start gemaakt met het onderbrengen van alle projecten op Brzoweb. Straks kan iedere Brzo-medewerker eenvoudig terugvinden welke besluiten er zijn genomen over een onderwerp, welke afspraken er gelden en welke notities moeten worden gebruikt.

Regionale implementatie in OD's

Doel

Om zoveel mogelijk als één overheid te fungeren, worden er landelijk afspraken gemaakt. De implementatie van deze afspraken gaat echter niet vanzelf. Binnen de Brzo-ODs is capaciteit noodzakelijk om dit te kunnen bereiken. Landelijke afspraken kunnen zo worden vertaald en geïmplementeerd in de regio's. Vice-versa kunnen regionale knelpunten en gegevens aan de landelijke organisatie worden doorgegeven en worden vertaald in landelijke afspraken. Deze regionale coördinatie waarborgt dat de afspraken ook daadwerkelijk worden geïmplementeerd.

Resultaat

Resultaat omgevingsdiensten: elke Brzo-Omgevingsdienst heeft uitvoering gegeven aan zijn implementatetaak binnen de eigen regio.

c. Veiligheidsregio's

In 2017 hebben de coördinatoren van de zes Brzo-samenwerkingsverbanden zich generiek beziggehouden met volgende aspecten:

- Verantwoording impuls gelden;
- Inventariseren stand van zaken artikel 31
- Workshop begeleiding LECBrzo Netwerkdagen + voorbereiding;
- Urenanalyse impulsprojecten 2017 & planning impulsprojecten 2018;
- Afstemmingsoverleg Samenwerkingsverband & voorbereiding;
- Landelijk VR coördinatorenoverleg;
- Regionale overleggen ISZW, OD's en RWS;
- Voorzitten regionale overleggen VTH-medewerkers;
- Voorbereiding themadagen VTH-medewerkers;
- Coaching inspecteurs binnen landsdeel;
- Input monitoring en openbaarheid gegevens (Staat van de Veiligheid).

Daarnaast zijn er andere specifieke onderwerpen waar men zich lokaal heeft beziggehouden waaronder werving en selectie nieuwe VTH-medewerkers en initiëren verkennende activiteiten m.b.t. bedrijven die (net) niet onder de Brzo-criteria bevinden.

	Project verloopt goed volgens (project)plan.
--	--

1.5 Financiën BRZO 2017

Deelprogramma 1 BRZO	Budget 2017	Besteed 2017	%
Uitvoering VTH taken incl regionale implementatie	€ 911.908	€ 922.725	101%
Monitoring en openbaarheid gegevens	€ 84.748	€ 84.505	100%
ICT, GIR Beheer	€ 500.000	€ 350.000	70%
ICT, GIR Nieuwbouw	€ 972.000	€ 225.029	23%
Kennis, opleidingen en kwaliteit	€ 381.007	€ 349.219	92%
Bureau BRZO+	€ 650.000	€ 638.288	98%
Landelijk Coördinatie 6 Brzo-OD's (DCMR)	€ 1.128.937	€ 1.159.291	103%
TOTAAL Deelprogramma 1 BRZO	€ 4.628.600	€ 3.729.058	81%

Twee projecten laten een overbesteding zien: uitvoering VTH heeft een budgetoverschrijding van 1%, de landelijke coördinatie heeft een overbesteding van 3%. Gezien de geringe overbesteding en het feit dat het totaalbedrag ruim binnen het budget valt, heeft de werkgroep IOV deze overbestedingen geaccordeerd.

In onderstaande tabel is de verdeling van de bestedingen over de vier partners die middelen via de IOV ontvangen opgenomen. Hierbij is onderscheid gemaakt in de kosten voor de Wabo bevoegde gezagen, de veiligheidsregio's en het Brzo+ bureau. De budgetten en bestedingen zijn inclusief btw.

Brzo OMGEVINGSDIENSTEN	Budget 2017	Besteed 2017	%
Uitvoering VTH taken	€ 699.500	€ 692.905	99%
Monitoring en ICT	€ 70.000	€ 72.423	103%
Kennis, opleiding & kwaliteit	€ 298.200	€ 281.220	94%
Coördinatie & implementatie	€ 929.900	€ 992.791	107%
Totaal DP 1 Brzo-Omgevingsdiensten	€ 1.997.600	€ 2.039.340	102%
Brzo-Veiligheidsregio's			
Uitvoering VTH taken	€ 212.408	€ 229.820	108%
Monitoring en openbaarheid gegevens, ICT, GIR	€ 14.748	€ 12.082	82%
Kennis, opleidingen en kwaliteit	€ 82.807	€ 67.999	82%
Landelijke coördinatie/ regionale implementatie in VR's	€ 200.000	€ 166.500	83%
Totaal DP 1 veiligheidsregio's	€ 509.000	€ 476.401	94%
Verantwoording Bureau Brzo+ en Inspectie SZW			
ICT, GIR beheer iSZW (waarvan €150.000 bij ISZW)	€ 500.000	€ 350.000	70%
Nieuwbouw oorspronkelijk budget*	€ 972.000	€ 225.029	23%
Bureau Brzo+	€ 650.000	€ 638.288	98%
Totaal Deelprogramma Brzo 2017	€4.628.600	€ 3.729.058	81%

* exclusief het uit IOV 2016 doorgeschoven budget voor de vernieuwing á €656.000,-.

Conclusie

De projecten en activiteiten van het eerste deelprogramma worden uitgevoerd volgens plan. Dit betreft alle bovenwettelijke activiteiten op het gebied van coördinatie, afstemming, uniformering, implementatie en dergelijke. Het nut en noodzaak hiervan wordt breed gedeeld. Er is een overbesteding van 2% op de activiteiten rondom het thema VTH.

Enkel de vernieuwing van de gemeenschappelijke inspectieruimte laat nog een achterstand zien, maar dit wordt veroorzaakt door de vertraagde opstart tijdens de eerdere jaren. Het project heeft ondertussen een goede en solide start gemaakt, hoewel het nog niet zeker is of de nieuwbouw volledig zal zijn afgerond eind 2018. Een verzoek voor het doorschuiven van de middelen naar 2018 is gedaan en lijkt zeker gerechtvaardigd.

Rekeninghoudend met het verzoek om de onderbesteding van de GIR á € 1.393.000,- (inclusief de onderbesteding van IOV 2016 á € 656.000,-) van het project GIR in te mogen zetten voor de uitvoering in IOV 2018 rest er € 830.

	Project verloopt redelijk volgens (project)plan.
--	--

Inzetvrijkomende middelen

Bureau Brzo+ heeft een verzoek ingediend om de niet gebruikte middelen voor de vernieuwing van de GIR in te mogen zetten in 2018, voor de afronding van het project. Dit betreft een door te schuiven budget á € 1.393.000,-, bestaande uit € 656.000,- uit IOV 2016 en € 737.000,- uit IOV 2017. Details over het verzoek zijn te vinden in bijlage 2.

DEELPROGRAMMA 2 PUBLICATIREEKS GEVAARLIJKE STOFFEN

Doel deelprogramma 2: Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen (PGS)

Een actuele PGS-reeks die de VTH-taken voldoende ondersteunt en aansluit bij de Omgevingswet. Dit deelprogramma draagt hieraan bij door te faciliteren dat:

- de PGS-beheerorganisatie zorg draagt voor een actuele PGS-reeks die aansluit bij de regelgeving,
- de overheid voldoende deskundige capaciteit inzet voor de actualisatie.

PGS Nieuwe Stijl

In het model PGS Nieuwe Stijl is vorm en inhoud van de toekomstige PGS-reeks weergegeven met duidelijk omschreven doelen, een transparante risicobenadering en haalbare voorschriften. De invulling van de PGS-en zelf valt buiten het kader van het programma Impuls Omgevingsveiligheid. De inhoudelijk sturing gebeurt door de PGS-programmaraad waarna de PGS-en Nieuwe Stijl worden vastgesteld door het Bestuurlijk OmgevingsBeraad (BOB). De doelstelling om uiterlijk eind 2017 een complete PGS-reeks Nieuwe Stijl beschikbaar te hebben, is losgelaten door de uitstel van de Omgevingswet. Het doel is verschoven naar eind 2018.

2.1 Resultaten Organisatie, beheer en intensivering van de PGS-reeks door NEN

De PGS-beheerorganisatie heeft in 2017 op volle kracht gewerkt om de PGS-reeks om te zetten naar Nieuwe Stijl. In 2017 zijn er 20 PGS teams actief geweest.

Hieronder is beschreven welke deelactiviteiten er plaats hebben gevonden.

PGS-richtlijnen oude stijl

Een aantal PGS-richtlijnen volgens oude stijl zijn in 2017 afgerond, of zijn dat zo goed als. Dit betreft:

- twee documenten die met name relevant zijn voor PGS 15 bedrijven, namelijk PGS 14 'Handboek brandbestrijdingssystemen' en de Handreiking voor het opstellen van een Uitgangspunten Document (UPD) voor Vastopgestelde Brandbeheersings- en Brandblussystemen'.
- Daarnaast is PGS 31 oude stijl 'Overige vloeistoffen: opslag in ondergrondse en bovengrondse tankinstallaties' zo goed als gereed voor publicatie.
- PGS 34 voor Drukapparatuur met $PS \leq 0,5$ bar sluit qua systematiek aan op het Warenwet Besluit Drukapparatuur (WBDA). Dit besluit is vorig jaar herzien. Er is gewerkt aan de juiste aansluiting op deze wetgeving. Momenteel is echter nog niet helder of de PGS in deze vorm gepubliceerd kan worden en moet er gezocht worden naar de juiste afstemming op bestaande Arbowetgeving en bestaande andere PGS'en.

Handreiking Risicobenadering

De PGS-richtlijnen worden aangepast via een risicobenadering. De kern hiervan is dat een PGS-team vaststelt welke risico's zich bij een installatie voor kunnen doen en wat nodig is om incidenten te voorkomen, te bestrijden en te beheersen. Dit wordt beschreven in scenario's. Op basis van de scenario's worden vervolgens doelen geformuleerd. Doelen geven op een hoger abstractieniveau aan welk veiligheidsniveau gerealiseerd moet worden. De maatregelen geven vervolgens concreet aan hoe aan deze doelen kan worden voldaan. Uitgangspunt is de doelen toetsbaar te omschrijven zodat getoetst kan worden of met de maatregelen aan het doel wordt voldaan.

Voor het uitvoeren van de risicobenadering heeft een aparte werkgroep met alle belanghebbenden een handreiking opgesteld. Dit heeft veel meer tijd gekost dan aanvankelijk gedacht. Reden hiervoor was dat de werkgroep een heel denkproces moest doorlopen om tot consensus te komen. Uiteindelijk heeft dit een mooi resultaat opgeleverd en is de handreiking in mei 2017 gepubliceerd.

Omzetting PGS-richtlijnen naar Nieuwe Stijl

De PGS-beheerorganisatie werkt volop aan de actualisaties van de PGS-reeks die in haar geheel wordt omgezet volgens PGS Nieuwe Stijl. Met deze omzetting kunnen PGS-en nog beter fungeren als BBT-documenten in het vergunningverleningsproces en als document waarnaar kan worden verwezen in het Bal, volgens de nieuwe opzet van de Omgevingswet. De concepten van PGS 7, 13, 25, 26, 33-1 en 35 in Nieuwe Stijl zijn inmiddels gepubliceerd.

In de loop van 2017 werd ook vastgesteld dat, ondanks de extra inspanningen in de eerste helft van 2017, de doelstelling om uiterlijk eind 2017 een PGS-reeks in Nieuwe Stijl op te leveren niet haalbaar

was. Het afronden van een aantal reeds lopende actualisaties, het opstellen van de Handreiking Risicobenadering en het complexe PGS Nieuwe Stijl traject vroeg meer tijd dan eerder aangenomen. Daarbij komt dat de planning vanaf de start erg krap was en met name ingegeven door de oorspronkelijke planning in relatie tot de Omgevingswet. Ook de in de loop der jaren toegenomen ambitie qua kwaliteit, invulling en reikwijdte van de omzetting heeft geleid tot een nieuw doel eind 2018.

Tabel 2.1 geeft per publicatie de stand van zaken aan. De kleurduiding geeft aan in hoeverre de status van de PGS-actualisatie is ten opzichte van de planning. NB: eind 2017 hebben Inspectie SZW en SZW beleid aan de Programmaraad te kennen gegeven dat de concepten van PGS NS maatregelen bevatten die tegenstrijdig zijn met bepaalde direct werkende wetgeving. Het oplossen van dit knelpunt heeft zeer waarschijnlijk gevolgen voor de planning van de oplevering van PGS-en NS.

Tabel 2.1 – Stand van zaken per PGS-publicatie met planning eind 2017

Publicatie	Status eind 2017	Nieuwe Stijl	Toelichting en huidige planning
PGS 7: Opslag van vaste minerale anorganische meststoffen		Ja	Team is gestart in Q2 2016. Concept gereed Q3 2017. Team gereed: Q3 2018
PGS 8: Organische peroxiden: opslag		Ja	Team is gestart in Q1 2016. Concept gereed: Q3 2017. Team gereed: Q3 2018
PGS 9: Cryogene gassen: opslag van 0,15 m ³ – 100 m ³		Ja	Start in Q4 2016. Concept gereed: Q1 2018. Team gereed: Q3 2018
PGS 10: Vloeibaar zwaveldioxide: opslag en gebruik		Nvt	Was eerder al uitgesteld tot 2018 ivm kleine aantal gebruikers. Waarschijnlijk doorschuiven naar 2019, afhankelijk van de prioritering door deskundigenforum voor nieuw te starten projecten in 2018
PGS 12: Ammoniak: opslagen verlading		Ja	Team is gestart in juni 2016. Concept gereed: Q1 2018. Team gereed: Q3 2018
PGS 13: Ammoniak als koudemiddel in koelinstallaties en warmtepompen		Ja	Gestart in Q3 2015. Oplevering concept publicatie: januari 2018. Team gereed: Q3 2018
PGS 14: Handboek brandbestrijdingssystemen		Nee	Gepubliceerd 27 oktober 2017
PGS 15: Opslag van verpakte gevaarlijke stoffen		ja	Vanwege de afronding PGS 15 oude stijl is de start van PGS 15 Nieuwe Stijl verlaat. Start in Q2 2018. Team gereed: Q4 2018
PGS 16: LPG afleverinstallaties		Ja	Gestart in Q1 2016. Concept publicatie Q1 2018. Team gereed: Q3 2018. Zal worden uitgebreid met onbemand tanken.
PGS 17: LPG tankwagens	n.v.t.	nvt	Deze PGS zal door de Programmaraad worden ingetrokken, omdat alles in ADR en andere wet- en regelgeving is opgenomen.
PGS 18: LPG depots		Ja	Was eerder al uitgesteld tot 2018 Waarschijnlijk doorschuiven naar 2019, afhankelijk van de prioritering door deskundigenforum voor nieuw te starten projecten in 2018
PGS 19: Propana en butaan: opslag		ja	Start in Q4 2016. Concept gereed: Q1 2018. Team gereed: Q3 2018. Uniformeringsactie gaande PGS 16 en 19.
PGS 22: toepassing van propana		ja	Was eerder al uitgesteld tot 2018 Waarschijnlijk doorschuiven naar 2019, afhankelijk van de prioritering door deskundigenforum voor nieuw te starten projecten in 2018
PGS 23: LPG: vulstations voor		Ja	Wordt samengevoegd met PGS 16

Publicatie	Status eind 2017	Nieuwe Stijl	Toelichting en huidige planning
flessen en ballonvaarttanks			
PGS 25: Aardgas afleverstations voor voertuigen		Ja	Gestart in Q4 2015. Concept opgeleverd: Q2 2017. Team gereed: Q3 2018. Staat momenteel on hold in verband met SZW positie inzake direct werkende wetgeving en uniformering.
PGS 26: Aardgas veilig stallen en repareren voertuigen		ja	Gestart in maart 2015. Oplevering concept publicatie: Q4 2017. Team gereed: Q3 2018
PGS 28 Vloeibare brandstoffen: ondergrondse tankinstallaties		Ja	Gestart in Q3 2015. Oplevering concept publicatie: Q1 2018. Team gereed Q3 2018
PGS 29: Vloeibare aardolieproducten, bovengrondse opslag in verticale cilindrische installaties		Ja	Vanwege de afronding PGS 29 oude stijl is de start van PGS 29 Nieuwe Stijl verlaat. Gestart in Q1 2017. Team gereed: Q4 2018
PGS 30 Vloeibare brandstoffen: bovengrondse tankinstallaties		Ja	Gestart in Q3 2015. Oplevering concept publicatie: Q3 2017. Team gereed: Q3 2018.
PGS 31: Opslag chemicaliën in tanks		Nee	Vanwege knelpunten in het proces heeft de publicatie van PGS 31 'oude stijl' vertraging opgelopen. Verwachte publicatie februari 2018.
PGS 31: Opslag chemicaliën in tanks		Ja	Vanwege de afronding PGS 31 oude stijl is de start van PGS 31 Nieuwe Stijl verlaat. Start Q3 2017. Team gereed: Q4 2018.
PGS 32: Explosieven voor civiel gebruik - opslag		Ja	Was eerder al uitgesteld tot 2018 Waarschijnlijk doorschuiven naar 2019, afhankelijk van de prioritering door deskundigenforum voor nieuw te starten projecten in 2018
PGS 33-1 en -2: Aardgas: afleverinstallaties van vloeibaar aardgas voor motorvoertuigen (deel 1) en vaartuigen (deel 2).		Ja	Start in Q1 2016. Gestart in maart 2016. Concept gepubliceerd Q2 2017. Team gereed: Q3 2018. Nog onduidelijkheid over het deel over vaartuigen. Wellicht hoeft dit deel niet te worden herzien vanwege de kleine gebruikersgroep.
PGS 34: Drukapparatuur met PS ≤ 0,5 bar		Nee	Deze PGS in oude stijl kampt momenteel nog met een knelpunt. Publicatiedatum: onbekend
PGS 35: Waterstofankstations		Ja	Gestart in Q4 2016. Concept gepubliceerd: Q2 2017. Team gereed: Q3 2018 Staat momenteel on hold in verband met SZW positie inzake direct werkende wetgeving en uniformering.
UPD blauwdruk		Nee	gepubliceerd: 10 juli 2017
Handreiking generieke risicobenadering		Ja	Gepubliceerd op 11 mei 2017

Toegenomen ambitie

In 2017 is veelvuldig gesproken over de ambitie qua kwaliteit, invulling en reikwijdte van de omzetting PGS Nieuwe Stijl. De ambitie is in de loop der jaren toegenomen ten opzichte van de oorspronkelijk ambitie in 2014 waar het programma IOV op is gebaseerd. Zo zal in 2018 bijvoorbeeld een kwaliteitsslag worden uitgevoerd waarbij taal en inhoud van de doelen en maatregelen tussen de PGS-richtlijnen worden geüniformeerd. Hiermee kan meer eenduidigheid en efficiëntie worden gerealiseerd voor de uitvoeringspraktijk van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH)

Om goed aan te kunnen sluiten op de toegenomen ambitie en de grote belangen die spelen bij PGS Nieuwe Stijl is gesproken met alle stakeholders en zijn plannen gemaakt voor een wijziging in de PGS-beheerorganisatie. De reorganisatie naar een PGS-beheerorganisatie met daarin een escalatiegremium met een hoog bestuurlijk niveau zal begin 2018 plaatsvinden.

	Van de 26 PGS-en die volgens de nieuwe stijl worden geactualiseerd, worden er vier doorgeschoven naar 2019. Van de overige 22 laten slechts twee PGS-en een duidelijke achterstand zien, namelijk PGS 31 en PGS 34. Bij de overige 22 zijn de teams (naar verwachting) uiterlijk het vierde kwartaal 2018 klaar. Dit betekent niet dat alle PGS-en eind 2018 ook zijn vastgesteld door het Bestuurlijk Omgevingsberaad. Omdat het bijsturen van dit bestuurlijk gremium lastig is te beïnvloeden door een thematisch programma als de IOV, is deze bestuurlijke vaststelling niet meegewogen bij het bepalen van de mate van doelbehalving.
--	---

2.2 Resultaten borging inzet deskundigheid door de overheid 2017

Het deelprogramma Borging inzet deskundigheid PGS bestaat uit 7 activiteiten.

1. Inzet vertegenwoordigers Overheden: IPO, VNG en Veiligheidsregio's en

2. Afstemming met sparringpartners

Net als in de voorgaande jaren heeft de IOV-stuurgroep PGS de medewerkers geselecteerd van de PGS-en waarvan de actualisatie tijdens de vier kwartalen zijn gestart. Bij deze selectie wordt gekeken naar een evenwichtige inbreng op het gebied van handhaving, vergunningverlening en veiligheidsdeskundigheid en er wordt, bij voorkeur, ook gekeken naar een geografische spreiding. De werving van de VTH-overheidsdeelnemers is door de voorzitter van de Werkgroep Omgevingsveiligheid uitgevoerd. Op deze wijze is inmiddels een pool van PGS-deskundigen beschikbaar.

De selectie van de overheidsmedewerkers was succesvol en alle vacatures zijn vervuld.

In 2017 is door overheidsdeelnemers een inhoudelijk bijdrage gegeven aan de PGS-en 7, 8, 9, 12, 13, 19, 29, 31, 33-1, 35, het Deskundighedsforum en aan de werkgroepen UPD en PGS-brede risicobenadering. De inhoudelijke voortgang is beschreven door NEN, als beheerder van de PGS-reeks, in paragraaf 2.1.

Door de IOV-stuurgroep PGS is besloten om voor een aantal PGS-en, die méér vergaderingen nodig bleken te hebben in 2017 dan vooraf was gepland, een hogere bijdrage toe te kennen. Het aantal extra vergaderingen was daarbij leidend. Dit betrof de volgende PGS-en:

PGS 7, PGS 8, PGS 13, PGS 14, PGS 19, PGS 29 en PGS 31.

Er zijn ook PGS-en die minder vergaderingen nodig hadden dan verwacht. Voor deze PGS-en blijft het gereserveerde geld dat in 2017 niet nodig is gebleken, beschikbaar voor de uitvoering in 2018.

3. Inzet trekker overheidsdeelnemers

In ieder team is een medewerker aangewezen die de signaalfunctie heeft naar de IOV-stuurgroep PGS. Wanneer er sprake blijkt van een disbalans in het team, wordt dit doorgegeven aan de stuurgroep. Dat kan ook via NEN verlopen. In de praktijk blijkt dat de meeste signalen via de vanuit de IOV georganiseerde netwerkbijeenkomsten worden gegeven.

4. Leveren (technisch) voorzitters aantal PGS-trajecten

Afspraak is dat circa 50% van de voorzitters van de overheid afkomstig is en de andere 50% van het bedrijfsleven.

In 2017 is er bij de hieronder vermelde PGS-en een voorzitter aanwezig die afkomstig is vanuit de overheid:

PGS 8, PGS 9, PGS 14, PGS 15, PGS 16 + 23, PGS 26, PGS 28, PGS 30, PGS 31, PGS 35 en het deskundigeforum.

Dit betekent dat circa 66% van de PGS-teams worden voorgezeten door overheden.

De reden hiervoor is dat PGS 14 in oude stijl langer doorliep dan verwacht en dat de voorzitter van PGS 31 vanuit het bedrijfsleven werd vervangen door een voorzitter vanuit de overheden. Er is daarvoor gekozen vanwege de connectie met zijn voorzitterschap bij PGS 28 en 30.

Voor PGS 29 is een onafhankelijk voorzitter aangetrokken.

5. Opleiding

Op 26 juni 2017 is een netwerkdag georganiseerd. De inhoud van deze dag is uitgebreid in de halfjaarsrapportage opgenomen, waaronder de relatie tussen het Bal (AMvB Omgevingswet) en PGS, het gelijkwaardigheidsbeginsel.

Beoogd was om een tweede netwerkdag te houden in november 2017, met als thema hoe de gelijkwaardigheid vanuit de opzet van PGS nieuwe stijl beoordeeld kan worden. Een praktijksituatie zou worden bekeken en waarbij de discussie over gelijkwaardigheid en maatwerk zou worden voortgezet. Deze tweede netwerkdag is verschoven naar 21 februari 2018, omdat het lastig bleek om een geschikte locatie met PGS-activiteiten te vinden waar een grote groep mensen rondgeleid kan worden.

6. Management borging overheidsinbreng en coördinatie

Dit wordt verzorgd door de IOV-stuurgroep PGS. Er zijn geen bijzonderheden te melden.

Aandachtspunt voor het vervolg

De IOV-stuurgroep PGS is beschikbaar om signalen van de betrokken medewerkers te ontvangen en eventuele knelpunten op te lossen of door te zetten naar de PGS-programmaraad.

De bijdrage van de overheden aan de PGS-actualisaties is van belang voor de inhoud van de PGS-en. De extra belasting die wordt gevraagd aan de decentrale overheden, door extra vergaderingen en een verlengde periode waarin inhoudelijke bijdrage nodig is, is niet zo makkelijk ingevuld. Het werkveld is dermate krap, waardoor vaak een beroep wordt gedaan op dezelfde medewerkers als die waar ook vanuit Brzo een beroep op wordt gedaan. Dat geldt zowel voor de medewerkers vanuit de omgevingsdiensten als vanuit de veiligheidsregio's. Tijdige voorsortering door de uitvoerende diensten op versterking en verjonging van het werkveld is nodig om de volgende actualisatie van de PGS-reeks op te kunnen vangen.

 Project verloopt redelijk tot goed volgens (project)plan.

2.3 Financiën PGS 2017

In onderstaande tabel zijn de budgetten en besteding weergegeven voor de verschillende PGS-activiteiten. Door het ministerie IenW zijn additionele middelen beschikbaar gesteld die niet onder het IOV Programma vallen, deze zijn in dit overzicht dan ook niet weergegeven. Het additionele budget van € 100.000 zoals hieronder weergegeven is niet geheel gebruikt. Vanwege enkele generieke knelpunten zijn bepaalde werkzaamheden doorgeschoven naar 2018. Verzoek is daarom het resterende bedrag beschikbaar te stellen in 2018.

Alle bedragen zijn inclusief btw en inclusief de additionele middelen van IOV 2016

Deelprogramma 2 PGS	Budget 2017	Besteding 2017	%
PGS-beheer	€ 750.000	€ 750.000	100,00%
Borging deskundige inzet	€ 938.400	€ 877.197	93,48%
PGS Nieuwe stijl	€ 328.000	€ 328.000	100,00%
PGS Nieuwe stijl (additioneel)	€ 100.000	€ 55.103	55,10%
TOTAAL DP 2 PGS	€ 2.116.400	€ 2.010.300	94,99%

Er is vanuit 2017 een onderbesteding van € 106.100 beschikbaar voor herbesteding.

Rekeninghoudend met het onderstaande verzoek vanuit de NEN rest er dan € 61.203,-.

Conclusie

Hoewel twee PGS-actualisaties een duidelijke achterstand laten zien, is het merendeel van de PGS-en die aansluiting hebben aan het Besluit Activiteiten Leefomgeving (BAL) naar verwachting afgerond in het vierde kwartaal van 2018. Dit betekent niet dat alle PGS-en eind 2018 ook zijn vastgesteld door het Bestuurlijk Omgevingsberaad. Wel dat deze gereed zijn voor bestuurlijke vaststelling door het Bob. Eind 2017 hebben Inspectie SZW en SZW beleid signalen aan de Programmaraad gegeven die zeer waarschijnlijk gevolgen hebben voor de planning van de oplevering van PGS-en NS. Ook dit is niet meegewogen bij het bepalen van de mate van doelbehaling.

	Project verloopt redelijk volgens bijgestelde (project)plan waarbij de einddatum is verschoven naar december 2018.
--	--

Inzetvrijkomende middelen

Wat betreft het budget van NEN blijkt uit de financiële stand van zaken over het jaar 2017 een lichte onderbesteding in het extra budget dat de PGS-beheerorganisatie in de zomer van 2017 heeft ontvangen. Dit bestond uit een additioneel budget van €100.000 vanuit de onderbesteding van het IOV programma in 2016. Doordat vanwege een PGS-breed knelpunt een aantal werkzaamheden geen doorgang konden vinden zijn deze werkzaamheden verschoven naar 2018. Dit heeft er in geresulteerd dat er van de additionele € 100.000,- een bedrag van € 55.103 incl. BTW is besteed. Beheersorganisatie NEN verzoeken dan ook om het resterende bedrag van € 44.897 incl. BTW in 2018 te gebruiken voor deze uitgestelde werkzaamheden.

DEELPROGRAMMA 3 INFORMATIE - EN KENNISINFRASTRUCTUUR

Doel van het deelprogramma

Deelprogramma 3 organiseert de ontwikkeling en het beheer van een Informatiestructuur en kennisinfrastructuur voor het werkveld Omgevingsveiligheid. Deze infrastructuur heeft tot doel deskundigen structureel te ondersteunen bij de ontwikkeling, het beheer en het gebruik van kennis en informatie voor de regionale en lokale EV-taakuitvoering. Deze taakuitvoering bestaat uit:

- de ontwikkelingen van het regionaal en lokaal EV-beleid (deelprogramma 4);
- de uitvoering van de daarbij behorende wettelijk opgedragen EV-taken bij:
 - vergunningverlening, inclusief de PGS-richtlijnen en BRZO (Deelprogramma 1 en 2);
 - toezicht en handhaving, inclusief BRZO (deelprogramma 1);
 - ruimtelijke ordening (deelprogramma 4);
- het beheer van risico-informatie (deelprogramma 3 en DSO).

Opzet van de infrastructuur

De kennisinfrastructuur biedt ondersteuning voor:

1. Landelijk expertisenetwerk
 - Ondersteuning landelijke ontwikkelingen
 - Kennistafels
 - Organiseren congressen en symposia
 - Programma Ontwerp Veilige Omgeving
2. Kennisportaal Relevant
3. Data-infrastructuur externe veiligheid
 - Beheer Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen (RRGS) invoermodule en database
 - Beheer en doorontwikkeling van de Populatieservice
 - Data-infrastructuur externe veiligheid: bijdragen ontwikkeling Informatiehuis EV DSO
4. Landelijke kwaliteit- en informatiestandaarden externe veiligheid (voorheen werkstandaarden EV)
5. Invoering wet- en regelgeving bij Bevoegd Gezag
 - Coördinatie van de inbreng en voorbereiding op nieuwe wet- en regelgeving
 - Organiseren van cursussen en scholing van het Schillenmodel/ aandachtsgebieden EV
 - Ondersteuning EV in Omgevingsvisies, uitwerking in omgevingsplannen + evaluatie
 - Onderzoek randvoorwaarden EV bij nieuwe brandstoffen

Activiteiten Deelprogramma 3 Informatie - en kennisinfrastructuur 2017

1. Resultaten landelijk expertisenetwerk

Doel expertisenetwerk

Het doel van dit project is het in stand houden van de benodigde kennis op het gebied van VTH, EV in de ruimtelijke ordening en voor PGS en het verbinden en uitwisselen van de kennis van de deskundigen. Hierdoor wordt de efficiëntie bevorderd, blijven de experts in training en wordt een braindrain voorkomen.

1.1 Ondersteuning landelijke ontwikkelingen

De *werkgroep omgevingsveiligheid* voorziet in het samenbrengen van kennis en kunde op het gebied van externe veiligheid. Alle werkzaamheden die ten behoeve zijn van het landelijk belang zijn onderdeel van deze activiteit.

Het overgrote merendeel van de ondersteuning van landelijke ontwikkelingen gebeurt door de medewerkers van omgevingsdiensten. Zij ontvangen vanuit de IOV een bijdrage voor het geven van adviezen buiten hun regio. Dit wordt georganiseerd via de Vraagbaak externe veiligheid.

Resultaten landelijk expertisenetwerk 2017

De *werkgroep omgevingsveiligheid* voorziet in het samenbrengen van kennis en kunde op het gebied van externe veiligheid. Alle werkzaamheden die ten behoeve zijn van het landelijk belang zijn onderdeel van deze activiteit.

De werkgroep Omgevingsveiligheid is een werkgroep van inhoudelijk deskundigen op het gebied van Omgevingsveiligheid. Enerzijds wordt de werkgroep ingezet om bestuurlijk en ambtelijk te adviseren. Anderzijds fungeert de werkgroep als aanspreekpunt voor Rijk, Provincies en Gemeenten bij

beleidsontwikkelingen (en kennisdeling) op het gebied omgevingsveiligheid. De werkgroep functioneert tevens als platform voor kennisdelen en signaleert vraagstukken (o.a. via de Vraagbaak), praktijkproblemen of kennishiaten op het gebied van omgevingsveiligheid.

De werkgroep is in 2017 vijf keer bij elkaar gekomen, waarvan één keer op een buitenlocatie. De bijeenkomst op de buitenlocatie heeft plaatsgevonden in de provincie Noord-Holland en had als thema 'modernisering omgevingsveiligheid bij ruimtelijke ordeningsvraagstukken'. De werkgroep heeft een bezoek gebracht aan de Jaap Eden Ijsbaan in Amsterdam, voorafgegaan door een presentatie over de Ruimtelijke ontwikkelingen Sportpark Middenmeer, waar de Jaap Eden Ijsbaan is gelegen, in verband met de ammoniak koelinstallatie die nodig is voor een dergelijke ijsbaan. Daarnaast is in 2017 het werkplan 2017-2018 van de werkgroep uitgevoerd. Het werkplan is te vinden op www.relevant.nl.

Door de werkgroep zijn een tweetal adviesnota's opgesteld te weten 'Voorstel m.b.t. omgang sommatiebepaling tankauto's Brzo2015' en de notitie 'Onbemande tankstations'. Het eerste advies heeft betrekking op een onduidelijkheid in de huidige regelgeving betreffende de sommatiebepaling van het Brzo 2015. Deze onduidelijkheid is op basis van praktijkervaring bij vergunningverlening geconstateerd. Deze onduidelijkheid leidt er toe dat de verschillende bevoegde gezagen dit verschillend interpreteren en verschillend mee omgaan, waardoor bedrijven in een beknellende situatie kunnen komen. De Werkgroep heeft een advies opgesteld hoe hiermee omgegaan kan worden. Dit advies zal in 2018 in een bestuurlijk vaststellingstraject gebracht worden. Het tweede advies 'onbemande tankstations' heeft betrekking op het volgende: Wanneer een afleverzuil van een onbemand tankstation op minder dan 20 meter van bijvoorbeeld een woning van derden staat, geldt hiervoor een vergunningplicht. Er is een trend dat steeds meer tankstations de transitie van bemand naar onbemand maken. Met name in woonkernen komt het daardoor steeds vaker voor dat hiervoor een omgevingsvergunning nodig is. De vraag is wat de aanvrager moet aanleveren, zodat de externe veiligheidssituatie beoordeeld kan worden. Het advies geeft hier een antwoord op en is te vinden op www.relevant.nl.

Momenteel heeft de werkgroep geen duidelijke positie in een overheidsstructuur. De vraag is wie de werkgroep vertegenwoordigt. Er is dan ook een projectactiviteit gestart rondom de positionering van de Werkgroep. Eind 2017 heeft een oriënterend gesprek plaatsgevonden met de direct belanghebbenden VNG en IPO. Ook een vertegenwoordiger van Omgevingsdienst NL heeft deelgenomen aan dit oriënterende gesprek, omdat de meeste deelnemers van de werkgroep werkzaam zijn bij een omgevingsdienst. Het zwaartepunt van deze activiteit ligt in 2018.

Het landelijk expertisenetwerk zet kennis en kunde in, zelfs buiten de grenzen van het eigen grondgebied om vragen te beantwoorden, discussies te voeren en eventueel knelpunten te voorkomen. Om deze kennis landelijk en gestructureerd in te kunnen zetten is de vraagbaak externe veiligheid opgezet. De *vraagbaak externe veiligheid* van Relevant heeft dan ook tot doel om deskundigen structureel te ondersteunen bij de taakuitvoering externe veiligheid. Zo worden in de vraagbaak 13 EV-thema's (zoals BRZO, Rekenprogramma's Basisnet en Omgevingswet) gekoppeld aan 13 kennismakelaars, die de vraag met hun achterban collegiaal beantwoorden. De kennismakelaars maken voornamelijk deel uit van de WG OV. In 2017 zijn 31 vragen via de vraagbaak binnengekomen en beantwoord. Eventuele juridische vragen worden doorverwezen naar de collega's van Infomil.

Project verloopt redelijk tot goed volgens (project)plan.

1.2 Kennistafels externe veiligheid

Het delen van relevante, actuele en betrouwbare kennis en informatie ten behoeve van de bij de taakuitvoering betrokken organisaties gebeurt via de verschillende projecten van het derde deelprogramma. Specifieke onderwerpen worden via de Kennistafels gedeeld. Er zijn kennistafels Basisnet, Buisleidingen, LNG, RRGs en Windturbines.

1. Kennistafel Basisnet

Het doel van de kennistafel Basisnet is om kennis en ervaring tussen overheden en het bedrijfsleven uit te wisselen op het gebied van het Basisnet. De kennistafel van dit jaar staat in het teken van het Omgevingsveiligheidsbeleid en monitoring van het Basisnet. Daarnaast vindt de kennistafel het

belangrijk om praktijkcasussen met elkaar te delen en is er ruimte voor actuele onderwerpen. Tijdens de afgelopen twee bijeenkomsten zijn de volgende onderwerpen behandeld:

- Omgevingsveiligheidsbeleid: Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft de stand van zaken op het gebied van het Omgevingsveiligheidsbeleid en het Basisnet een aantal keer met de kennistafel gedeeld. Hierdoor hebben de deelnemers een goed beeld gekregen van de ontwikkeling en kunnen zij nu al rekening houden met de aankomende veranderingen. Verder is de kennistafel een nuttig platform om met het bedrijfsleven en overheden in gesprek te gaan over het aankomend beleid. Op deze manier worden de ervaringen en zorgen uit de praktijk gedeeld met het ministerie. Dit helpt het ministerie bij de verdere ontwikkeling van het beleid. Enkele belangrijke aandachtspunten zijn gedeeld met het Ministerie.
- Monitoring basisnet: Bij gemeenten, provincies en omgevingsdiensten is er behoefte om op de hoogte te worden gehouden op het gebied van de resultaten van de monitoring van het basisnet. De kennistafel biedt hiervoor een goed platform. Door ProRail en Rijkwaterstaat is een toelichting gegeven op de resultaten van de monitoring en is er ingegaan op de toekomstverwachtingen. Verder is er behoefte om hierover met elkaar in gesprek te gaan. De kennistafel biedt hiervoor ook ruimte. Hieruit is bijvoorbeeld naar voren gekomen dat de deelnemers het jammer vinden dat het gesprek niet wordt gevoerd met het ministerie. De kennistafel heeft dit signaal doorgegeven aan het ministerie en het ministerie verzocht om aan te schuiven. De kennistafel heeft hiermee ook een signalerende functie naar het ministerie.
- Robuustheidstoets basisnet: Het ministerie heeft een robuustheidstoets van het basisnet laten uitvoeren. De resultaten van deze toets zijn belangrijk voor het bedrijfsleven en de overheden. De kennistafel heeft de onderzoekers uitgenodigd om tijdens een bijeenkomst een toelichting te geven op de resultaten van het onderzoek. Dit was een groot succes. De deelnemers hebben inzicht gekregen in de verbeterpunten en de mogelijke maatregelen.
- Veiligheidszorgsysteem DB cargo: DB Cargo heeft toegelicht hoe zij omgaan met hun veiligheidszorgsysteem en hoe dit bijdraagt aan de veiligheid. Door deze toelichting krijgen ook overheden inzicht in hoe het bedrijfsleven werkt aan het veilig vervoeren van gevaarlijke stoffen over het spoor.
- Actualiteiten: er is elke bijeenkomst gesproken over diverse actualiteiten van uiteenlopende aard, o.a. resultaten monitoring, vragen in relatie tot de ruimtelijke ordening, relatie internationale context en basisnet, waar ligt de scheiding tussen doorgaand spoor en emplacementen, wat kunnen wij leren van incidenten, hoe lopen informatiestromen en dergelijke. Tijdens de tweede helft van 2017 is een themabijeenkomst voorbereid die begin 2018 wordt gehouden. Op het jaarcongres van relevant is een informatieve sessie gegeven over het onderwerp 'robuust basisnet'.

Functie kennistafel basisnet

De belangstelling voor de kennistafel groeit gestaag. Steeds meer organisaties sluiten aan bij de kennistafel om kennis te brengen en te halen.

Ook dit jaar is de toegevoegde waarde van de kennistafel basisnet als platform voor de uitwisseling van praktijkervaringen en kennis weer gebleken, evenals de functie van katalysator van processen en de netwerkfunctie. Doordat vragen over interpretatie en uitvoering van wet- en regelgeving vroegtijdig worden gesteld, wordt voorkomen dat conflictsituaties ontstaan en komen verbeterpunten tijdig naar voren. Zeker in relatie tot de modernisering van het omgevingsveiligheidsbeleid heeft de kennistafel veel toegevoegde waarde.

2. Kennistafel Buisleidingen

Het doel van de kennistafel buisleidingen is om kennis en ervaring tussen overheden en het bedrijfsleven uit te wisselen op het gebied van buisleidingen en externe veiligheid. De kennistafel van 2017 staat in het teken van het vernieuwde Omgevingsveiligheidsbeleid (zie hieronder). Daarnaast vindt de kennistafel het belangrijk om praktijkcasussen met elkaar te delen en is er ruimte voor de behandeling van actuele onderwerpen. Tijdens de afgelopen bijeenkomst zijn de volgende onderwerpen behandeld:

- Omgevingsveiligheidsbeleid: het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft de stand van zaken op het gebied van het Omgevingsveiligheidsbeleid en buisleidingen met de kennistafel gedeeld. Hierdoor hebben de deelnemers een goed beeld gekregen van de ontwikkeling en kunnen zij nu al rekening houden met de aankomende veranderingen. Verder is de kennistafel een nuttig platform om met het bedrijfsleven en overheden in gesprek te gaan over het aankomend beleid. Op deze manier worden de ervaringen en zorgen uit de praktijk gedeeld met het ministerie. Dit helpt het

ministerie bij de verdere ontwikkeling van het beleid. Enkele belangrijke aandachtspunten zijn gedeeld met het ministerie.

- Handboek actualisatie voor optreden tijdens buisleidingincidenten: het handboek voor het optreden tijdens buisleidingincidenten wordt geactualiseerd. De kennistafel helpt het IFV hierbij, door het aandragen van deelnemers en door feedback te geven op het concept.
- Actualiteiten: uitwisseling van actualiteiten per deelnemer.
Tijdens de bijeenkomsten is o.a. ingegaan op de volgende onderwerpen:
 - Actualiteiten (iedereen)
 - Stand van zaken buisleidingen met chemische stoffen (IL&T)
 - Omgevingsveiligheidsbeleid en buisleidingen vanuit juridisch oogpunt. (RHDHV)
 - Resultaten onderzoek: detectietechnieken ter voorkoming van graafschades (TU Twente)
 - NTA beheerleidingstroken (PPS)
 - Buisleidingen en risicokaart (ministerie I&M)
 - Brainstromen over invulling themabijeenkomst (iedereen)
 - Actualiseren buisleidingdata in de risicokaart door Bij12, ontwikkeling van NTA beheerleidingstroken en stand van zaken buisleidingen met overige gevaarlijke stoffen door IL&T.
 - Vragen i.r.t. ruimtelijke ordening, interactie met windturbines,
 - Jurisprudentie
 - Handboek buisleidingincidenten
 - Detectietechnieken

Tijdens de tweede helft van 2017 is een themabijeenkomst voorbereid die (in overleg) begin 2018 wordt gehouden.

Op het jaarcongres van relevant is een informatieve sessie gegeven over de stand van zaken buisleidingen met chemische stoffen.

Functie kennistafel buisleidingen

De belangstelling voor de kennistafel groeit gestaag. Steeds meer organisaties sluiten aan bij de kennistafel om kennis te brengen en te halen.

Ook dit jaar is de toegevoegde waarde van de kennistafel buisleiding als platform voor de uitwisseling van praktijkervaringen en kennis weer gebleken, evenals de functie van katalysator van processen en de netwerkfunctie. Doordat vragen over interpretatie en uitvoering van wet- en regelgeving vroegtijdig worden gesteld, wordt voorkomen dat conflictsituaties ontstaan en komen verbeterpunten tijdig naar voren. Zeker in relatie tot de modernisering van het omgevingsveiligheidsbeleid heeft de kennistafel veel toegevoegde waarde.

3. Kennistafel LNG

Doel van de Kennistafel is informatie-uitwisseling, kennisdeling en kennisspreiding. Daarnaast streeft de Kennistafel naar het gezamenlijk opstellen van kennisproducten. Er zijn drie goed bezochte bijeenkomsten gehouden, waarbij veel informatie en kennis is uitgewisseld. LNG wordt op de weg en in de scheepvaart steeds meer toegepast en er worden veel ervaringen opgedaan op veiligheidsgebied. De gebruiksfase van LNG als brandstof levert nieuwe inzichten en gezichtspunten op.

Vanaf midden 2017 is het karakter van de bijeenkomsten van de Kennistafel LNG inhoudelijk aan het veranderen. Ging de kennistafel tot voor kort uit van de theoretische kansen op incidenten, staat nu het delen van leermomenten naar aanleiding van incidenten die daadwerkelijk hebben plaats gevonden meer centraal. De informatie over incidenten leveren belangrijke bijdragen en nieuwe inzichten voor het EV-beleid wat betreft LNG (scenario's, beheersmaatregelen, vergunningseisen).

De eerste bijeenkomst op 17 maart bij de Marin in Wageningen stond vooral in het teken van de toepassing van *LNG als scheepsbrandstof*.

Tijdens deze bijeenkomst kwam naar boven, dat er nog veel afstemming nodig is tussen wal en schip: om de veiligheid van LNG te borgen in de keten, moeten verantwoordelijkheden voor het monitoren van een LNG gevulde installatie duidelijk belegd zijn. De discussies rondom het stallen van LNG-schepen op scheepswerven, laat duidelijk zien dat er nog wat 'rafels' zijn tussen de verschillende wettelijke kaders: de integrale veiligheid bij LNG geeft nieuwe

verhoudingen tussen arbo- en externe-veiligheid. LNG is zo schoon, dat triggers die bij traditionele brandstoffen via milieutoezicht opgemerkt worden, ontbreken. Geen stank, geen water of bodemverontreiniging, geen vuil. Daarmee zijn vanuit milieuoogpunt ook niet veel extra (indirecte) eisen te stellen om via schoon werken de veiligheid te verhogen. Daarnaast is de brandstofvoorraad van een schip al snel boven de Brzo grens. Er vinden regelmatig discussies plaats, bij welke handelingen het bevoegd gezag over gaat naar de Brzo. Willen we bijvoorbeeld een schip met volle of lege LNG tanks naar de scheepswerf?

De tweede bijeenkomst op 16 juni stond meer in het teken van de *opleidingen*. De bijeenkomst vond plaats bij het Scheepvaart en Transport College Rotterdam. Zij ontwikkelen veel les- en leerstof op basis van Europese subsidieprojecten, die moeten voorzien in de behoefte van de juiste basis opleidingen voor de jeugd en de bijscholing van huidig technisch personeel.

De besproken incidentcasus betrof een explosie in de cabine van een LNG aangedreven truck, die was stil gevallen op de A2 en op de vluchtstrook stond. De presentatie werd gegeven door een verzekeraar die samen met de fabrikant uitgebreid onderzoek hebben gedaan. Daaruit kwam naar voren dat er geen opleiding of instructies zijn voor LNG-voertuigen met technische problemen langs de weg. Aangezien bij dit incident de voorruit ongeveer 40 meter voor de truck is terug gevonden, had dit voorval ook anders af kunnen lopen. De chauffeur had nu slechts lichte brandwonden. Opvallend was, dat ondanks dat vele inspectiediensten betrokken waren, vanuit de overheid geen triggers waren om hier nader onderzoek naar te doen. Uit deze casus bleek dat er nog veel leerpunten zijn over de problematiek die nu naar voren komen in de gebruiksfase van LNG. Begin 2018 zal de kennistafel een extra sessie organiseren over de onderzoeksresultaten van dit incident.

De derde bijeenkomst was bij de DCMR op 10 november. In dit overleg is vooral terug gekeken op verschillende incidenten die in het buitenland hebben plaats gevonden. De kopstaart-botsing op de ringweg van Antwerpen, waarbij een LNG tank onder druk was komen te staan, is uitgebreid besproken. Daar waren ook meer details van voorhanden. Verder zijn vooral kwesties aan de orde gekomen, die soms letterlijk tussen wal en schip dreigen te raken, omdat verschillende wetgevingen niet altijd precies op elkaar aansluiten. Door de toepassingen van LNG als brandstof, komen er steeds meer situaties, waar de aanwezigheid van LNG moet worden ingepast in het dagelijkse werkproces. Het gaat daarbij niet alleen om onderhoud aan de LNG installatie, maar vooral ook om overige werkzaamheden in de buurt.

Besproken is ook de Hulpregeling LNG. Een werkgroep van de Kennistafel LNG is in 2017 gestart met de opzet van een Hulpregeling LNG die zich in eerste instantie gaat voorbereiden op LNG transport incidenten.

Functie kennistafel LNG

De organisatie van de Kennistafel LNG verwacht nog veel informatie en kennis te moeten delen over het gebruik van LNG. De door de Kennistafel ontwikkelde producten zullen aangescherpt moeten worden vanaf 2018 en daarna: Handreikingen voor EV-adviseurs en bestuurders, OTO-materiaal, praktijktesten, protocolkaarten en hulpregeling. Naar verwachting zal vanaf 2018 nog drie jaar ervaring nodig zijn om de meeste toepassingsfacetten in beeld te krijgen. Daarna zal de kennis structureel bijgehouden moeten worden door het bedrijfsleven zelf, de diverse kenniscentra, veiligheidsregio's, gemeenten, provincies, rijksoverheid en inspecties. Het jaar 2018 zal vooral in het teken staan van het gebruik van LNG: ervaringen en leermomenten.

4. Kennistafel RRGs

De Kennistafel RRGs heeft in 2017 vier reguliere en twee themabijeenkomsten gehouden, waarin eventuele problemen in de uitvoeringspraktijk of met beleid gesignaleerd en adviezen voor oplossingen opgesteld worden.

Tijdens de reguliere bijeenkomsten werkt de kennistafel samen met het beheer-team van de huidige Risicokaart omdat het RRGs onderdeel is van de Risicokaart. Dit gebeurt meestal door het beoordelen van de inhoudelijke 'topdeskmeldingen' naar het RRGs. De kennistafel heeft in 2017 meer bekendheid gekregen. Dit is duidelijk meetbaar door zowel het toegenomen aantal vragen op het gebied van het RRGs en de Risicokaart die gesteld zijn via de vraagbaakexterne veiligheid Relevant, als vragen die rechtstreeks naar de kennistafel RRGs zijn gesteld.

De kennistafel RRGs ziet het grote belang in van het voorhanden hebben van actuele en accurate digitale data voor het uitvoeren van wettelijke taken externe veiligheid. Daarom neemt de kennistafel RRGs ook deel in het proces om deze voorwaarden voor het werkveld te creëren en werkt de kennistafel RRGs samen met de Projectgroep Data-infrastructuur externe veiligheid (DIS), omdat in dit project de digitale ondersteuning van het werkveld wordt uitgevoerd. In 2017 heeft de kennistafel een notitie voor de benodigde en gewenste invoerdata samengesteld, als basis voor de pilot Zaaksystemen met de Omgevingsdienst Midden-Holland. Deze pilot wordt beschreven in paragraaf 3 van dit hoofdstuk.

In Artikel 15, lid 3 van het registratiebesluit staat dat het bevoegd gezag ervoor zorgdraagt dat de gegevens in het register ten minste eens per vijf jaar worden geactualiseerd.

De kennistafel maakt elk jaar een uitdraai van inrichtingen die niet zijn geactualiseerd en de aantallen zijn hoog, meer dan 2000 in 2017.

De kennistafel gaat in 2018 een plan opstellen om dit probleem aan te pakken en zo te gaan zorgen dat er aan het registratiebesluit wordt voldaan en de inrichtingen in het RRGs actueel zijn.

Functie kennistafel RRGs

De kwaliteit van de data (in de zin van actueel, compleetheid en juist) die in het RRGs worden ingevoerd en aanwezig zijn, valt onder de verantwoordelijkheid van de bevoegde gezagen en valt buiten de verantwoordelijkheid van de Risicokaart en de beheerder van het RRGs. Omdat de kwaliteit van essentieel belang is, is de kennistafel RRGs georganiseerd. Het nut van de kennistafel RRGs komt duidelijk naar voren in de themabijeenkomsten (invoerdersdagen RRGs), die in 2017 zijn gehouden op 3 en 10 april. Op deze dagen zijn gemiddeld 20 invoerders per dag aanwezig. Er werden twee thema's behandeld. In 2017 waren dat het invoeren van LPG-tankstations en het invoeren van propaantanks. Voorafgaand aan deze invoerdersdagen heeft de kennistafel voor beide een instructie geschreven, een instructie voor het invoeren van LPG-tankstations en een voor het invoeren van propaantanks. Tijdens deze dagen zijn samen met de invoerders deze instructies getest, en waar nodig verbeteringen aangebracht. De definitieve instructies zijn geplaatst op Relevant. In 2018 worden ook 2 invoerdersdagen georganiseerd, met als thema het invoeren van PGS15-inrichtingen. Dit thema is op verzoek van de deelnemers van 2017 gekozen.

5. Kennistafel Windturbines

In 2017 is het accent van de kennistafel Windturbines, gestuurd door praktijkontwikkelingen, nadrukkelijker komen te liggen op het geven van oplossingsrichtingen bij praktijkproblemen en het afstemmen van fundamentele basiskennis met vakspecialisten. Algemene kennisverschaffing blijft daarnaast onderdeel van de kennistafel.

In het voorjaar van 2017 is een mini-kennistafel voor specialisten en stakeholders georganiseerd over nieuwe inzichten ten aanzien van het falen van windturbines. De conclusies van deze kennistafel, de nagekomen reacties en bijdragen van aanwezigen, zijn vervolgens gecommuniceerd met het ministerie van I&W en eind 2017 heeft het ministerie aangegeven dat deze inzichten gebruikt zullen worden in een nieuwe versie van het Handboek risicozonering windturbines.

Naar aanleiding van deze kennistafel zijn er door diverse overheidsinstanties maar ook door windontwikkelaars vragen gesteld omtrent knelpuntsituaties en de actualiteit van de kennis uit het thans vigerende versie van het handboek. Deze vragen is vanuit de helpdesk bij de kennistafel een antwoord geformuleerd en deze zijn telefonisch besproken met de vragensteller.

In 2017 is ook de beta-versie van Save-W, een online rekentool voor het berekenen van risico's van windturbine, in de openbaarheid gebracht (de rekentool is nog niet af, dus hij is nog niet officieel bekend gemaakt). Save-W heeft tot doel unificatie in het rekenen te bereiken en de rekenmethode is geaccordeerd door het RIVM. Save-W is geen project van de Kennistafel maar omdat het project Save-W geen helpdesk kent, is er vanuit de kennistafel antwoord gegeven op praktijkvragen. Een veel voorkomende vraag was: "hoe kan het dat Save-W andere uitkomsten geeft dan de berekeningen die eerder zijn uitgevoerd door bureau X?". Uit het beantwoorden van deze vragen blijkt de grote noodzaak tot een dergelijke rekentool en het breder delen van de kennis die achter een berekening zit. Als in 2018 Save-W gereed is, worden nog meer vragen verwacht. Overigens heeft het ministerie op basis van de eerste bevindingen met Save-W geconstateerd dat unificatie zowel bij het rekenen als de te hanteren input meer aandacht moet krijgen.

Vanuit de kennistafel is in 2017 toelichting gegeven bij het oplossen van een in 2016 bij een kennistafel ingebracht probleem van de windturbines en de bescherming van grote gebouwen (opslagloodsen van vele hectaren in omvang die vanwege de aanwezigheid van een kantoor (>1500 m² in zijn totaal beschouwd moeten worden als kwetsbaar object). Inmiddels is de voorgestane oplossing in het concept van het Besluit kwaliteit leefomgeving opgenomen. Vanuit de kennistafel is geparticipeerd bij enkele provinciale bijeenkomsten met het thema 'wind op bedrijventerreinen'. De hierbij gesignaleerde knelpunten zijn gerapporteerd door RVO aan het ministerie van Economische zaken en I&W.

De presentatie bij het relevantcongres in december 2017 was druk bezocht en de vragen tijdens en na afloop van de bijeenkomst hadden een veel bredere insteek dan het congressthema. Zo is ondermeer verzocht om aandacht te besteden aan hoogtebeperking rondom vliegvelden.

Functie kennistafel Windturbines

Door de ontwikkeling rondom windturbines blijft deze kennistafel haar functie behouden. Zo is er een kennistafel over windturbines en de Omgevingswet in voorbereiding voor 2018. Ook is voor 2018 een kennistafel over het nut van de toepassing van het Individueel Passanten Risico (IPR) en Maatschappelijk Risico (MR) voorzien. Voor 2018 is eveneens belangrijk om te weten dat de oriëntatie op het nieuwe Handboek risicozonering windturbines veel discussie zal vragen omtrent de knelpunten die leven, en de kennis die gewenst is om deze knelpunten op te lossen. In 2017 heeft de kennistafel dan ook meerdere verzoeken gekregen om een landelijke bijeenkomst te verzorgen met een update van de recente ontwikkelingen in windland.

De kennistafels communiceren binnen het eigen netwerk, de door henzelf georganiseerde bijeenkomsten, via het kennisportaal Relevant, soms ook via andere websites en via het congres. Toch bestaat de indruk dat kennis en ervaring binnen de 'inner circle' blijft hangen en breder gedeeld zou kunnen worden. Dit is een aandachtspunt voor de uitvoering in 2018.

Conclusie kennistafels algemeen

Project verloopt goed volgens (project)plan.
--

1.3 Organiseren congressen en symposia

Het jaarlijkse congres van Relevant heeft als doel om de kennisinbreng van planologen, RO-ers, medewerkers van veiligheidsregio's, BRZO-inspecteurs, beleidsmedewerkers, bestuurders, ondernemers en al die andere betrokkenen bij externe veiligheid te ondersteunen door op een toegankelijke en interactieve manier informatie uit te wisselen.

Net zoals het voorgaande jaar stonden alle congressen en symposia in 2017 in het teken van de Omgevingswet. Zo was Relevant op 29 juni aanwezig op de Schakeldag in 's Hertogenbosch. Samen met I&M vertegenwoordigde Relevant het EV-netwerk. In plaats van een informatiemarkt met stands was er een Netwerkpark. Om de herkenbaarheid van externe veiligheid / omgevingsveiligheid te vergroten waren de EV-ers van Relevant, I&M herkenbaar met een sjerp, zoals te zien is op de foto op de volgende bladzijde.

Daarnaast heeft Relevant samen met I&M de sessie "Omgevingsveiligheid: er kan meer dan je denkt als je samen denkt!" verzorgd. De sessie bestond uit een presentatie en een serieuze game waarbij een stationsgebied (veilig) ontwikkeld moest worden.

Op 5 oktober 2017 werd de Dag van de Omgevingswet gehouden in het provinciehuis van Utrecht. Daar was Relevant aanwezig met een stand en werd een bijdrage geleverd aan een van de informatiesessies.

Op 14 december 2017 werd in De Fabrique in Utrecht het 12de jaarcongres Relevant gehouden. Het thema was ‘Samen werken aan een veilig Nederland’. De inhoud van het congres wordt met behulp van een klankbordgroep samengesteld. Er zijn zestien informatiesessies gehouden en acht workshops en er waren 247 aanwezigen. Onder de aanwezigen bevonden zich deelnemers die werkzaam zijn bij omgevingsdiensten, deelnemers uit gemeenten, adviesbureaus en veiligheidsregio's. Vooral de dubbelpresentatie van Ad van Wijk (TU Delft) en Ulco Vermeulen (Gasunie) over de waterstofeconomie werd zeer gewaardeerd. De verbreding van externe veiligheid naar duurzaamheid, luchtkwaliteit en zelf verdroging kwam hierin goed naar voren. Een inhoudelijke terugblik staat op www.relevant.nl.

Project verloopt goed volgens (project)plan.

1.4 Programma Ontwerp Veilige Omgeving

Ontwerp Veilige Omgeving heeft een groot netwerk opgebouwd en wil dit vasthouden, zodat het netwerk de boodschap (externe veiligheid is ruimtelijke ordening) zelf verder uitdraagt.

De opdracht voor de uitvoering van het programma Ontwerp Veilige Omgeving aan het nieuwe team is verstrekt in mei 2017. Met dit nieuwe team is gewerkt aan de doelstelling ('droom') van het programma, namelijk dat in het ontwerp van de omgeving het thema 'veiligheid' een ontwerpvariabele is. Daarmee wordt Nederland steeds veiliger.

Binnen het programma zijn de activiteiten in dit jaar georganiseerd voor de doelgroepen 'gemeentelijke bestuurders', 'stedenbouwkundigen' en 'veiligheidskundigen'. Een uitgebreid verslag van de activiteiten in tekst, fotomateriaal en videomateriaal is terug te vinden op de website: www.ontwerpveiligeomgeving.nl.

In 2017 zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

1. Ontwerpateliers

In 2017 zijn twee ontwerpateliers georganiseerd. De ontwerpateliers hebben tot doel om het gesprek te voeren met professionals, buurtbewoners, bestuurders en belanghebbenden over de veilige inrichting van een gebied. Dit jaar was 'integraliteit' een centraal thema. Op welke wijze kunnen meerdere (veiligheids)thema's samengaan in een ontwerpproces.

In het eerste ontwerpatelier met de DCMR hebben we met ruim 20 specialisten geluid en externe veiligheid een stedenbouwkundig ontwerp gemaakt voor een fictieve stationsomgeving. De opdracht was om rekening te houden met de ambities van de gemeente en de thema's geluid en externe veiligheid. We hebben geleerd dat in een ontwerpfase het mogelijk is om een ontwerp te maken waarin externe veiligheidseffecten en geluidseffecten voldoende beperkt worden. Het gesprek tussen specialisten van beide thema's was nieuw en inspirerend.

Het tweede ontwerpatelier vond plaats in de gemeente Overbetuwe (provincie Gelderland). Met ruim 25 medewerkers van GGD, RIVM, veiligheidsregio, waterschap, gemeente, provincie en adviesbureaus is een integraal veilig ontwerp gemaakt voor een bedrijventerrein langs de A15. De opdracht was om rekening te houden met de ambities van de gemeente en de thema's veiligheid en gezondheid. We hebben geleerd dat een omgevingsmaatregel vaak positief uitpakt voor verschillende veiligheids- en gezondheidsthema's. De bundeling van veiligheids- en gezondheidsthema's maakt de kans op realisatie van ambities op het thema veiligheid en gezondheid dus groter.

De ontwerpateliers blijken steeds weer een goed instrument om het gesprek tussen verschillende bloedgroepen op gang te brengen. Voor 2018 willen we deze ateliers weer graag uitvoeren en bovendien willen we een training organiseren om mensen de mogelijkheid te bieden dit instrument zelf te gaan toepassen.

2. Ontwerpwedstrijd

Een nieuw project binnen het OVO is het organiseren van een ontwerpwedstrijd. In samenwerking met de Explorius, de gemeente Deventer, de provincie Overijssel en de veiligheidsregio IJsselland is een ontwerpwedstrijd georganiseerd rond het gebied Deventer Stadsentree. In de ontwerpwedstrijd stond een ontwikkelopgave centraal, waarbij in het ontwerp rekening gehouden moest worden met de thema's sociale veiligheid, externe veiligheid en waterveiligheid. De wedstrijd was open voor deelname voor iedereen. De werving voor de wedstrijd heeft vooral plaatsgevonden onder hogescholen.

De ontwerpwedstrijd heeft een aantal inspireerde ontwerpen opgeleverd. We hebben geleerd dat stedenbouwkundigen en veiligheidskundigen in samenwerking tot een integraal veilig ontwerp kunnen komen. Een aantal interessante voorbeelden:

- Gebouwen kunnen een 'kwetsbaar' object zijn, maar ook juist ingezet worden als buffer naar de achterliggende bebouwing.
- Openbare gebouwen kunnen bijvoorbeeld door overdrukventilatie een veilige plek voor de omgeving zijn in geval van een gifvolk.
- Het toevoegen van recreatie aan een industriële omgeving is voor 'externe veiligheid' niet altijd wenselijk, maar leidt wel tot meer sociale veiligheid.

De genomineerden voor de winst van de prijsvraag hebben een pitch gegeven op het Relevant-congres van 14 december. De winnaar is aan het eind van het congres bekend gemaakt. De ontwerpprijs 2017 is gewonnen door een groep trainees van Tauw.

De ontwerpwedstrijd 2017 was een eerste pilot-wedstrijd om ervaring op te doen. De ervaringen zijn grotendeels positief. Ook voor 2018 wordt er een nieuwe en grotere ontwerpwedstrijd georganiseerd.

3. Bestuurdersreis

In samenwerking met de gemeente Rotterdam, het Havenbedrijf en de veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond is een ervaringsreis voor bestuurders van 24 uur georganiseerd in de stad Rotterdam. Centraal thema voor deze reis was 'sturen op omgevingsveiligheid'. Voor deelname aan de reis zijn primair de TOP100-gemeenten uitgenodigd met een hoog risicoprofiel op omgevingsveiligheid.

Aan de reis hebben 25 gemeentelijke bestuurders (wethouders en burgemeesters) deelgenomen. We hebben geleerd dat de Omgevingswet en modernisering van het omgevingsveiligheidsbeleid een 'nieuwe communicatie' vraagt. De komst van de Omgevingswet vraagt om een nieuwe

visieontwikkeling, taakuitvoering en competentieontwikkeling van de decentrale overheden. Door alle vernieuwing heen is blijvende communicatie met belanghebbenden de grootste uitdaging. Specifiek voor omgevingsveiligheid vragen de nieuwe 'aandachtsgebieden' om nieuwe communicatiestrategieën.

De reis is positief ontvangen door de aanwezige bestuurders. De aanwezige bestuurders ervaren een praktische casus - waarin de ervaringen van de gastgemeente (Rotterdam) in alle openheid worden gedeeld – als een waardevol gespreksthema. De bestuurders zijn enthousiast over het organiseren van een nieuwe ervaringsreis in 2018.

4. Masterclass 'Veilige Stad'

Ontwerp Veilige Omgeving is in 2017 de voorbereiding gestart voor een aantal masterclasses over het onderwerp 'veilige stad'. De masterclasses zijn specifiek bedoeld voor de doelgroep stedenbouwkundigen, architecten en planologen. De voorbereidingen zijn gereed. De masterclass bestaat uit een aantal lezingen en een ontwerpcasus. In zowel de lezingen als de casus staan diverse veiligheidsthema's centraal. In de eerste masterclass staan de thema's: sociale veiligheid, externe veiligheid en klimaatadaptatie centraal.

De uitvoering ervan staat in overleg met de opdrachtgever gepland voor 2018.

5. Vernieuwing huisstijl en website

Om de doelgroepen van het programma Ontwerp Veilige Omgeving nog beter te bedienen is de website en huisstijl aangepast. De website is het afgelopen jaar actief bijgehouden. De resultaten van alle activiteiten zijn terug te vinden op de OVO-website, inclusief beeldmateriaal en videomateriaal.

Evaluatie OVO 2017

Met een nieuw team is verder gebouwd aan het netwerk en programma Ontwerp Veilige Omgeving. De kracht van Ontwerp Veilige Omgeving zit in de onafhankelijke positie van het programma, de energieke en vernieuwende activiteiten, de focus op samenwerken en bruggenbouwen en tot slot het ambassadeurschap van veiligheid (een thema dat iedereen op zijn of haar manier belangrijk vindt).

In 2017 is onder een hoge tijdsdruk een aantal activiteiten uitgevoerd. De activiteiten zijn succesvol geweest, afgaande op het enthousiasme van de deelnemers. Maar er zijn ook nieuwe uitdagingen ontdekt. De eerste uitdaging is om het bestaande netwerk van 800 professionals beter te gebruiken. Een tweede uitdaging is om de netwerken van stedenbouwkundigen, architecten en planologen nog beter te bereiken. De derde uitdaging is om Ontwerp Veilige Omgeving mogelijk zelfstandig, zonder IOV-subsidie, te laten functioneren.

Toekomst OVO

Is het programma OVO een tijdelijk middel binnen IOV of heeft/krijgt OVO een blijvende taak om vroegtijdige betrokkenheid van veiligheid in het ontwerpproces te agenderen en promoten? Het team van OVO denkt laatste. Al jaren lang wordt 'vroegtijdige betrokkenheid van externe veiligheid in het ontwerpproces' als probleem ervaren. In ieder geval ervaren de veiligheidskundigen dat zo. Voor bestuurders en ontwerpers is 'veiligheid' vrijwel nooit het primaire ontwerpprincipe. Tenzij de maatschappij (burgers) daarop staan. Veiligheid als ontwerpvariabele moet onderdeel worden van het maatschappelijk debat en niet enkel een debat van veiligheidskundigen. Het aanjagen en entameren van dit debat is een belangrijke taak van OVO.

Wij zien kansen om OVO te ontwikkelen tot een onafhankelijk platform, waarin partners samenwerken die hechten aan het belang van een veilige fysieke leefomgeving en daarvoor in het ontwerpproces aandacht voor willen vragen. Om een volledig financieel onafhankelijke positie te bereiken is de komende jaren nog een investering nodig. De organisatie van OVO is de afgelopen jaren volledig afhankelijk geweest van de IOV-subsidie. In 2017 is gestart met verkennende gesprekken om OVO door te ontwikkelen. In 2018 worden de eerste stappen naar een verandering wat ons betreft gezet.

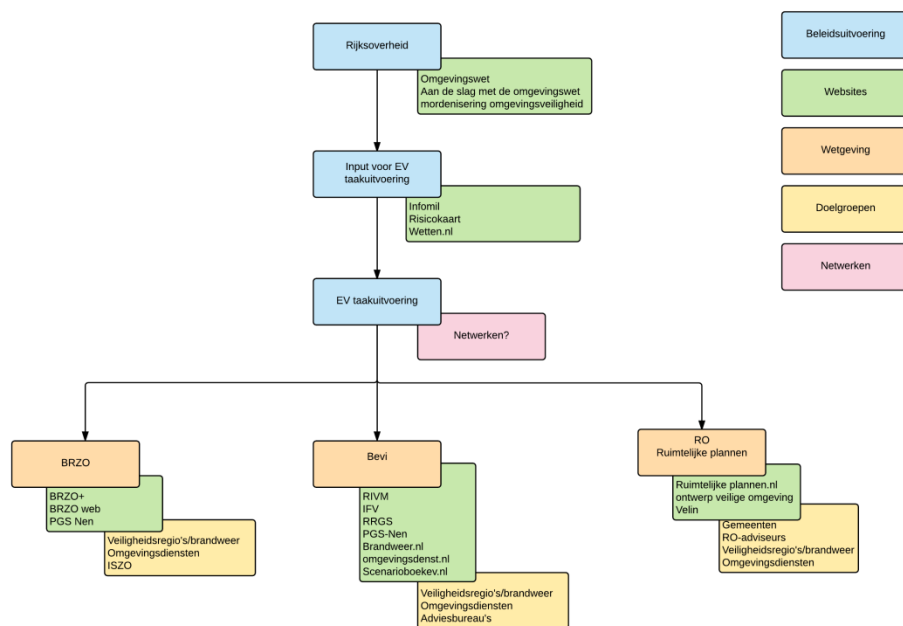
 Project verloopt goed volgens (project)plan.
--

2 *Resultaten kennisportaal Relevant*

Doel is het leveren van een integrale verzamelings- en ontsluitingssysteem van kennis en informatie voor EV-professionals.

Het kennisportaal wordt beschouwd als de 'front-office' of 'toegangspoort' tot de kennis- en informatie-infrastructuur. Vanuit dit portaal kunnen deskundigen op zoek gaan naar de manier waarop hun actuele informatie- en competentiebehoeften op een betrouwbare wijze kunnen worden vervuld.

Er zijn diverse websites op gebied van externe veiligheid. Het kennisportaal Relevant is belangrijk gebleken voor het landelijk expertisenetwerk en levert kennis en een mogelijkheid tot kennisuitwisseling die elders niet aanwezig is. Wel is de informatie over externe veiligheid versnipperd aanwezig op verschillende websites, maar ieder website bedient haar eigen achterban. Voor online-informatie over omgevingsveiligheid geven de gebruikers aan dat zij die informatie over externe veiligheid en omgevingsveiligheid op Relevant of het Kenniscentrum Infomil verwachten. De verschillende websites, en hun aandachtsgebied, is in de afbeelding hieronder opgenomen.

Onderstaande werkzaamheden zijn gedeeltelijk uitgevoerd in 2017 en zullen in 2018 gecontinueerd worden.

- Om wegwijs te worden in de versnipperde informatie is een wegwijzer opgesteld waarin is aangegeven waar welke informatie te vinden is.
- Om de website inhoudelijk te verankeren en tegelijk de verantwoordelijkheid voor de actualisatie te verbreden is een procesvoorstel geschreven waarbij wordt aangesloten aan de methodiek van de Vraagbaak externe veiligheid. Hierbij worden de dertien thematrekkers van de werkgroep Omgevingsveiligheid gevraagd om regelmatig hun deel van de website op actualiteit te controleren en zo nodig aan te passen. Hierdoor wordt het inhoudelijk beheer minder afhankelijk van de IOV.
- Er is aandacht besteed aan de herleidbaarheid van actuele informatie (metadata). Dit is nog niet afgerond en wordt in 2018 vervolgd.
- De huidige host van de website is gevraagd een voorstel te schrijven hoe Relevant de digitale ondersteuning aan het werkveld kan moderniseren. Dit is nog niet afgerond en wordt in 2018 verwacht.
- Er is aandacht besteed aan de inbedding van het kennisportaal Relevant na 2018, er zijn inventariserende gesprekken gevoerd met medewerkers van Kennisnet van OmgevingsdienstNL. Er is in 2018 extra inzet nodig om de bovenstaande punten verder vorm te geven.

De beschrijving van de jaarlijks terugkerende (beheers)activiteiten en ontwikkelingen die specifiek in 2017 worden uitgevoerd wordt verwezen naar Bijlage 4 Taken en activiteiten Relevant.nl.

Het project heeft een budgetoverschrijding van 8%, dat wordt veroorzaakt door extra werkzaamheden voor de vernieuwing die in 2016 in gang is gezet. De onderbesteding van IOV 2016, die doorgeschoven is naar 2018, was eigenlijk ook al in 2017 nodig. Zie verder paragraaf financiën en organisatie.

3 Resultaten Data-infrastructuur externe veiligheid

Het project Data-infrastructuur externe veiligheid (DIS) beoogt om op structurele wijze te voorzien in de informatiebehoefte van uitvoerders van externe veiligheid/ omgevingsveiligheid, met name gericht op een professionele en productieve uitvoering van de wettelijke EV-taken. Bovendien wordt in dit onderdeel nagegaan op welke wijze delen van de taakuitvoering geautomatiseerd kunnen worden gericht op het vergroten van doelmatigheid en uniformering, aansluitend op het ontwikkelen van het Digitaal Stelsel Omgevingswet.

De producten die binnen het project DIS worden ontwikkeld zijn bedoeld om in te passen in het Informatiehuis externe veiligheid, maar dienen ook op zichzelf te kunnen staan.

Het project Data-infrastructuur bestond in 2017 uit drie activiteiten:

1. het beheer van het RRGs;
2. het beheer van de Populatieservice;
3. landelijke signaleringskaart externe veiligheid
 - 3a. Kwetsbare Objecten EV
 - 3b. Gegevenswasstraat

De bovenstaande opsomming wijkt af van het oorspronkelijke programma, waarin drie activiteiten stonden benoemd. De oorspronkelijke derde activiteit was de bijdrage aan de ontwikkeling van Informatiehuis OV in het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Door onzekerheden rondom het DSO is er voor gekozen dat het project DIS zich nog sterker richt op het zelfstandig kunnen functioneren van de informatieproducten die worden opgesteld. Vandaar dat in deze eindrapportage de stand van zaken van de informatieproducten zelf wordt beschreven.

1. Beheer RRGs invoermodule en database

Het Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen (RRGS) en de invoermodule is onderdeel van de huidige Risicokaart. De gezamenlijke provincies (IPO) zijn verantwoordelijk voor de productie en het beheer van de Risicokaart. Daarmee is de opdrachtgever van de Risicokaart ook verantwoordelijk voor het beheer van het RRGs. De uitvoering van het beheer van het RRGs is belegd bij de uitvoeringsorganisatie GBO-provincies van IPO. Beheer RRGs is een structurele en wettelijke taak tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Onder beheer RRGs wordt verstaan: zorgdragen voor het in stand houden van de database RRGs en de invoermodule. De kwaliteit van de data (in de zin van actueel, compleetheid en juist) die in het RRGs worden ingevoerd en aanwezig zijn, valt onder de verantwoordelijkheid van de bevoegde gezagen en valt daarmee buiten de verantwoordelijkheid van de Risicokaart en het RRGs. De kwaliteit wordt om deze reden dan ook ondersteund door de Kennistafel RRGs.

De onderstaande beheeractiviteiten zijn in 2017 door GBO-provincies uitgevoerd:

- Licenties voor de verschillende informatieonderdelen.
- Functioneel beheer voor het RRGs is het in stand houden van de functionaliteit van het RRGs. Dit omvat het dagelijks beheer en onderhoud van de database, invoermodule, rapportagemogelijkheden en viewer RRGs. Taken hierin zijn bijvoorbeeld: verlenen van ondersteuning bij het gebruik van de RRGs, het registreren en afhandelen van incidenten op het RRGs en het opstellen, administreren en prioriteren van wijzigingsverzoeken RRGs in samenwerking met de provincies.
- Applicatiebeheer voor het RRGs wordt verstaan het aanpassen van het informatie onderdeel naar aanleiding van geconstateerde fouten of veranderende technische of functionele eisen. Taken hierin zijn: uitvoeren van technische verbeteringen, realiseren functionele wijzigingen, opstellen functioneel/technisch ontwerp en opstellen change report en impact analyse.
- Upgrade van de technische structuur voor het RRGs: het doorvoeren van de jaarlijkse gemeentelijke herindelingen, het verlengen en toevoegen van beveiligingscertificaten zodat de Risicokaart veilig te benaderen is.
- Aanpassen van de invoerapplicatie RRGs ten behoeve van veranderende wetgeving.
- De analysetool is vernieuwd waardoor de data van het RRGs makkelijk tot rapportage verwerkt kan worden door de professional.

Project verloopt goed volgens (project)plan.

2. Populatieservice

Het doel van de populatieservice is het beschikbaar stellen van informatie over personendichtheden die geschikt zijn voor de bepaling/berekening van het groepsrisico van een inrichting, transportroute of buisleiding vallend onder BEVI, BEVT of BEVB. De populatieservice voor het berekenen van het groepsrisico is beschikbaar via www.relevant.nl. De populatieservice levert populatiebestanden voor groepsrisicoberekeningen met Safeti.NL, RBMII, CAROLA en Gevers.

De onderstaande beheeractiviteiten zijn in 2017 door de werkgroep DIS uitgevoerd:

Algemene beheersactiviteiten van de Populatieservice, zoals het onderhoud van de software door het uitvoeren van technische verbeteringen, het realiseren van functionele wijzigingen enz.

Op 17 mei 2017 heeft de projectgroep een gebruikersdag populatieservice georganiseerd, om met de gebruikers de afgelopen 2 jaar van de service te evalueren. Tijdens deze dag hebben de gebruikers hun waardering uitgesproken voor de populatieservice en het gebruik ervan. Tijdens deze gebruikersdag hebben de deelnemers en de projectgroep gezamenlijk een actielijst samengesteld, waar de rest van het jaar 2017 aan gewerkt is. Voorbeelden van de ondertussen uitgevoerde acties zijn:

- Ruimtelijke plannen is als kaartlaag toegevoegd;
- Terreinen en bestemmingsplangegevens zijn toegevoegd;
- Men kan nu een export van populatiegegevens maken, zonder per se gebruik te moeten maken van een rekenprogramma

Er is een notitie geschreven (19 september 2017) over de tabel personen aantallen Externe Veiligheid. Dit is een onderdeel van de Populatieservice. Deze tabel is bedoeld voor het bepalen van populatiedichtheden wat noodzakelijk is bij het omrekenen van het Groepsrisico. Dit is een wettelijke taak en ook na het inwerking treden van de Omgevingswet blijft het berekenen van het Groepsrisico nodig voor Brzo-bedrijven en indien bevoegd gezag dit wenst.

In 2018 zijn nog enkele ontwikkelactiviteiten gepland, zoals het optimaliseren van de gegevensinterface met de bronbestanden en de gegevensuitwisseling met de rekenpakketten, maar er zal voornamelijk worden gekeken naar het beheer van de populatieservice. Het verankeren van het technisch beheer en het functioneel beheer zijn acties die in 2018 veel aandacht krijgen van de projectgroep.

Project verloopt goed volgens (project)plan.

3. Landelijke Signaleringskaart externe veiligheid

De landelijke signaleringskaart geeft aan de professionele gebruiker gedetailleerde digitale data op gebied van externe veiligheid. De landelijke signaleringskaart is vooral bedoeld voor toepassing in de Ruimtelijke ordening (adviesing en toetsing) en andere EV-gerelateerde vraagstukken zoals vergunningverlening, handhaving en beleidsvorming. De doelgroepen zijn:

- EV-deskundigen,
- adviseurs van omgevingsdiensten (op gebied van vergunningen en van RO)
- adviseurs van veiligheidsregio's en
- RO-medewerker van gemeenten en provincies.

De aanpak is een bottom-up benadering, gebaseerd op de huidige situatie, zoals vastgelegd in de huidige wet- en regelgeving en anticipeert ook op het in werking treden van de Omgevingswet.

Achtergrond signaleringskaart externe veiligheid

Vanuit het werkveld is grote behoefte aan de digitalisering van gedetailleerde externe veiligheid (gerelateerde) data en het presenteren daarvan voor de professional, in de vorm van een Signaleringskaart. Vanuit een aantal provincies en regio's is in eerdere jaren dan ook al decentraal gestart met eigen signaleringskaarten en zijn er activiteiten ondernomen om databronnen op orde te brengen of aan te sluiten. Vanuit deze initiatieven is in de Impuls Omgevingsveiligheid het project Signaleringskaart externe veiligheid vanaf 2017 opgenomen, met de bedoeling om, door bundeling en coördinatie van de regionale en provinciale ervaringen, efficiëntie en uniformiteit te ondersteunen. Op deze landelijk dekkende signaleringskaart worden alle relevante risicobronnen en kwetsbare objecten in hun geografische relatie getoond, in termen van wettelijke afstanden en contouren. Echter de signaleringskaart zal slechts een beperkte GIS-functionaliteit kennen, uitgangspunt is dat gebruikers in

hun de GIS-omgeving van hun eigen organisatie kunnen werken. De Signaleringskaart is vanuit deze optiek met name een ontsluitingssysteem met gegevens, die via een viewer toegankelijk is voor de gebruikers. De producten die binnen het project DIS worden ontwikkeld zijn bedoeld om in te passen in het Informatiehuis externe veiligheid, maar dienen ook op zichzelf te kunnen staan.

In 2017 zijn vragen gesteld over de relatie tussen dit IOV-project, de Risicokaart en het Informatiehuis externe veiligheid, beoogd onderdeel van het Digitaal Stelsel Omgevingswet(DSO). De relatie is geschetst in een notitie, die als bijlage 1 is toegevoegd. De AAC VTH heeft verzocht om twee maal per jaar over de voortgang te worden geïnformeerd, omdat IPO betrokken is bij alle bovenstaande projecten.

Resultaten 2017

In 2017 is een verkenning gestart naar de opzet van een signaleringskaart EV, de inzichten en resultaten uit deze studie zijn verwoord in de definitiestudie Landsdekkende Signaleringskaart voor externe veiligheid van 19 september 2017. In 2018 wordt zowel een functioneel en technisch ontwerp opgeleverd en medio april 2018 eveneens een versie 1.0 van de landelijke signaleringskaart. Als onderdeel van de uitvoering van de signaleringskaart externe veiligheid is een systeem voor kwetsbare objecten EV gemaakt en wordt de kwaliteit van de databases bij de omgevingsdiensten verhoogd via de zogenaamde 'gevenswasstraat'.

Kwetsbare Objecten EV

Het doel van de service Kwetsbare Objecten EV is om een actueel en accuraat overzicht te bieden van de aard en ligging van 'kwetsbare objecten' zoals die momenteel in de EV-wet- en regelgeving zijn en worden onderkend. Het gaat daarbij om

- a. de categorieën 'beperkt kwetsbare objecten' en 'kwetsbare objecten' in de huidige wetgeving en
- b. een aangepaste indeling zoals die voorzien is in de Omgevingswet waarbij ook sprake is van zeer kwetsbare objecten en er bovendien onderscheid gemaakt wordt in de kwetsbaarheid van gebouwen en van terreinen.

In 2017 is een actualisatie van de definitiestudie uitgevoerd, met name ten aanzien van de veranderingen in de omgevingswet rond de definitie van 'kwetsbare objecten'. Deze eerste versie van een basisbestand kwetsbare objecten wordt in 2018 opgeleverd.

Gegevenswasstraat risicobronnen

Het doel van de gegevenswasstraat is het optimaliseren van de registratie van risicobronnen. Voor de juiste EV-taakuitvoering in zijn algemeenheid en de ontwikkeling van de Signaleringskaart in het bijzonder is een actueel, volledig en juist gegevensbestand met risicobronnen onmisbaar. Het is voor het werkveld van groot belang dat een risicoregister voldoet op dit punt aan de te stellen eisen ten aanzien van beschikbaarheid (via geografische presentatie), bruikbaarheid (benodigde attribuuatgegevens) en bestendigheid op basis van juiste, actuele en volledige gegevens. Het huidige RRGs voldoet op dit moment niet volledig aan deze eisen, die het werkveld juist nodig heeft om zijn taken uit te voeren.

De ontwikkeling van de gegevenskwaliteit vindt plaats door stap voor stap de bestaande gegevens (-bronnen) te actualiseren. In 2017 zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

Inrichtingen:

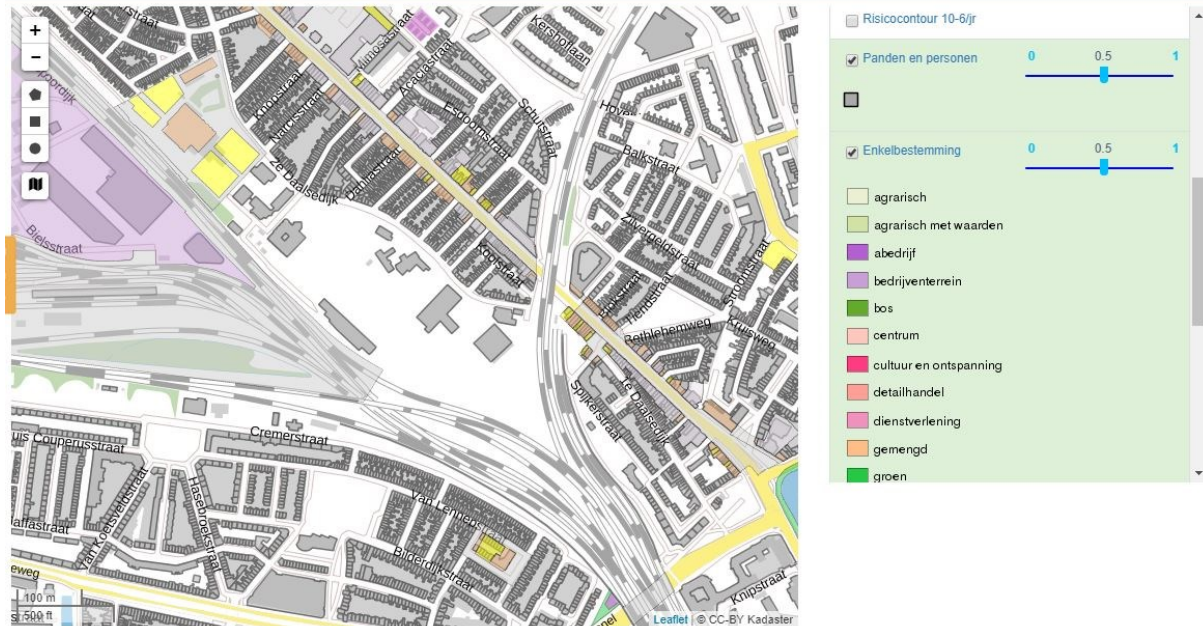
- Er is gestart met de Pilot VTH-applicatie ('zaaksysteem') van de Zuid-Hollandse omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH) om na te gaan of bronregistratie rond EV aspecten van de inrichtingen binnen een zaaksysteem van een omgevingsdienst kan plaatsvinden en zo de handmatige invoer van gegevens in het RRGs te voorkomen.
- Daarnaast is en wordt er bij verschillende omgevingsdiensten gewerkt aan het optimaliseren van de registratie van inrichtingen (om deze juist, volledig en actueel te maken). Hierbij wordt een trechterbenadering gevolgd, dat wil zeggen dat verschillende bronregistraties met elkaar vergeleken worden. Het betreft met name de Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG) en het Nederlandse Handelsregister (NHR). Deze activiteit wordt in 2018 vervolgd.

Transportroutes

- Basisnet weg: Er loopt vanaf 2017 een actie om samen met RWS te komen tot de gewenste gegevens. Eén van die acties is het benoemen van de gegevensbehoefte van het EV-werkveld aan RWS, wat betreft referentielijnen en zones die relevant zijn voor EV.

- In 2018 wordt samen met RWS onderzocht hoe de volgende digitale data basisnet beschikbaar komt:
- Alle relevante referentielijnen in het kader van het Basisnet weg zoals genoemd in de 'Regeling Basisnet' en 'Besluit externe veiligheid transportroutes';
- Alle relevante zoneringen zoals genoemd in 'Regeling Basisnet' en 'Besluit externe veiligheid transportroutes' (risicoplafonds PR en GR, plasbrandaandachtsgebieden, 200 meter zones en in de toekomst nog aan te wijzen explosie en gifwolk aandachtsgebieden).

Figuur: uitsnede signaleringskaart Utrecht met kaartlagen ruimtelijke plannen, inrichtingen en gebouwen.

Communicatie is een punt van aandacht voor 2018. De indruk bestaat dat het tot nu toe erg gericht is op de 'inner circle' terwijl de producten juist voor een bredere doelgroep bedoeld en geschikt zijn.

Project verloopt goed volgens (project)plan.

4. Resultaten invoering wet- en regelgeving bij Bevoegd Gezag

Bij de ontwikkeling en invoering van de nieuwe Omgevingswet (inclusief het programma Modernisering Omgevingsveiligheid en lopende veranderingen in staande wetgeving) wordt aan het Bevoegd Gezag rond Externe Veiligheid (gemeenten en provincies) en de betrokken uitvoeringsorganisaties (Omgevingsdiensten en Veiligheidsregio's) het volgende gevraagd:

- Het leveren van EV-kennis en het deelnemen aan (I&M-)projecten voor de ontwikkeling van de Omgevingswet (inclusief het programma Modernisering Omgevingsveiligheid) en terugkoppeling hierover naar de achterban,
- De Informatie- en Kennisinfrastructuur aan te passen aan veranderingen in wet- en regelgeving,
- Een soepele invoering van de nieuwe wet- en regelgeving,
- Mede zorg te dragen voor een effectieve en efficiënte uitvoering van de nieuwe wet- en regelgeving.
- Bovenstaand schuurt enigszins met de uitgangspunten van het programma Impuls Omgevingsveiligheid, omdat het onderdeel is van de implementatie van de Omgevingswet. Vanwege het gemeenschappelijk gevoelde belang wordt er toch ruimte aan geboden.

Om te voorkomen dat elke betrokken organisatie zelfstandig de transitie moet organiseren, wordt vanuit het IOV-programma de landelijke samenhang binnen het werkveld EV ondersteund.

5.1 Coördinatie van de inbreng en voorbereiding op nieuwe wet- en regelgeving

Als activiteit van dit project is gestart met een onderzoek naar gemiddeld landelijke kengetallen van producten en inzet op gebied van lokaal externe veiligheid-beleid, waaronder vergunningverlening, toezicht en handhaving, ruimtelijke ordening en overige EV-activiteiten. Dit onderzoek betreft de taken op gebied van externe veiligheid van provincies en gemeenten, die al dan niet geheel of gedeeltelijk zijn belegd bij hun uitvoeringsdiensten. Deze externe veiligheid-taken zijn in dit onderzoek gebaseerd op het Bevi, Bevt, Bevb en Basisnet, met betrekking tot vergunningverlening, toezicht, handhaving, het ruimtelijk spoor en routing gevaarlijke stoffen. Ook het onderhoud van EV (GIS)-data valt hieronder omdat actuele data essentieel zijn om wettelijke taken uit te voeren.

Aanleiding voor het onderzoek is het feit 2018 het laatste jaar is van het programma IOV. Door het aflopen van het programma is er voor het bevoegd gezag een herkenbaar en gedetailleerd beeld nodig van de kosten over de wettelijke en bovenwettelijke EV-taken die worden uitgevoerd. Gebleken is dat de takenpakketten van de uitvoerende diensten niet eenduidig zijn. Het onderzoek is later opgestart dan verwacht. Resultaten worden verwacht in de loop van het eerste kwartaal 2018.

	Project heeft een achterstand ten opzichte van de planning, maar het is mogelijk om de achterstand in 2018 te halen.
--	--

5.2 Organiseren van cursussen en scholing aandachtsgebieden externe veiligheid

In 2017 zijn drie activiteiten uitgevoerd op dit onderdeel, namelijk

- a. het beter integreren van het werkveld externe veiligheid in de opleiding Integrale Veiligheid;
- b. de scholing van medewerkers in Nederland over de nieuwe aandachtsgebieden die worden geïntroduceerd in de Omgevingswet.
- c. de ontwikkeling van een simulatiespel over de aandachtsgebieden omgevingsveiligheid.

A. Integratie Onderwijs en externe veiligheid

Het doel van het project is de integratie te bevorderen van het hogere beroepsonderwijs, studie richting Integrale veiligheid, met het werkveld Omgevingsveiligheid. Subdoelen zijn om via scholing verjonging te stimuleren in het werkveld Omgevingsveiligheid en binnen de organisaties die zich bezig houden met strategiebepaling en uitvoering van deze werkzaamheden.

De Avans Hogeschool studierichting Integrale veiligheid in 's-Hertogenbosch heeft een leerblok over 'Veiligheid in de regio' ontwikkeld, waarvan Externe veiligheid een onderdeel is. Voor dat in dit project hebben de is hier mede invulling aan gegeven door dat de omgevingsdiensten in Noord-Brabant een casus hebben ontwikkeld. In deze casus Hier wordt de student in de rol van omgevingsdienst-medewerker geplaatst en krijgt hij of zij een opdracht van de provincie om advies te leveren op een uitbreidingsaanvraag van een bedrijf.

Meerdere aspecten van externe veiligheid zijn in de casus verwerkt.

Het project heeft de volgende hoofdproducten opgeleverd:

- Casus 'Aanvraag tot uitbreiding van een bedrijf die valt onder Bevi';
- Opdrachten met betrekking tot de casus;
- Ervaring bij een aantal EV medewerkers met het onderwerp EV binnen het hoger beroepsonderwijs
- Ervaring die ingezet kan worden bij andere op te zetten projecten op dit gebied.

Producten die zijn gebruikt tijdens de workshop waarin de casus is toegelicht:

- Beschrijving EV workshop
- Rollen EV workshop
- Locaties EV workshop
- layout EV workshop

Voorbeeld casus industrieterrein Moerdijk:

- Bedrijfsomschrijvingen
- Bijlage bij casussen
- Toelichting zonering industrieterrein

Vervolg van het project

Het project bij Avans Hogeschool is afgerond. Tijdens een evaluatie begin 2018 wordt onderzocht op wat voor manier er een vervolg georganiseerd kan worden, liefst onafhankelijk van de IOV.

	Project verloopt goed volgens (project)plan.
--	--

B. Trainingen aandachtsgebieden

De aanleiding voor de trainingen aandachtsgebieden is een nieuwe omgang met het groepsrisico. In het programma Modernisering Omgevingsveiligheid¹ (MOV) is gewerkt aan het vertalen van de doelstelling van het groepsrisico (afwegen van de inrichting van de ruimte rondom risicobronnen om daarmee het potentieel aantal slachtoffers te beperken) naar een eenvoudig en inzichtelijk instrument.

Tijdens het eerste helft van 2017 is een plan van aanpak voor de trainingen opgesteld, waarin geadviseerd is om de scholing op te zetten met trainers die zelf eerst getraind worden (train-de-trainer).

In de tweede helft zijn acht docenten van vier adviesbureaus gecontracteerd om vanaf 2018 de doelgroepen bij te scholen over de aandachtsgebieden externe veiligheid. De volgende doelgroepen worden in 2018 benaderd om deel te nemen aan de trainingen:

- Bevoegde gezagen,
- Veiligheidsregio's
- Omgevingsdiensten,
- Adviesbureaus en andere relevante (markt)partijen.

De kern van de trainingen is het Handboek Omgevingsveiligheid, dat via de website van RIVM vrij beschikbaar is. Het handboek is een hulpmiddel om invulling te geven aan het omgevingsveiligheidsbeleid. Deze kern wordt, onveranderd, als basis gebruikt in de trainingen. De trainingen worden georganiseerd rondom doelgroepen.

De training voor de trainers is gegeven door het RIVM, in samenwerking met de IOV. Deze training duurde twee dagen en is in november 2017 gestart. Helaas kon de tweede trainingsdag door weersomstandigheden in december niet plaatsvinden. Deze is in januari 2018 gegeven. Tijdens de train-de-trainer dagen is gezamenlijk de bijscholing Aandachtsgebieden ontwikkeld. Het resultaat is een bijscholing die in 2018 aan de doelgroepen wordt gegeven.

	Project heeft een achterstand ten opzichte van de planning, maar het is mogelijk om de achterstand in 2018 te halen.
--	--

C. Simulatiespel over de aandachtsgebieden omgevingsveiligheid

De beleidsverandering betekent dat bevoegde gezagen, veiligheidsregio's, omgevingsdiensten en de adviesbureaus op de hoogte moeten zijn van wat aandachtsgebieden² precies inhouden. Grofweg worden (trapsgewijs) de volgende maatregelen door het bevoegd gezag overwogen:

1. Communicatie over risico's en handelingsmogelijkheden
2. Afstand houden tot de risicobron
3. Beperken (toename) omvang en dichtheid bevolking
4. Vlucht- en schuilmogelijkheden
5. Omgevingsmaatregelen als een grindbed, greppel of aarden wal
6. Vastleggen voorschriftgebied waarin aanvullende bouwvoorschriften gelden, zoals vastgelegd in Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl).

Omdat de zichtbaarheid van de ruimtelijke impact van mogelijke ongelukken met gevaarlijke stoffen in hun omgeving gevolgen nieuw is, is een simulatiespel ontwikkeld dat een dialoog stimuleert over de maatregelen die het bevoegd gezag kan nemen om haar inwoners zo optimaal mogelijk te beschermen.

¹ Binnen het programma MOV is gekozen voor het grotendeels vervangen van de huidige groepsrisicocurve door een aanpak met aandachtsgebieden rondom risicobronnen, waarbij binnen beperkingen voor de vestiging van bepaalde objecten gelden. Met de nieuwe aanpak staat de bescherming van de mens nog steeds centraal, maar nu met een meer ruimtelijke vertaling en meer aandacht voor de effecten van diverse ongevalsscenario's (brand, explosie, gifwolk en de bescherming van (zeer) kwetsbare groepen mensen. Ook de juridische vertaling van het nieuwe concept in de wetgeving vraagt om aandacht.

² Aandachtsgebieden zijn contouren rondom bronnen met gevaarlijke stoffen die onderdeel worden van de vergunningen en op het Omgevingsplan zichtbaar gemaakt kunnen worden. Het zijn contouren die wettelijk vastgelegd zijn (aandachtsgebied brand), overdruk (aandachtsgebied explosie) en concentratie (aandachtsgebied gifwolk). De aandachtsgebieden geven informatie over de mate van bescherming tegen brand, explosie, gifwolk en over het handelingsperspectief wanneer er een groot ongeluk gebeurt waarbij gevaarlijke stoffen vrijkomen. De zichtbaarheid op het Omgevingsplan maakt het mogelijk dat inwoners, bestuurders, ruimtelijke ordenaars en hun adviseurs er rekening mee houden.

Op een plankkaart, die met losse kaartjes (waarop ondermeer gebouwen, buitenactiviteiten en risicobronnen te zien zijn) kan een nieuwbouwplan nagebootst worden, volgens het voorbeeld op de onderstaande foto.

Vervolgens worden de drie soorten aandachtsgebieden, brand, explosie en gifwolk, op de risicobron gelegd. Daarmee kunnen de spelers onderzoeken wat deze aandachtsgebieden betekenen voor de onderliggende gebouwen en locaties.

De simulatie is op verschillende wijzen toe te passen, bijvoorbeeld om de inpassing van nieuwe activiteiten rondom een risicobron te onderzoeken of te bespreken hoe men wilt omgaan met gemeentegrensoverschrijdende aandachtsgebieden.

Project verloopt goed volgens (project)plan.

Aandachtspunt

In het werkveld blijkt behoefte te zijn om samen met betrokkenen en stakeholders om na te denken over hoe je in bepaalde situaties met het gemoderniseerde omgevingsveiligheidsbeleid om zou moeten gaan en hoe er voorgesorteerd kan worden op de inwerkingtreding van de Omgevingswet. De vraag is in hoeverre aan deze behoefte invulling gegeven kan worden tijdens het trainingstraject. Dit onderwerp wordt dan ook in 2018 een uitgangspunt van een nieuw op te zetten een kennistafel.

5.3 Ondersteuning EV in Omgevingsvisies

In deze paragraaf is een procesbeschrijving en een inhoudelijk beschrijving van de activiteit opgenomen.

Procesbeschrijving

In 2016 is met pilots met een zestal gemeenten onderzocht hoe gemeenten met behulp van een 'bouwsteen omgevingsveiligheid' kunnen voorsorteren op de eigen omgevingsvisie. In de omgevingsvisie legt de gemeente haar ambities en beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving binnen haar grondgebied voor de lange termijn vast. Het resultaat van deze pilots was een 'Aanpak bouwsteen omgevingsveiligheid in de omgevingsvisie', die op 13 april 2017 op de website van het kennisnetwerk Relevant werd gepubliceerd.

Bij zowel het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat als bij het programma Impuls Omgevingsveiligheid bestond de wens om dit document in de praktijk te evalueren en te actualiseren op inhoud en proces.

Die evaluatie van de 'Aanpak bouwsteen omgevingsveiligheid in de omgevingsvisie' is in 2017 uitgevoerd bij zes Friese gemeenten, de omgevingsdienst (FUMO) en de veiligheidsregio (Fryslân – VRF). Opdrachtgever voor dit project was de provincie Fryslân.

Slechts de uren die aan het actualiseren van de aanpak bouwsteen omgevingsveiligheid in de omgevingsvisie zijn besteed, maakt onderdeel van deze IOV-activiteit.

De belangrijkste resultaten zijn verwerkt in een geactualiseerde versie van de 'Aanpak bouwsteen omgevingsveiligheid in de omgevingsvisie'. In die geactualiseerde versie zijn de inzichten rond de beschermingsstrategie van het Handboek Omgevingsveiligheid (RIVM) en de Kernwaarden Veilige Leefomgeving van de Nederlandse Veiligheidsregio's verwerkt. Ook zijn enkele juridische onvolkomenheden gecorrigeerd door de betrokken jurist van het Ministerie IenW.

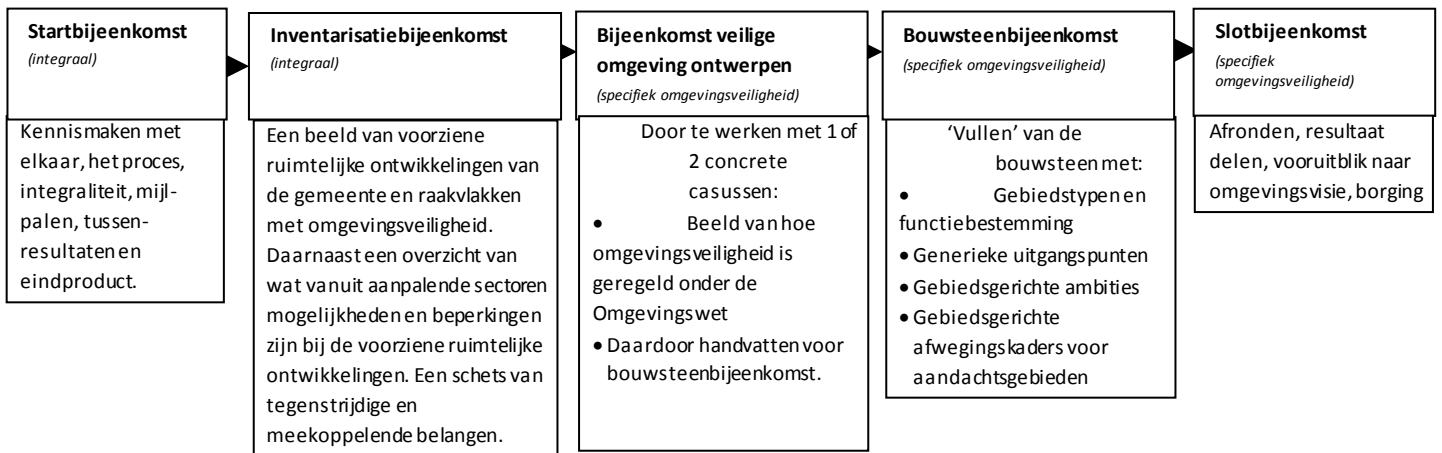
Inhoudelijke beschrijving: Omgevingsvisie en omgevingsveiligheid

De omgevingsvisie is één van de zes instrumenten van de Omgevingswet. Een omgevingsvisie is verplicht voor Rijk, provincies én gemeenten. Doel van de omgevingsvisie is het bevorderen van samenhang van beleid voor de fysieke leefomgeving.

In de omgevingsvisie geeft het bevoegd gezag een integrale langetermijnvisie (10-15 jaar) op noodzakelijke en gewenste ontwikkelingen binnen haar grondgebied. Met de omgevingsvisie worden keuzes duidelijk over waar welke ontwikkelingen gerealiseerd worden en welke omgevingskwaliteit daarbij gewenst is. Omgevingsveiligheid is tenslotte een relevante factor voor de gewenste leefomgevingskwaliteit in de omgevingsvisie, zeker gezien de implementatie van de aandachtsgebieden. Rond (oefenen met) integraliteit biedt de bouwsteen een verkenning tijdens de 2^e bijeenkomst Inventarisatie, zie onderstaand stappenplan.

Stappenplan als rode draad

Via een stappenplan kan een gemeente gaandeweg de beleidsinhoud van de 'bouwsteen omgevingsveiligheid' vorm geven. Schematisch zien de stappen en waar ze toe leiden, er als volgt uit.

Project verloopt goed volgens (project)plan.

5.4 Onderzoek randvoorwaarden EV bij nieuwe brandstoffen

Dit reserveproject betreft de integratie tussen de werkvelden externe veiligheid en duurzaamheid. Onderzocht is het project gestaakt. De inhoud wordt grotendeels door de kennistafel LNG gedekt en er is geen vraag naar een diepgaand onderzoek. Als project is het reserveproject gestaakt.

Het reserveproject is gestaakt, want de inhoud wordt grotendeels gedekt door de kennistafel LNG.

Financiën en organisatie

De bestedingen van de projecten zijn opgenomen in de onderstaande tabel. De bestedingen zijn inclusief btw.

Deelprogramma 3 Informatie-, kennisinfrastructuur			
2017	Budget	Besteed	%
Landelijk expertisenetwerk formatie via provincies	€ 460.000	€ 467.112,56	102%
Voorzitter werkgroep Omgevingsveiligheid + zaalhuur	€ 40.000	€ 34.351,17	86%
Kennistafels externe veiligheid	€ 100.000	€ 100.000,00	100%
Congres Relevant	€ 50.000	€ 49.071,89	98%
Totaal landelijk expertisenetwerk	€ 650.000	€ 650.535,62	100%
Organiseren van cursussen en trainingen	€ 90.000	€ 23.974,10	27%
Totaal Opleidingen en trainingen	€ 90.000	€ 23.974,10	27%
Beheer Kennisportaal Relevant	€ 150.000	€ 162.092,35	108%
Totaal Kennisportaal Relevant	€ 150.000	€ 162.092,35	108%
Beheer en ontsluiten populatiebestanden	€ 50.000	€ 56.059,25	112%
Beheer RRGs database	€ 300.000	€ 299.999,99	100%
Ontwikkeling Informatiehuis OV in het Digitaal Stelsel Omgevingswet	€ 400.000	€ 349.177,20	87%
Totaal Data infrastructuur	€ 750.000	€ 705.236,45	94%
Implementatie en actualisatie werkstandaarden EV	€ 50.000	€ 43.560,00	87%
Ontwerp Veilige Omgeving	€ 250.000	€ 250.629,72	100%
Coördinatie inbreng en voorbereiding nieuwe wet- en regelgeving	€ 50.000	€ 36.374,33	73%
ondersteuning EV in Omgevingsvisies	€ 50.000	€ 27.878,40	56%
Invoering wet-en regelgeving bij B.G.	€ 350.000	€ 314.882,45	90%
TOTAAL Deelprogramma IKIS	€ 2.040.000	€ 1.900.280,96	93%

De totale bestedingen van alle projecten tezamen blijven binnen het totaalbudget van het derde deelprogramma. Alleen bij het project Kennisportaal Relevant is sprake van een overbesteding, waarover de werkgroep Impuls Omgevingsveiligheid zich heeft gebogen. De overbesteding wordt veroorzaakt door extra werkzaamheden voor de vernieuwing van de website, die in 2016 in gang is gezet en toentertijd vertraagd was. De onderbesteding van dat jaar is vervolgens doorgeschoven naar 2018, maar een deel van het extra werk is in 2017 uitgevoerd. De werkgroep IOV heeft deze overbesteding geaccordeerd.

Daarmee is er binnen dit deelprogramma een onderbesteding van € 139.719 beschikbaar voor herbesteding. Rekeninghoudend met het onderstaande verzoek vanuit het project trainingen Aandachtsgebieden rest er dan: € 139.719 – 66.000 = € 73.719,-

Conclusie

De projecten van het derde deelprogramma worden grotendeels uitgevoerd volgens plan. Enkel de uitvoering van een kengetallenonderzoek naar de producten en diensten die met de middelen van deelprogramma vier worden uitgevoerd heeft een vertraging laten zien. Het onderzoek is pas december 2017 opgestart. Het project trainingen aandachtsgebieden is ook vertraagd, omdat dit project afhankelijk is van de definitieve wetteksten in de Omgevingswet.

Alle projecten communiceren over hun resultaten binnen het eigen netwerk en de eigen project- en werkgroepen en dergelijke. Ook het kennisportaal Relevant en het congres wordt actief gebruikt. Het project Ontwerp Veilige Omgeving heeft de ambtenaar ruimtelijke ordening en de bestuurder op haar netvlies en is zorgt voor een actieve communicatie met een eigen website. Toch bestaat de indruk dat kennis en ervaring breder gedeeld zouden kunnen worden dat dat dit tot nu toe wordt gedaan. Zo wordt gesignaleerd dat de kennis vooral wordt gedeeld binnen het eigen netwerk en er maar weinig oog is voor de relaties met andere (milieu)thema's. Dit signaal geldt overigens ook voor de andere deelprogramma's en is een belangrijk aandachtspunt, dat in 2018 wordt opgepakt door de programmaleiding. Ook de afhankelijkheid van het landelijk expertisenetwerk van de tijdelijke

middelen die de IOV ter beschikking stelt is een punt van zorg. Dit punt wordt meenomen als apart project in het verlengde programma IOV (onder voorbehoud van bestuurlijke besluitvorming).

	Project verloopt redelijk volgens (project)plan.
--	--

Inzet vrijvallende middelen IKIS voor 2018

Trainingen aandachtsgebieden

De uitvoering van het project 'trainingen Aandachtsgebieden omgevingsveiligheid' heeft een vertraging opgelopen door een aantal oorzaken, die vooral organisatorisch van aard zijn geweest. Echter, een versnelling van het proces was niet nuttig, omdat de inhoud van de training gebaseerd wordt op de wetteksten die tot en met eind 2017 bij de Raad van State hebben gelegen, in afwachting van een uitspraak.

Aangezien deze uitspraak essentieel kan zijn voor de invulling en juridische verankering van het gemoderniseerde omgevingsveiligheidsbeleid, kunnen de trainingen niet eerder starten dan medio maart/april 2018. Pas dan is (naar verwachting) de formele reactie van het ministerie IenW afgerond over de uitspraak van de RvS bekend en kan het resultaat verwerkt worden in de theorie over de Aandachtsgebieden.

Gecombineerd project

Door het gezamenlijk belang van de training over aandachtsgebieden is er €60.000,- beschikbaar gesteld uit het innovatiebudget van de veiligheidsregio's, van deelprogramma 4. Daarnaast is een zelfde budget beschikbaar in deelprogramma 3.

Verzoek aan de werkgroep IOV

De werkgroep IOV wordt gevraagd om de onderbesteding á € 66.000 van deelprogramma 3, door te mogen schuiven voor de uitvoering van trainingen in 2018.

DEELPROGRAMMA4 LOKAAL EV-BELEID

Het deelprogramma 4, Lokaal EV-beleid, wordt uitgevoerd door omgevingsdiensten en veiligheidsregio's.

De coördinatie en monitoring van de werkzaamheden van de omgevingsdiensten ligt bij de twaalf provincies.

De coördinatie en monitoring van de werkzaamheden van de Veiligheidsregio's gebeurt vanuit zes landsdelen. Deze landsdelen zijn eind 2015 ontstaan en zijn qua grootte gelijk aan de BRZO-regio's zoals die binnen Brandweer Nederland al langer bestaan.

De indeling van de landsdelen is als volgt (zie ook de figuur eronder)

1. Noord West: Amsterdam Amstelland, Gooi & Vechtstreek, Kennemerland, Zaanstreek Waterland, Flevoland, Utrecht, Noord-Holland Noord
2. Zuid West: Haaglanden, Hollands Midden, Zuid-Holland Zuid, Zeeland, Rotterdam Rijnmond
3. Noord Friesland, Groningen, Drenthe
4. Oost VNOG, Gelderland Midden, Gelderland Zuid, IJsselland, Twente
5. Brabant Midden West-Brabant, Brabant Zuid Oost, Brabant Noord
6. Limburg Limburg Noord, Limburg Zuid

Doel Lokaal EV-beleid

Geborgde, adequate en gecoördineerde beleidsvorming en uitvoering van VTH-taken en RO-taken door omgevingsdiensten en veiligheidsregio's. Dit programma draagt hieraan bij door:

- het versterken van de samenwerking in de lokale uitvoeringspraktijk.
- het onderhouden en verbeteren van de kwaliteit van uitvoering van VTH-taken en RO-taken.
- een goede anticipatie op de Omgevingswet, met name door het faciliteren van externe veiligheid in omgevingsvisies.

Dit deelprogramma bestaat uit vijf onderdelen:

- 4.1 Versterking van de adviestaken van de veiligheidsregio's
- 4.2 Ondersteuning taakuitvoering bevoegd gezag VTH en RO door omgevingsdiensten
- 4.3 Omgevingsvisies
- 4.4 Groepsrisicobeleid
- 4.5 Transport gevaarlijke stoffen

4.1 Ondersteunen taakuitvoering ten behoeve van bevoegd gezag veiligheidsregio's

Geplande activiteiten 2017

De veiligheidsregio's verdelen hun projecten en activiteiten over twee categorieën,

- A) Ondersteuning bevoegd gezag
- B) Ontwikkeling en Kwaliteit

Voor de A-activiteiten geldt dat met een verdeelsleutel leidt tot een verdeling over de landsdelen die er als volgt uit ziet:

1.	NoordWest:	€ 451.000
2.	ZuidWest:	€ 641.000
3.	Oost5 :	€ 426.000
4.	Brabant:	€ 410.000
5.	Limburg:	€ 206.000
6.	3Noord:	€ 416.000

De activiteiten die onder B vallen zijn verdeeld over een aantal thema's waar landelijke projecten voor zijn opgezet.

Stand van zaken 31 december 2017

4.1.1 A. Ondersteuning Bevoegd Gezag

De activiteiten van de veiligheidsregio's voor het bevoegd gezag zijn verdeeld over een drietal thema's: Ondersteuning RO, Ondersteuning VTH (milieu) en Samenwerking Veiligheidsregio's.

Ondersteuning VTH

Bij ondersteuning op VTH taken vallen primair de activiteiten onder die betrekking hebben op het adviseren of in een vroegtijdig stadium meedenken in het kader van omgevingsvergunningen voor Bevi-inrichtingen, zoals o.a. voorgeschreven in art. 12 Bevi (Besluit externe veiligheid inrichtingen). Het totaal van 752 producten wordt echter niet alleen veroorzaakt door het aantal vergunningen waarop is geadviseerd. Een deel van de producten komt ten laste van verbeterlagen die gemaakt worden door veiligheidsregio's op de producten en processen die aan gemeenten worden geleverd (dit percentage is lastig uit te drukken omdat er niet specifiek op gerapporteerd wordt). Bij deze verbetering/ afstemming wordt door veiligheidsregio's ook nadrukkelijk gekeken naar de aankomende Omgevingswet en de bijbehorende veranderingen voor de producten en processen.

	Producten 2017
Ondersteuning VTH	752

 Project verloopt goed volgens (project)plan.

Ondersteuning Ruimtelijke Ordening

Onder de ondersteuning bij RO vallen werkzaamheden als het ondersteunen bij ruimtelijke plannen als ruimtelijke onderbouwingen en bestemmingsplannen, zoals o.a. voorgeschreven in art. 13 Bevi. Daarnaast wordt binnen meerdere veiligheidsregio's/ landsdelen gewerkt aan de ondersteuning van het bevoegd gezag bij de vorming van omgevingsvisies. Dit wordt gedaan in projectvorm en varieert van inbreng van kennis op brand- en rampenbestrijding tot actief meedenken over de invulling van (veiligheids) thema's binnen het grondgebied van gemeenten. Diverse landsdelen hebben gemeenten en provincies actief ondersteund met de ontwikkeling van Omgevingsvisies en –plannen die door de Omgevingswet op ons afkomen. In het landsdeel 3Noord is in dit kader een actieve bijdrage geleverd aan het ontwikkelen van 6 bouwstenen omgevingsveiligheid die op een later tijdstip in de omgevingsvisies ingepast kunnen worden.

	Producten 2017
Ondersteuning Ruimtelijke Ordening	1.985

 Project verloopt goed volgens (project)plan.

Samenwerking Veiligheidsregio's

Onder A3 wordt door Veiligheidsregio's gewerkt aan nauwere samenwerking en harmonisatie van werkprocessen en producten. Naast deze harmonisatie wordt op tal van plekken in het land gewerkt aan gemeenschappelijke dagen waarop kennis en ervaring wordt uitgewisseld tussen de veiligheidsregio's. deze dagen hebben enerzijds een inhoudelijke component die gefocust is op de inhoud van de (nieuwe) wet- en regelgeving. Anderzijds worden de dagen ook gevuld met procesmatige afstemming, over de wijze van advisering of toezicht. Ook de aandacht voor ondersteunende processen in het kader van een naderend DSO neemt toe de laatste jaren.

	Producten 2017
Samenwerking Veiligheidsregio's	126

Project verloopt goed volgens (project)plan.

4.1.2 B. Ontwikkeling en Kwaliteit

Onder de categorie Ontwikkeling en Kwaliteit zijn vijf projecten uitgevoerd, namelijk:

- B1: Benchmark processen en producten
- B2: Multiadviesing
- B3: Bijscholing van adviseurs
- B4: Landelijk Expertise Centrum OmgevingsVeiligheid
- B5: Kernwaarden t.b.v. omgevingsvisies

Hieronder wordt per project uiteengezet wat er in het afgelopen jaar is opgeleverd.

Benchmark Veiligheidsregio's

In 2017 zijn er enkele voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd voor het uitvoeren van een benchmark binnen Veiligheidsregio's. Doel van deze benchmark is inzicht te krijgen in besteding van uren en middelen voor de advisering op externe veiligheid (omgevingsveiligheid) en welke elementen onderdeel uitmaken van het veiligheidsregio-/ brandweer advies.

Er is in 2017 uiteindelijk niet gestart met het uitvoeren van de benchmark. Dit heeft mede te maken met het aangekondigde lastenonderzoek voor de verschillende partners in het werkveld. Daarop is besloten dat Brandweer Nederland direct aansluit in tijd-tempo op dit landelijke traject.

Brandweer Nederland voert in het eerste kwartaal van 2018 haar eigen benchmark uit die als input kan dienen voor het landelijke lastenonderzoek.

Project heeft een achterstand ten opzichte van de planning, maar het is mogelijk om de achterstand in 2018 te halen.

Multiadviesing

De Omgevingswet vraagt een brede en integrale blik op risico's. hierop wordt in landsdeel Oost5 gewerkt aan een pilot programma waarbij wordt geadviseerd op een breed pallet aan risico's, waaronder natuurbranden, waterveiligheid en enkele gezondheidsthema's waaronder luchtkwaliteit en dierziekten.

Het afgelopen jaar heeft in het teken gestaan van advisering aan bevoegd gezag en samenwerking met andere partners als GGD's. Daarnaast proberen veiligheidsregio's direct contact te hebben met de gebruiker/ aanvrager om adviezen uitlegbaar en praktisch toepasbaar te maken voor de uiteindelijke exploitant of eindgebruiker.

Project verloopt goed volgens (project)plan.

Bijscholing

Het project bijscholing stond in 2017 in het teken van bijscholing in het kader van het schillenmodel. Hierop is in samenwerking met deelprogramma 3 de verbinding gezocht met enkele partners in het veld, waaronder het RIVM. De uiteindelijke uitrol van het beoogde train-de-trainer concept onder leiding van het RIVM heeft enige vertraging opgelopen en wordt verwacht medio 2018. Zie verder hoofdstuk 3.

Project heeft een achterstand ten opzichte van de planning,

maar het is mogelijk om de achterstand in 2018 te halen.

LEC Omgevingsveiligheid

Het landelijk expertise centrum moet de linking pin worden tussen veiligheidsregio's onderling. Daarnaast moet het LEC een verbindende schakel/ loket worden naar de buitenwacht waaronder ministeries, partners en andere organisaties. Het LEC ondersteunt en werkt samen met veiligheidsregio's op een breed scala aan processen, projecten en producten. Daarnaast is het LEC in de toekomst de partij die zorg draagt voor uniformiteit binnen de veiligheidsregio's. In 2017 zijn voorbereidingen getroffen voor het opzetten van het LEC. Deze voorbereidingen hebben voortgeborduurd op het goede werk uit 2016 waar alle landsdelen bij betrokken waren. Medio 2017 is de zoektocht naar een kwartiermaker voor het LEC gestart. Eind 2017 is deze daadwerkelijk gevonden. Het LEC wordt operationeel in het eerste kwartaal van 2018 en zal gedurende het jaar haar werkzaamheden borgen binnen veiligheidsregio's en wanneer er ruimte is langzaam uitbreiden.

Project verloopt goed volgens (project)plan.

Kernwaarden

Op tal van plekken in Nederland zijn gemeenten en provincies aan het experimenteren met het maken van omgevingsvisies. Brandweer Nederland hecht er waarde aan dat de veiligheidsbelangen op een zo uniform mogelijke wijze worden vertegenwoordigd in deze pilots en experimenten. Daarop is ingezet op een landelijk project om gezamenlijk te komen tot kernwaarden en deze toepasbaar te maken binnen de omgevingsvisies van gemeenten en provincies. Het eindresultaat is een set met kernwaarden en doorvertalingen hiervan (veelal in ruimtelijke zin) die ingezet worden door medewerkers van veiligheidsregio's. De set is vergelijkbaar qua opzet met de kernwaarden van GGD/GHOR Nederland en zijn daarmee voor gemeenten en provincies herkenbaar en (direct) toepasbaar in de omgevingsvisies of bouwstenen omgevingsveiligheid die onderdeel uit gaan maken van de uiteindelijke visies.

Project verloopt goed volgens (project)plan.

Aandachtspunt

Wat over de gehele breedte op valt te merken is dat er aanmerkelijk meer producten zijn geleverd dan in het initiële IOV programma 2015-2018 is opgenomen. Daar waar het programma uitgaat van 400 ruimtelijke plannen/ vergunningen worden er in werkelijkheid meer dan 1.900 producten geleverd op ruimtelijke ordening en meer dan 700 op VTH taken. Dit is echter wel een belangrijk aandachtspunt in de aanloop naar de financiële uitwerking van de uitkomsten van de Omgevingswet.

4.2 Ondersteuning taakuitvoering bevoegd gezag VTH en RO door omgevingsdiensten

Geplande activiteiten 2017

- a. Het versterken van VTH, door het actualiseren en optimaliseren op basis van landelijke ontwikkelingen zoals die rondom LPG en LNG, actualisatie van de vergunningen in relatie tot de vernieuwde PGS-en. Daarnaast verwerken van de outcome in de risicoregistratie in het RRGs.
- b. Het versterken van RO, door het uitvoeren van risico-inventarisaties, risicoberekeningen en risicoanalyses ten behoeve van de ruimtelijke ordening,
- c. De papieren saneringsopgave (manifeste en latente saneringen) in het kader van het BEVT, BEVB en BEVI.

De budgetten t.b.v. bovenstaande activiteiten zijn ook in 2017 beschouwd als communicerende vaten, aangezien er aan het begin van het jaar niet is vast te stellen wat de vraag aan EV-adviezen in 2017 daadwerkelijk zal zijn. Vooral in het ruimtelijk domein is goed te merken dat er weer méér bouwactiviteiten plaats hebben gevonden dan het jaar ervoor, terwijl ook toen al duidelijk merkbaar was dat de economische crisis van de voorgaande jaren ten einde was.

Stand van zaken 31 december 2017

In de onderstaande tabel zijn de aantallen producten opgenomen die in 2017 door alle omgevingsdiensten zijn opgesteld, namelijk

- veiligheidsadviezen voor vergunningverlening, zowel nieuwe vergunningaanvragen, als veranderingen of herzieningen ervan.

- adviezen voor de ruimtelijke ordening, zowel quick-scans, risico-inventarisaties, risicoberekeningen en risicoanalyses ten behoeve van de ruimtelijke ordening en adviezen rondom eventuele papieren saneringsopgaven.

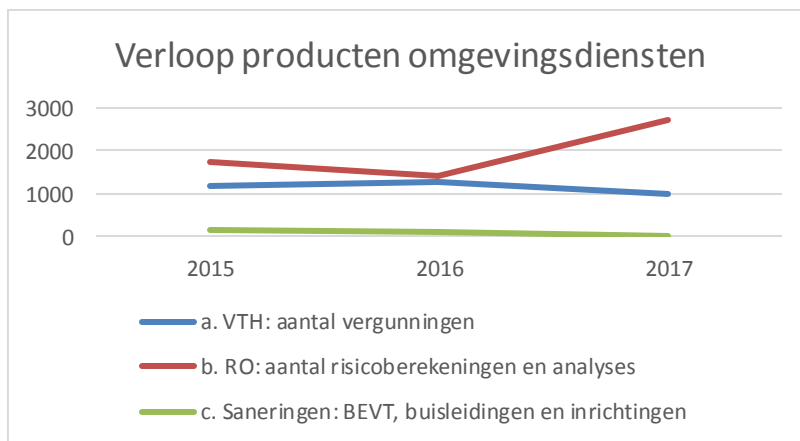
Uit diverse provincies komen signalen dat er in 2017 een sterke toename is geweest van het aantal risicoberekeningen en analyses, wat voortkomt uit meer RO-VEI-adviesaanvragen. Deze werkzaamheden gaan ver uit boven de inschatting die in 2014 is gemaakt.

Dit betekent meer werk voor de hele keten, omdat er dan ook meer te actualiseren valt in het RRGS en er meer GR-berekeningen en verantwoordingen uitgevoerd moeten worden enz..

Dit beeld is consistent met dat van de veiligheidregio's.

In de onderstaande grafiek is het verloop geschetst over de afgelopen drie jaar.

Veel provincies hebben aangegeven een overbesteding te hebben op deze activiteiten, maar deze voor eigen rekening te hebben genomen. De werkelijke bestuurslasten liggen dus hoger.

Ondersteuning taakuitvoering bevoegd gezag VTH en RO door omgevingsdiensten	Producten 2017
VTH aantal vergunningen	1.012
RO aantal risicoberekeningen en analyses	2.738
Saneringen BEVT, buisleidingen en inrichtingen	31
Totaal	3.782

Project verloopt goed volgens (project)plan.

4.3 Externe veiligheid in Omgevingsvisies

Geplande activiteiten 2017

Beoogd is dat alle bevoegde gezagen in 2018 een paragraaf omgevingsveiligheid / externe veiligheid hebben opgesteld om op te nemen in de Omgevingsvisie.

De afgelopen jaren is gebleken dat de uitstel van de Omgevingswet tot gevolg heeft dat veel gemeenten nog afwachtend zijn bij het opstellen van een omgevingsvisie.

Stand van zaken 31 december 2017

In de meeste provincies worden visietrajecten opgestart en de verwachting is dat dit beeld zich in 2018 door zal zetten. Er is wel sprake van een groot verschil tussen provincies onderling, wat voor het thema externe veiligheid ook wel logisch is: hoe meer EV-dynamiek, hoe groter de noodzaak om zich al voor te bereiden op die aspecten die een gemeente in een visie wil vastleggen.

De ontwikkeling in het gemoderniseerde omgevingsveiligheidsbeleid maakt dat de vertraging tot gevolg heeft dat er vanaf nu kwalitatief betere visies opgesteld gaan worden. De bevoegde gezagen, veiligheidsregio's, omgevingsdiensten en de adviesbureaus moeten op de hoogte zijn van wat aandachtsgebieden precies inhouden (zie hoofdstuk 3).

Zo kunnen er trapsgewijs maatregelen door het bevoegd gezag overwogen worden:

- Communicatie over risico's en handelingsmogelijkheden

- Afstand houden tot de risicobron
- Beperken (toename) omvang en dichtheid bevolking
- Vlucht- en schuilmogelijkheden
- Omgevingsmaatregelen als een grindbed, greppel of aarden wal
- Vastleggen voorschriftengebied waarin aanvullende bouwvoorschriften gelden, zoals vastgelegd in Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl).

De keuze over het nemen van omgevingsmaatregelen volgt uit de beschermingsstrategie die bestuurlijk in de omgevingsvisie wordt vastgelegd en vertaald in het omgevingsplan. Het omgevingsplan is – in vergelijking met het bestemmingsplan – een plan met een veel bredere strekking dan alleen ruimtelijk relevante regels. In een omgevingsplan worden de beleidskeuzes uit de omgevingsvisie vertaald in juridisch bindende regels en het bouwt voort op de omgevingsvisie. Hiervoor zijn de wetteksten en juridische instrumenten van dermate groot belang, dat een gedegen visie pas opgesteld kan worden als de wetteksten zijn vastgesteld. Deze komen pas in 2018 beschikbaar. De trainingen over het nieuwe beleid (zie hoofdstuk 3) worden in 2018 gestart.

Vandaar dat veel gemeenten nu starten met de voorbereiding, oog hebbend voor de integratie met andere werkvelden. Overigens blijkt bij sommige provincies dat de uitvoerende diensten nog onvoldoende worden betrokken bij de opstart van de visie.

Door de uitstel van de inwerkingtreding van de Omgevingswet, is het logisch om het doel van dit project “Beoogd is dat alle bevoegde gezagen in 2018 een paragraaf omgevingsveiligheid / externe veiligheid hebben opgesteld om op te nemen in de Omgevingsvisie” wordt aangepast omdat het niet haalbaar blijkt.

	Producten 2017
Ondersteuning bij opstellen (structuur)visies Omgevingsveiligheid	62

Projectresultaat loopt ver achter op de oorspronkelijke doelstelling, door vertraging van de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Aanpassing doelstelling wordt geadviseerd.

4.4 Groepsrisicobeleid

Geplande activiteiten 2017

Doel is het groepsrisico instrument te waarborgen en op die manier de RO-er en de omgevingsdiensten te faciliteren, voorbereiding op Schillenbenadering (Aandachtsgebieden).

Stand van zaken 31 december 2017

De verantwoording van het groepsrisico is een structureel onderdeel van de veiligheidsadvisering op gebied van vergunningverlening en ruimtelijke ordening. Financieel is dan ook sprake van een ‘communicerend vat’ met de activiteiten die in paragraaf 4.2 worden beschreven. De actualisatie van de risicoinventarisatie is gekoppeld aan het groepsrisicobeleid en aan vergunningen.

Inhoudelijk kan worden opgemerkt dat er wordt gestreefd om dit mee te nemen in een vroeg stadium, danwel bij de toetsing van het ruimtelijk plan of de vergunning. Daarnaast zijn diverse regio’s bezig om zich bekend te maken met het nieuwe beleid rondom de Aandachtsgebieden externe veiligheid, en dit ook met de gemeenten te bespreken.

Er is, verspreid over diverse regio’s en provincies, hard gewerkt aan het actualiseren van het RRGs.

	Producten 2017
Kwaliteitsverbetering verantwoording GR	438
Actualisaties van de risico-inventarisatie	1.305
Totaal	1.743

Project verloopt goed volgens (project)plan.

4.5 Transportgevaarlijke stoffen

Geplande activiteiten 2017

Beoogd doel is het ondersteunen van een consistent ontheffingenbeleid. Daarnaast wordt geadviseerd rondom transport gevaarlijke stoffen en hun consequenties in de ruimtelijke ordening.

Stand van zaken 31 december 2017

De RO-adviezen rondom transport gevaarlijke stoffen is een structureel onderdeel van de veiligheidsadvisering op gebied van ruimtelijke ordening. Financieel is dan ook sprake van een 'communicerend vat' met de activiteiten die in paragraaf 4.2 worden beschreven. Hierbij horen adviezen op gebied van het besluit externe veiligheid transport, buisleidingen en Basisnet. Het is van belang dat de omgevingsdiensten de ontwikkelingen op gebied van Basisnet optimaal bijhouden. Er is sprake van ambtelijke en bestuurlijke lasten bij gemeenten, omgevingsdiensten, provincies en het ministerie IenW in verband met overschrijding van risicoplafonds langs het basisnet spoor.

Daarnaast ondersteunen omgevingsdiensten hun gemeenten op gebied van routeringsbesluiten, hoewel dit geen vast onderdeel is van het takenpakket van de omgevingsdiensten. Hierdoor is er een verschil zichtbaar in de uitvoering van deze taak. Zo zijn er provincies waar geen behoefte bestaat aan advisering over routing, tot provincies die heel actief zijn op dit gebied. Een voorbeeld is de provincie Noord-Brabant, die inventarisaties laat uitvoeren op basis van de risicokaart, aangevuld met informatie uit de milieuvergunning, (tel)gegevens van provincie en Rijkswaterstaat. Aan de hand van vuistregels (Handleiding Risicoanalyse Transport versie 1.2, 2017) zijn vervolgens risicoschattingen gemaakt.

	Producten 2017
Actualiseren routeringen, op kaart zetten	218

	Project verloopt goed volgens (project)plan.
--	--

Financiën Lokaal EV-beleid 2017

In onderstaande tabel is de begroting versus de bestedingen voor 2017 opgenomen, verdeeld over alle activiteiten. Bij de budgetten en bestedingen van de veiligheidregio's is geen btw van toepassing. Bij die van de omgevingsdiensten zijn de bestedingen inclusief btw.

Tabel: budget versus bestedingen veiligheidregio's 2017 Ondersteuning bevoegd gezag

Ondersteuning taakuitvoering bevoegd gezag door veiligheidregio's	Budget 2017	Besteed	%
Noordwest	€ 451.000	€ 451.000	100%
ZuidWest	€ 641.000	€ 641.000	100%
Oost5	€ 426.000	€ 422.885	99%
Brabant	€ 410.000	€ 410.000	100%
Limburg	€ 206.000	€ 206.000	100%
3Noord	€ 416.000	€ 415.781	99 %
TOTAAL DEELPROGRAMMA 4 VR'S		€2.546.667	100%

Tabel: budget versus bestedingen veiligheidregio's 2017 Ontwikkeling en Kwaliteit

Project	Budget	Besteed	%
Benchmark	€ 60.000	€ -	0%
Multi	€ 60.000	€ 44.550	74%
Scholing aandachtsgebieden (zie hoofdstuk 3)	€ 60.000	€ -	0%
Landelijk expertisecentrum	€ 60.000	€ 6.500	11%
Kernwaarden	€ 60.000	€ 123.846	206%
Totaal	€ 300.000	€ 174.896	58%

Tabel: Besteding 2017 VR's in deelprogramma 4 Lokaal EV-beleid

DEELPROGRAMMA LOKAAL OMGEVINGSVEILIGHEID BELEID	Begroot	Besteed 2017	%
Versterken adviesrol Veiligheidsregio's	€ 2.550.000	€ 2.546.667	100%
Innovatieprojecten VR's	€ 300.000	€ 174.896	58%
TOTAAL	€ 2.850.000	€ 2.721.563	95%

Vanaf 2017 zijn de middelen voor activiteiten van Provincies en Omgevingsdiensten via een decentralisatie-uitkering (DU-IOV) toegekend. Dit heeft consequenties voor de wijze waarop bestedingen worden gerapporteerd. Naast de DU-IOV hebben enkele provincies eigen middelen ingezet als aanvulling op de DU-IOV voor hun provinciaal programma.

Tabel: Activiteiten en budgetten omgevingsdiensten 2017

Ondersteuning taakuitvoering bevoegd gezag door omgevingsdiensten	Decentralisatie-uitkering IOV	Opbrengsten (aantallen producten 2017)
TOTAAL Ondersteuning taakuitvoering-BG	€ 3.300.000	3.782
TOTAAL Visies omgevingsveiligheid	€ 700.000	62
TOTAAL Groepsrisicobeleid	€ 1.525.000	1.743
TOTAAL Transport gevaarlijke stoffen	€ 225.000	218
Totaal DEELPROGRAMMA 4 DEEL Provincies	€ 5.750.000	5.805

Daarmee is er binnen dit deelprogramma een onderbesteding van € 128.437 beschikbaar voor herbesteding.

Rekeninghoudend met het onderstaande verzoek om twee innovatieprojecten in 2018 uit te voeren á € 106.682, rest er € 21.755.

Conclusie

Bij zowel de veiligheidsregio's als de omgevingsdiensten zijn veel meer producten opgeleverd dan in het initiële IOV programma 2015-2018 is opgenomen. Vooral op gebied van EV-adviezen voor de

ruimtelijke ordening is een flinke stijging merkbaar. Dit is een aandachtspunt in de aanloop naar de financiële uitwerking van de uitkomsten van de Omgevingswet.

Vanaf 2017 zijn de middelen voor activiteiten van Provincies en Omgevingsdiensten via een decentralisatie-uitkering (DU-IOV) toegekend. Dit heeft consequenties voor de wijze waarop bestedingen worden gerapporteerd. In deze rapportage blijven ook de eigen provinciale middelen buiten beschouwing die enkele provincies inzetten als aanvulling op de DU-IOV voor hun provinciaal programma.

Provincies wijzen er in dit verband op dat de werkelijke bestuurslasten vanwege de uitvoering van omgevingsveiligheidsstaken daardoor hoger zijn dan de bedragen genoemd in de laatste tabel. Dit is ook merkbaar in termen van de opbrengsten: er zijn veel meer producten geleverd dan bij start van de IOV aangenomen.

Op gebied van de omgevingsvisies signaleren provincies een achterstand, die feitelijk wordt veroorzaakt door de vertraging van Omgevingswet. Hierdoor zijn gemeenten tot nu toe afwachtend geweest bij het opstellen van een gemeentelijke omgevingsvisie. Voor het thema externe veiligheid/omgevingsveiligheid blijkt dit juist gunstig, omdat uit de afronding van het nieuwe omgevingsveiligheidsbeleid blijkt, dat bekendheid met alle wijzigingen essentieel zijn voor het opstellen van een kwalitatief voldoende visie. Er wordt dan ook geadviseerd om de doelstelling, waarin wordt aangegeven dat alle gemeenten eind 2018 een paragraaf EV hebben geschreven, te wijzigen.

	Project verloopt goed volgens (project)plan.
--	--

Inzet vrijvallende middelen Lokaal EV beleid voor 2018

Doordat niet alle middelen meer via de provincie Zuid-Holland, als secretaris van het programma IOV, worden doorgezet, zijn enkel de onderbestedingen aan de kant van de VR's inzetbaar voor latere jaren. Het betreft een onderbesteding van de veiligheidsregio's á € 128.437,-.

Dit betreft de innovatieprojecten, waarvoor het verzoek is gedaan om hiervan € 106.682,- te mogen doorzetten naar 2018 voor de uitvoering van de projecten Uniforme advisering VR's en Trainingen Aandachtsgebieden.

5 Secretariaat Impuls Omgevingsveiligheid

De Provincie Zuid-Holland in haar rol als secretaris coördineert, communiceert, administreert, monitort en sluipt de middelen van de deelprogramma's 1 Brzo, 2 PGS, 3 IKIS en 4 Lokaal EV-beleid – deel Veiligheidsregio's door naar de organisaties die trekker zijn van de activiteiten uit dit deelprogramma.

De uren die hiermee gemoeid zijn vanaf 2016 onderdeel van het programma IOV. De budget-onderverdeling over taken en de belasting daarvan per deelprogramma is opgenomen in de onderstaande tabel.

Secretariaatskosten PZH 2017	Benodigd budget	DP1	DP2	DP3	DP4
Landelijk programmaleider IOV	€ 12.900	€ 1.290	€ 2.580	€ 3.870	€ 5.160
Landelijk coördinatie IOV	€ 41.690	€ 4.169	€ 8.338	€ 12.507	€ 16.676
Administratief medewerker IOV	€ 93.840	€ -	€ 46.920	€ 37.536	€ 9.384
Secretaris IOV	€ 25.920	€ 2.592	€ 5.184	€ 7.776	€ 10.368
Voorzitter IOV-stuurgroep PGS	€ 17.280	€ -	€ 17.280	€ -	€ -
Coördinator IKIS	€ 12.960	€ -	€ -	€ 12.960	€ -
Subsidie bureau PZH	€ 30.000	€ 7.500	0	0	€ 22.500
TOTAAL	€ 234.590	€ 15.551	€ 80.302	€ 74.649	€ 64.088

Besteed 2017

Er is in 2017 voor € 214.590 besteed aan programmaleiding, het huren van centraal gelegen vergaderruimten en ondersteuning door subsidiebureau en administratie bij de provincie Zuid-Holland. Er is bij de besteding geen onderverdeling over de vier deelprogramma's.

Inzet vrijvallende middelen voor 2018

De resterende €20.000,- is beschikbaar voor het programma IOV 2018.

Bijlage 1 Financiële overzichten 2017

Jaarlijks wordt het jaarprogramma IOV voorgelegd aan het Bestuurlijk Omgevingsberaad (BOB). De budgetten van 2017 zijn hiermee vastgesteld. Echter, in de loop van 2017 werd bekend dat er een onderbesteding was ontstaan bij de uitvoering van het jaarprogramma IOV 2016. Voorstellen voor de besteding hiervan zijn vervolgens aan het BOB van juni 2017 voorgelegd en goedgekeurd. Deze voorstellen betreffen grotendeels uitvoering in het jaar 2018, twee projecten hebben additionele middelen in 2017 ontvangen.

In de onderstaande tabellen zijn achtereenvolgens te zien:
de bestedingen versus de begroting per deelprogramma van het oorspronkelijke programma, tabel 1;
de bestedingen versus de begroting per deelprogramma van de additionele middelen vanuit de IOV 2016, tabel 2;
Verzoeken voor de inzet van de onderbesteding voor projecten binnen de vier deelprogramma's in 2018, tabel 3.
In tabel 4 zijn de bestedingen in 2017 op regelniveau opgenomen.

Tabel 1: begroting versus bestedingen 2017 per deelprogramma.

TOTAAL IOV 2017	Budget 2017	Besteding 2017	%	restant dat blijft bij organisaties	Onderbesteding
DEELPROGRAMMA 1, oorspronkelijk budget	€ 4.628.600	€ 3.729.058	80,6%	€ 161.712	€ 737.830
DEELPROGRAMMA 2, Oorspronkelijk budget	€ 2.016.400	€ 1.955.197	97,0%	€ -	€ 61.203
DEELPROGRAMMA 3	€ 2.040.000	€ 1.900.281	93,2%	€ -	€ 139.719
DEELPROGRAMMA 4	€ 8.600.000	€ 8.471.563	98,5%	€ -	€ 128.437
SECRETARIAAT	€ 234.590	€ 214.590,15	91,5%	€ -	€ 20.000
	€ 17.519.590	€ 16.270.689	92,9%	€ 161.712	€ 1.087.189

Vanuit de onderbesteding in 2016 zijn de budgetten van deelprogramma 1 Brzo en 2 PGS verhoogd, wat in tabel 2 is af te lezen.

Tabel 2 Additionele middelen IOV 2017

Additioneel voor IOV 2017	Budget 2017	Besteding 2017	%	Onderbesteding
DEELPROGRAMMA 1, additioneel budget uit IOV 2016	€ 656.000	€ -	0,0%	€ 656.000
DEELPROGRAMMA 2, additioneel budget uit IOV 2017	€ 100.000	€ 55.103	55,1%	€ 44.897
Totaal	€ 756.000			€ 700.897

Door de additionele middelen van IOV 2016 is er € 1.087.189 plus € 700.897,- onderbested, totaal € 1.788.086,-

Vanuit de vier deelprogramma's zijn vijf verzoeken gedaan om de onderbesteding in te mogen zetten voor de uitvoering van een aantal projecten in 2018, om de doelbehaling van deze projecten te kunnen garanderen. In bijlage 2 zijn de verzoeken zelf opgenomen. In tabel 3 zijn aangevraagde budgetten opgenomen.

Tabel B3 Verzoeken voor inzet budget in 2018

Verzoek voor doorzet naar 2018	Budget	Toelichting
DEELPROGRAMMA 1	€ 1.393.000	Voor de vernieuwing van de GIR, bestaande uit € 656.000,- uit IOV 2016 en € 737.000,- uit IOV 2017
DEELPROGRAMMA 2	€ 44.897	Voor PGS nieuwe stijl door NEN
DEELPROGRAMMA 3	€ 66.000	Voor trainingen aandachtsgebieden, bijdrage provincies
DEELPROGRAMMA 4	€ 106.682	Voor trainingen aandachtsgebieden, bijdrage veiligheidregio's en Voor uniforme advisering VR's
Totaal	€ 1.610.579	

Tabel B4 Inzet onderbesteding

Verzoek voor doorzet naar 2018	Onderbesteding	Verzoek inzet middelen in 2018	Rest
DEELPROGRAMMA 1, inclusief additionele middelen	€ 1.393.830	€ 1.393.000	€ 830
DEELPROGRAMMA 2, inclusief additionele middelen	€ 106.100	€ 44.897	€ 61.203
DEELPROGRAMMA 3	€ 139.719	€ 66.000	€ 73.719
DEELPROGRAMMA 4	€ 128.437	€ 106.682	€ 21.755
Secretariaat	€ 20.000	€ 0	€ 20.000
	€ 1.788.086	€ 1.610.579	€ 177.508

Bijlage 2 Verzoeken tot doorschuiven middelen naar 2018

Deze bijlage bevat vier aanvragen, vanuit alle vier de deelprogramma's.

Brzo Verzoek tot doorschuiven van de middelen voor de vernieuwing GIR

PGS Verzoek tot doorschuiven van de additionele middelen voor PGS Nieuwe Stijl

IKIS Verzoek tot doorschuiven van de middelen voor de trainingen aandachtsgebieden

Lok.EV Verzoek tot doorschuiven van de middelen voor twee innovatieprojecten van de veiligheidregio's.

Verzoek Brzo

Aan : Leden werkgroep IOV

Van : Ingrid Kaspori

Datum: 23 januari 2018

Onderwerp Toelichting op de wijziging van de hoofdregels IOV 2018 begroting

Inleiding

Tijdens de uitvoering van het deelprogramma BRZO conform de IOV begroting 2017 is gebleken dat het wenselijk is om in de in het BOB beschikbare middelen voor 2018 een wijziging door te voeren. Deze notitie beschrijft de gewenste wijziging en gaat in op de randvoorwaarden die vanuit het BOB zijn vastgesteld voor de beoordeling en toetst de gewenste verschuiving daaraan. Aan het slot is een verzoek aan de werkgroep IOV geformuleerd over het voorleggen van genoemde wijziging aan het BOB.

Wat is de casus?

Bij het opstellen van het programma voor de periode 2015-2018 is rekening gehouden met een nieuwbouw van de GIR. Hiervoor zijn voor de achtereenvolgende jaren 2016, 2017 en 2018 de kosten als aparte post opgenomen in de begroting van IOV deelprogramma Brzo. In 2016 is alvorens te starten met de aanbesteding voor nieuwbouw GIR een verkenning uitgevoerd of in het licht van ontwikkelingen als Omgevingswet en het bijbehorende digitale stelsel een vernieuwing van GIR op dit moment een verstandige investering is. Deze verkenning geeft een eenduidig beeld: vernieuwing van GIR is niet alleen verstandig maar ook uiterst noodzakelijk.

De samenvattende conclusies en aanbevelingen van de verkenning zijn als bijlage bij deze notitie gevoegd. Het huidige GIR is nog maar zeer beperkt houdbaar. Op 21 december 2016 hebben de BRZO+ directeuren opdracht gegeven om over te gaan tot aanbesteding. In de eerste helft van 2017 heeft de programmamanager met grote zorg de juiste partners aan het project verbonden. Er is een projectleider van I-Interim Rijk aangesteld die het projectplan en projectorganisatie samenstelt. Hierbij is gekozen voor een stapsgewijze aanpak zodat er heldere tussentijdse beslismomenten zijn waarbij eventuele bijsturing op inhoud en kosten mogelijk is.

In de tweede helft van 2017 is het project vervolgd met een voorfase waarin het programma van eisen wordt bepaald. Dit gebeurt in nauw overleg met de gebruikers, waarbij vraagstukken over de inspectie- en monitoringpraktijk in relatie tot de GIR worden geïdentificeerd en beantwoord. Deze voorfase loopt door in de eerste helft van 2018. Het is belangrijk om deze voorfase zorgvuldig te doorlopen om problemen later in het traject in de realisatiefase of in de gebruiksfase te voorkomen. De verwachting is dat medio 2018 gestart kan worden met de realisatiefase. Verzoek is om de € 1.393.000,- aan gereserveerde (maar niet gebruikte) middelen voor 2017 door te schuiven naar de begroting van 2018. Dit is noodzakelijk omdat de nieuwe 2 GIR in 2018/2019 gerealiseerd moet zijn: nieuwe inspectiesystemen en hogere eisen aan de monitoring van inspectieresultaten vragen hierom.

Het niet honoreren van het verzoek om verzoek om de gereserveerde (maar niet gebruikte) middelen voor 2017 door te schuiven naar de begroting van 2018, heeft tot gevolg dat de realisatiefase niet gestart kan worden. Hierdoor zal noodzakelijkerwijs doorgewerkt moeten worden met de oude GIR en kan de nieuwe inspectiemethodiek LBR komende jaren niet ondersteund worden met een passend informatie- en registratiesysteem. Dit maakt de invoer van deze nieuwe inspectiemethodiek wellicht onmogelijk en blijft het toezicht op de Brzo-bedrijven verstoken van nieuwe inzichten.

Daarnaast zullen de monitoringsrapportages ten behoeve van sturing en (landelijke)

verantwoording niet adequaat kunnen worden opgesteld. De investering in de nieuwbouw die in 2017 reeds gedaan zou voor niets zijn geweest.

Verzocht wordt om voor de vernieuwing van de GIR een budget door te schuiven á € 1.393.000,-, bestaande uit € 656.000,- uit IOV 2016 en € 737.000,- uit IOV 2017.

De beschikbare middelen op budgetregelniveau voor het jaar 2018, volgend uit deze verschuiving van € 1.393.000, zijn opgenomen in onderstaande tabel.

IOV DP BRZO	Vernieuwing GIR
Doorgeschoven IOV 2016 en 2017	€ 1.393.000
Begroting IOV 2018	€ 372.000
Totaalbudget vernieuwing GIR 2018	€ 1.765.000

Wat zijn de voorwaarden voor wijzigingen in de begroting?

Door het BOB zijn in juni 2016 onderstaande afspraken bevestigd over toepassen flexibiliteit binnen deelprogramma's.

Toepassen flexibiliteit binnen deelprogramma's

- het BOB stuurt op het behalen van de einddoelen van het programma IOV,
- het BOB kan zo nodig (her)prioriteren indien een einddoel niet in zicht is binnen één deelprogramma,
- de WG-IOV heeft een mandaat om op activiteitsniveau te sturen (inclusief herprioritering en/of doorschuiven van middelen over de jaren), als dit het behalen van de einddoelen niet in de weg staat,
- het om wijzigingen met een beperkte omvang betreft (tot totaal 300k€ per jaar binnen een deelprogramma),
- en het binnen de programmaperiode valt.

Binnen de hiervoor genoemde kaders kan de werkgroep IOV komen tot besluiten en daarover het BOB daarna informeren.

Mocht er een grotere verschuiving nodig zijn, óf als de doelbereiking in het geding komt, dan wordt het verzoek voor verschuivingen voorgelegd aan het BOB.

Deze aanvraag beschouwend is er sprake van het doorschuiven van middelen die het bedrag van €300.000 te boven gaat. Deze aanvraag betekent geen wijziging in het einddoel en valt als geheel binnen de programmaperiode.

Conclusie

Uit bovenstaande blijkt dat het doorschuiven van middelen is ingegeven door een actuele verkenning van de noodzaak tot vernieuwing van de GIR. Uit deze verkenning blijkt dat nieuwbouw van de GIR absoluut noodzakelijk is. Verandering in doelbehaling is derhalve niet aan de orde; een voortzetting van het project in 2018 is noodzakelijk. De hoogte van het door te schuiven bedrag gaat het mandaat van de werkgroep echter te boven.

Verzoek aan de werkgroep

De werkgroep IOV wordt op grond van bovenstaande gevraagd om de gewijzigde begroting voor het deelprogramma BRZO met een positief advies voor te leggen aan het BOB.

Verzoek PGS

T.a.v. Werkgroep Impuls Omgevingsveiligheid

Datum 25-01-2018

Betreft Verzoek voor doorschuiven deel van budget naar 2018

Van PGS-beheerorganisatie

Geachte leden van de werkgroep,

De financiële stand van zaken over het jaar 2017 is opgemaakt en naar aanleiding daarvan hebben wij een verzoek voor het doorschuiven van een deel van het toegezegde budget naar 2018.

De PGS-beheerorganisatie heeft in 2018 een toezegging gekregen voor een additioneel budget van EUR 100.000 vanuit de onderbesteding van het IOV programma in 2016. Vanwege een PGS-breed knelpunt konden een aantal werkzaamheden geen doorgang vinden en zijn deze werkzaamheden verschoven naar 2018. Dit heeft er in geresulteerd dat in 2017 een bedrag van EUR 55.103 incl. BTW is besteed. Graag verzoeken wij u toe te kennen dat het resterende bedrag van EUR 44.897 incl. BTW in 2018 wordt gebruikt voor de uitgestelde werkzaamheden.

Wij hopen dat u hiermee kunt instemmen en vernemen graag uw antwoord.

Met vriendelijke groet,

Paula Bohlander

Programmamanager PGS

Verzoek IKIS

Aan leden werkgroep IOV
Van Marlouce Biemans
Datum 30 januari 2018
Onderwerp Verzoek budgetverschuiving IKIS trainingen aandachtsgebieden naar IOV 2018

Oorzaak van de vertraging

De uitvoering van het project 'trainingen Aandachtsgebieden omgevingsveiligheid heeft een vertraging opgelopen door een aantal oorzaken, die vooral organisatorisch van aard zijn geweest. Echter, een versnelling van het proces was niet nuttig, omdat de training gebaseerd wordt op de wetteksten die tot en met eind 2017 liggen bij de Raad van State in afwachting van een uitspraak. Aangezien deze uitspraak essentieel kan zijn voor de invulling en juridische verankering van het gemoderniseerde omgevingsveiligheidsbeleid, kan de cursus niet eerder starten dan medio maart 2018. Pas dan is (naar verwachting) de formele reactie van het ministerie IenW afgerond en kan het resultaat verwerkt worden in de theorie over de Aandachtsgebieden.

Doelbehalving project

Het doel van de cursus is het bekend maken van het gemoderniseerde omgevingsveiligheidsbeleid, en het handboek Omgevingsveiligheid, dat hiervoor door het RIVM als hulpinstrument in ontwikkeling is. Dit doel blijft onveranderd en het geven van trainingen is een essentieel middel om het doel te bereiken. Zonder doorschuiven wordt een deel van het werkveld niet bereikt en het doel niet (geheel) behaald.

Gecombineerd project

Door het gezamenlijk belang van scholing aandachtsgebieden is er eveneens een budget beschikbaar gesteld uit het innovatiebudget van de veiligheidsregio's, van deelprogramma 4. Zie het verzoek hieronder.

Kaders

Het verzoek valt binnen de door het BOb gestelde kaders:

- Doorschuiven is noodzakelijk voor de doelbehalving
- Het blijft ruim binnen het mandaat van €300.000,-
- Het valt binnen de programmaperiode IOV 2015 – 2018.
- De middelen uit 2017 worden in 2018 ingezet en worden daarmee binnen de programmaperiode besteed

Verzoek aan de werkgroep IOV

De werkgroep IOV wordt gevraagd om de onderbesteding á € 66.000 van deelprogramma 3, in te mogen zetten voor de verdere uitvoering in 2018.

Verzoek Lokaal EV beleid

1. Scholing aandachtsgebieden

Aan : leden werkgroep IOV
Van : Marcel Reefhuis
Datum : 2 maart 2018
Onderwerp : Verzoek budgetverschuiving Bijscholing naar IOV 2018

Oorzaak van het verzoek

Binnen het innovatiebudget van de veiligheidsregio's is tevens een activiteit gewijd aan de voorbereiding van de adviseurs van veiligheidsregio's op de verandering van wet- en regelgeving. Dit wordt gedaan door opleidingstrajecten en het beter positioneren van aanwezige en gewenste kennis binnen veiligheidsregio's. Er is ingezet op het bijscholen van adviseurs op het gebied van stoffen en hun gevaren en ontwikkelingen en verandering van wet- en regelgeving.

De uitvoering van dit project in 2017 heeft een vertraging opgelopen door een aantal oorzaken, die vooral organisatorisch van aard zijn geweest. Een versnelling van het proces was echter niet nuttig, omdat de training gebaseerd wordt op de wetteksten, die tot en met eind 2017 bij de Raad van State ter beoordeling liggen. Bij deze in het jaarplan van 2017 opgenomen activiteit is daardoor sprake van een onderbesteding van €60.000,-.

Aangezien de beoordeling essentieel kan zijn voor de invulling en juridische verankering van het gemoderniseerde omgevingsveiligheidsbeleid, kan de cursus niet eerder starten dan medio maart 2018. Pas dan is (naar verwachting) de formele reactie van het ministerie IenW afgerond en kan het resultaat verwerkt worden in de theorie over de aandachtsgebieden.

Met de middelen uit 2017 kunnen adviseurs van onder andere veiligheidsregio's worden voorbereid op nieuwe wet- en regelgeving en wordt het doel van de activiteit in 2018 gehaald.

Aansluiting tussen bijscholingen deelprogramma's 3 en 4

Door het gezamenlijk belang van scholing aandachtsgebieden is er € 60.000,- beschikbaar gesteld uit het innovatiebudget van de veiligheidsregio's van deelprogramma 4. De aanpak van het project sluit aan bij de aanpak van de bijscholingsactiviteit uit deelprogramma 3, waar ook een budget voor bijscholing beschikbaar is.

Verzoek aan de werkgroep IOV

De werkgroep IOV wordt gevraagd om de onderbesteding á € 60.000 van het innovatiebudget veiligheidsregio's in deelprogramma 4 door te mogen schuiven voor de verdere uitvoering in 2018.

Dit verzoek voldoet aan de voorwaarden die door het BOB zijn gesteld aan flexibiliteit binnen de deelprogramma's:

- Het einddoel van de bijscholing is binnen de programmaperiode realiseerbaar doordat de opgelopen achterstand met behulp van de middelen in 2018 wordt ingehaald en adviseurs van de veiligheidsregio's binnen de programmaperiode alsnog worden bijgeschoold.
- De omvang van de onderbesteding is van beperkte omvang (€60.000,-) en past daarmee binnen de totale €300.000,- op deelprogrammaniveau die het BOB als maximum heeft gesteld. De totale omvang binnen het deelprogramma, inclusief het verzoek voor doorschuiven van middelen op de activiteit uniforme advisering aan het bevoegd gezag ter hoogte van €66.682,-, bedraagt €126.682,-.
- De middelen uit 2017 worden in 2018 ingezet en worden daarmee binnen de programmaperiode besteed.

2. Uniforme advisering VR's

Aan : leden werkgroep IOV
Van : Marcel Reefhuis
Datum : 2 maart 2018
Onderwerp : Verzoek budgetverschuiving Uniforme advisering VR's naar IOV 2018

Oorzaak van het verzoek

De Veiligheidsregio's hebben binnen de activiteit 'B2 uniforme advisering aan het bevoegd gezag' in 2017 ingestoken op een viertal projecten:

- Ontwikkelen multidisciplinaire (integrale) advisering
- Opstellen van een eenduidig beeld van kernwaarden in de advisering over omgevingsvisies
- Uitvoering van een vergelijkend onderzoek naar de prestaties, producten en diensten die de veiligheidsregio's leveren met betrekking tot omgevingsveiligheid (benchmark)
- Ontwikkelen van een Landelijk expertisecentrum Omgevingsveiligheid dat een eenduidige en kwaliteitsgerichte advisering faciliteert.

De activiteit draagt bij aan het doel om te komen tot een robuuste adviseur voor het bevoegd gezag bij inwerkingtreding van de omgevingswet.

Voor de activiteit is €240.000,- in 2017 aangevraagd, voor elk project grofweg €60.000,-.

In 2017 is hiervan €173.318,- besteed. De achterstand in besteding is om uiteenlopende redenen ontstaan.

De ontwikkeling van een expertisecentrum heeft vertraging opgelopen. In 2017 is gezocht naar een (vaste) kwartiermaker die gegarandeerd tijd en middelen tot zijn/ haar beschikking heeft om een landelijk expertisecentrum te gaan trekken en de ingezette weg vanaf 2015 verder vorm te geven. Het is in 2017 echter niet gelukt deze kwartiermaker tijdig te werven. In 2017 is de besteding daardoor beperkt gebleven tot €5.000,-.

De kwartiermaker is inmiddels aangenomen (per 1 februari 2018), waardoor een inhaalslag in 2018 gemaakt kan worden. Met het doorschuiven van de middelen uit 2017, ter hoogte van €46.682,-, kan alsnog het doel gehaald worden in 2018: de ontwikkeling van een landelijk expertisecentrum. De kwartiermaker dient in 2018 daarvoor de kaders te ontwikkelen. Zonder de middelen uit 2017 is het risico dat er onvoldoende capaciteit beschikbaar is om dit in 2018 te realiseren en daarmee de opgelopen achterstand in te lopen.

De ontwikkeling van de multidisciplinaire (integrale) advisering is in 2017 voortvarend opgepakt met een aantal pilots binnen landsdeel Oost5. Daardoor is €45.000 besteed. Toch is enige vertraging opgelopen in het project. De planning was deze pilots door te vertalen naar een handboek/ landelijke terugkoppeling met lessons learned. Door tijdgebrek en afwezigheid vanwege ziekte van de projectleider is dit niet in 2017 gelukt. Met een vervolg in 2018 is dit alsnog haalbaar. De werkgroep wordt daarom verzocht om €20.000,- van de onderbesteding in 2017 ter beschikking te stellen in 2018. Met deze middelen alleen is volledige afronding van het project wellicht niet mogelijk. Een aanvullende inspanning in uren en middelen vanuit de VR's is noodzakelijk. Voor dit project zijn in 2018 alleen de middelen vanuit de onderbesteding 2017 beschikbaar. Afronding van dit project komt zonder deze middelen in het geding.

Verzoek aan de werkgroep IOV

De werkgroep IOV wordt gevraagd om de onderbesteding á € 66.682,- van het innovatiebudget voor B2 Uniforme advisering veiligheidsregio's in deelprogramma 4 door schuiven voor de verdere uitvoering in 2018. Daarvoor wordt €46.682,- ingezet om de opgelopen vertraging in de ontwikkeling van het landelijk expertisecentrum in te lopen en €20.000,- om de afronding van het project multidisciplinaire advisering in 2018 mogelijk te maken.

Dit verzoek voldoet aan de voorwaarden die door het BOb zijn gesteld aan flexibiliteit binnen de deelprogramma's:

- Het einddoel van activiteit is binnen de programmaperiode realiseerbaar:

- Met de middelen uit 2017 is er meer capaciteit beschikbaar voor de kwartiermaker van het te ontwikkelen Landelijk Expertisecentrum Omgevingsveiligheid en kan de opgelopen achterstand worden ingelopen.
- Met de middelen uit 2017 kan een handboek/ landelijke terugkoppeling met lessons learned alsnog in 2018 worden gerealiseerd.
- De omvang van de onderbesteding is van beperkte omvang (€66.682,-) en past daarmee binnen de totale €300.000,- op deelprogrammaniveau die het BOB als maximum heeft gesteld.
- De middelen uit 2017 worden in 2018 ingezet en worden daarmee binnen de programmaperiode besteed.

Bijlage 3 Notitie initiatieven datainfrastructuur externe veiligheid

Inzicht en overzicht van de nieuwe Risicokaart, Landelijke Signaleringskaart Externe Veiligheid en Informatiehuis Externe Veiligheid

Aanleiding

AAC VTH en de werkgroep Impuls Omgevingsveiligheid (IOV) hebben behoeften aan inzicht en overzicht van de drie initiatieven: 1) nieuwe Risicokaart, 2) Landelijke Signaleringskaart Externe Veiligheid en 3) Informatiehuis Externe Veiligheid. De AAC VTH van 9 november 2017 heeft verzocht om een notitie om de eerder genoemde initiatieven in beeld te brengen, afbakening aan te geven en dubbelingen eruit te halen, het beheer van nieuwe tools te agenderen en de beeldvorming op één golfengte te brengen.

Doel en opzet van de notitie

Landelijk vinden vele initiatieven plaats op het gebied van digitalisering van het (externe) veiligheidsbeleid en in de voorbereiding op het gemoderniseerde omgevingsveiligheidsbeleid. IPO³ heeft ten aanzien van de eerder genoemde initiatieven verschillende rollen:

1. Is opdrachtgever van de nieuwe Risicokaart.
2. Is partner van het programma IOV⁴ waarbinnen de Landelijke Signaleringskaart Externe Veiligheid wordt ontwikkeld.
3. Levert⁵ de kwartiermaker voor het Informatiehuis Externe Veiligheid.

De complexiteit van bovengenoemde initiatieven bestaat uit de verschillende opdrachtgevers, (interbestuurlijke) sturingsstructuren en besluitvormingslijnen. Er zijn afhankelijkheden en raakvlakken. Daarnaast bestaat het risico dat activiteiten dubbel worden uitgevoerd, of dat basisprincipes (zoals datakwaliteit, definities, informatieveiligheid en standaarden) niet worden meegenomen of op elkaar zijn afgestemd. Ook bevinden de initiatieven in verschillende ontwikkelstadia: aan het begin van de ontwerpfase van de nieuwe Risicokaart, het einde van de ontwerp- en bouwphase van de Landelijke Signaleringskaart Externe Veiligheid en nog in de voorbereidende fase voor het Informatiehuis Externe Veiligheid.

Een heldere omschrijving van deze initiatieven en een duidelijke afbakening ervan, is voor IPO nodig om haar rol te kunnen invullen. Daarnaast is het belangrijk dat IPO dezelfde uitgangspunten gebruikt bij de samenwerking met de stakeholders.

De drie initiatieven op hoofdlijnen beschreven

Nieuwe Risicokaart

De Risicokaart is wettelijk verplicht op grond van de Wet veiligheidsregio's (minister Justitie en Veiligheid). Gedeputeerde Staten dragen zorg voor de productie en het beheer van de Risicokaart. Noodzaak voor een nieuwe Risicokaart is groot. BAC VTH heeft ingestemd met de "Visie op een nieuwe Risicokaart" waarmee de ontwerpfase van de nieuwe Risicokaart is gestart. De nieuwe Risicokaart stelt gestructureerd en eenduidig goede en unieke data en informatie over risicosituaties vrij ter beschikking, bedoeld voor 1) risicocommunicatie (wettelijke taak van de veiligheidsregio) en 2) voor primaire processen van (overheids)organisaties (zoals beleid, advies en communicatie).

Op basis van de Regeling provinciale risicokaart (Wet veiligheidsregio's) dient de nieuwe Risicokaart de te onderscheiden risico's te vermelden met betrekking tot rampen (zoals ongevallen met brandbare stoffen in inrichtingen en tijdens het transport, brand in een groot gebouw en versterking van de openbare orde), risico's binnen een afstand van ten minste 15 km over de landsgrenzen, risico's in verband met stoffen die drempelwaarde overschrijden, risicosituaties in verband met bepaalde categorieën rampen, kwetsbare gebouwen en objecten en overstromingsrisico's.

In de Wet milieubeheer en het Ontwerpbesluit kwaliteit leefomgeving⁶ is vastgelegd dat gegevens uit het Register risicosituaties gevaarlijke stoffen (RRGS) toegankelijk worden gemaakt door de Risicokaart. Het is een landelijk Register van activiteiten met externe veiligheidsrisico's en is bedoeld

³ Met IPO wordt bedoeld de gezamenlijke provincies.

⁴ Binnen het interbestuurlijk programma Impuls Omgevingsveiligheid.

⁵ Binnen het interbestuurlijk programma "Aan de slag met de Omgevingswet".

⁶ Concept Ontwerpbesluit kwaliteit leefomgeving en Nota van Toelichting, juni 2017, §13.2.1.

burgers en bedrijven informatie te bieden, zodat ze zich een beeld kunnen vormen van risico's van activiteiten van externe veiligheidsrisico's in hun omgeving.

Landelijke Signaleringskaart Externe Veiligheid

De Landelijke Signaleringskaart Externe Veiligheid ondersteunt de uitvoering van de wettelijke taken van provincies en gemeenten op het gebied van externe veiligheid. Vanuit een bottom-up benadering wordt op basis van de huidige wet- en regelgeving nagegaan wat er nodig is voor integrale, kwaliteit geborgde en gedigitaliseerde voorzieningen te realiseren.

De Landelijke Signaleringskaart Externe Veiligheid, wordt ontwikkeld vanuit bestaande regionale initiatieven⁷ voor Signaleringskaarten. Vanuit het werkveld is een grote behoefte aan de digitalisering van Externe Veiligheid-gerelateerde data in de vorm van datasets. Deze zijn voornamelijk bedoeld voor toepassingen in de ruimtelijke ordening, maar mogelijk ook voor vergunningverlening, toezicht en handhaving en toont alle relevante risicobronnen en kwetsbare locaties en gebouwen in hun geografische relatie tot de ruimtelijke plannen. De opdrachtgever van de Landelijke Signaleringskaart Externe Veiligheid is het Bestuurlijk Omgevingsberaad⁸. Besluitvorming over de Landelijke Signaleringskaart loopt via de kanalen van IPO, VNG en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

Informatiehuis Externe veiligheid

Het voorbereiden van de besluitvorming ("go" or "no go") over de bouw van het Informatiehuis Externe Veiligheid is onderdeel van het Programma Invoering Omgevingswet Provincies, in opdracht van de Kring van Provinciesecretarissen. De voorbereiding wordt getrokken door een kwartiermaker, lid van het IPO programmteam Invoering Omgevingswet.

De eventuele bouw is conform het Bestuursakkoord Omgevingswet van 1 juli 2015, onderdeel van het Interbestuurlijke (ministerie van I&W/BZK, VNG, Unie en IPO) Programma "Aan de slag met de Omgevingswet".

Het Informatiehuis Externe Veiligheid heeft als opdracht het leveren van informatieproducten, die voldoen aan de 3 B's kwaliteitscriteria (beschikbaar, bruikbaar en juridisch bestendig), die grotendeels via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) worden ontsloten. De scope is nu gericht op de ondersteuning van de kerninstrumenten van de Omgevingswet (exclusief Toezicht en Handhaving). Qua informatie (referentie)architectuur en aansluitvoorwaarden en datakwaliteitsstrategie worden gezamenlijke uitgangspunten en randvoorwaarden uitgewerkt met de andere negen informatiehuizen. De beoogde gebruikers zijn initiatiefnemers, bevoegd gezag (en haar partners) en overige belanghebbenden.

Korte en lange termijnplanning van de drie initiatieven

Nieuwe Risicokaart

De ontwerpfase van de nieuwe Risicokaart is gestart in november 2017 en wordt met de vaststelling door het IPO-bestuur van het Functioneel Ontwerp en Technisch Ontwerp, inclusief een kostenraming, eind tweede kwartaal 2018 afgerond. Belangrijke onderdelen van het Functioneel Ontwerp en Technisch Ontwerp worden gevormd door het data- en informatiemodel en de kwaliteitscriteria. Parallel aan de ontwerpfase wordt gewerkt aan het inrichten van het beheer (governance, beleid, middelen en het beheer van de voorzieningen). Vanaf het derde kwartaal van 2018 wordt gewerkt aan de daadwerkelijk bouw; de realisatiefase van de nieuwe Risicokaart. Naar verwachting wordt de nieuwe Risicokaart vanaf het tweede kwartaal van 2019 in gebruik genomen.

Vanaf eind 2018 zal gewerkt worden aan de uitfasering van de huidige Risicokaart. Volledige uitfasering van de huidige Risicokaart is niet mogelijk. Het RRGS is een geïntegreerd onderdeel van de huidige Risicokaart en dient tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet door het IPO⁹ te worden beheerd.

Landelijke Signaleringskaart Externe Veiligheid

In 2018 moet de doorontwikkeling die rondom de Landelijke Signaleringskaart Externe Veiligheid plaatsvinden leiden tot een landelijk dekkende signaleringskaart (= datasets). Hiervoor is afstemming nodig met de al lopende initiatieven en wordt een Functioneel Ontwerp en een Technisch Ontwerp

⁷ Van zowel regionale Omgevingsdiensten als van provincies.

⁸ Het Bestuurlijk Omgevingsberaad (Bob) is opdrachtgever van het programma Impuls Omgevingsveiligheid (IOV).

⁹ Uitvoering van het beheer door GBO provincies (Gemeenschappelijke BeheerOrganisatie).

ontwikkeld. Hiervoor zijn in 2017 al enkele pilots gestart. Een goed voorbeeld is de pilot van het digitaliseren in de zaaksystemen van LPG-data van de Omgevingsdienst Midden Holland. Met deze pilot wordt ervaring opgedaan om de relevante Externe Veiligheid-gegevens rond risicovolle activiteiten direct (digitaal) bij de bron te registreren en delen.

Op dit moment wordt nog veel gebruik gemaakt van het RRGs. Door het steeds meer direct kunnen gebruik maken van gegevens over risico-veroorzakers uit de VTH-systemen, wordt de rol van RRGs als bron steeds kleiner. Voor de kwetsbare locaties en gebouwen (conform Besluit Kwaliteit Leefomgeving) is een bruikbare landelijke populatieservice (provincie Zuid-Holland) gereed.

Informatiehuis Externe veiligheid

Het Informatiehuis Externe Veiligheid werkt momenteel aan het uitwerken van zogenaamde "beslisinformatie", op te leveren voor eind Q1 2018. De beslisinformatie bestaat uit een portfolio, een business case, een plan van aanpak voor de eerste deeloplevering en een 'roadmap' voor het vervolg.

Bij het starten van de ontwikkeling van de informatieproducten wordt in deelopleveringen gewerkt, waarbij elk deel afzonderlijk te gebruiken is. Waar mogelijk wordt doorontwikkeld op basis van bestaande voorzieningen en ontwikkelingen.

Raakvlakken, overeenkomsten en risico's

Hieronder worden de raakvlakken, overeenkomsten en risico's van de drie initiatieven opgesomd.

Oprachtgever

De drie initiatieven hebben verschillende opdrachtgevers, te weten: de BAC VTH/AAC VTH (nieuwe Risicokaart), het Bestuurlijk Omgevingsberaad (Landelijke Signaleringskaart Externe Veiligheid) en de Kring van provinciesecretarissen (Informatiehuis Externe Veiligheid).

Dit heeft als risico dat:

- Er verschillende standpunten zijn in verschillende gremia.
- Besluiten niet met elkaar worden afgestemd, ongewild in het verkeerde gremium worden genomen of kunnen elkaar zelfs tegenwerken.
- "Timingsissues" kunnen ontstaan; voor de ene stuurlijn zijn voorstellen eerder "besluitrijp" dan voor de andere.

Eigenaarschap en beheer

Het eigenaarschap en beheer is voor alle drie de initiatieven verschillend.

- Nieuwe Risicokaart: Gedeputeerde Staten zijn verantwoordelijk voor de productie en het beheer van de Risicokaart, de provinciesecretaris is eigenaar en de verantwoordelijkheid voor beheer (governance, beleid, middelen en beheer van de voorzieningen) is belegd bij het IPO¹⁰.
- Landelijke Signaleringskaart Externe Veiligheid: eigenaarschap en beheer is onderdeel van het verlengde programma Impuls Omgevingsveiligheid (IOV) 2019-2021.
- Informatiehuis Externe Veiligheid: besluitvorming heeft nog niet plaatsgevonden.

Doel

De doelen van de drie initiatieven zijn verschillend.

- De nieuwe Risicokaart is bedoeld voor risicocommunicatie, beleid en advies onder andere voor crisisbeheersing, rampenbestrijding, ruimtelijke ordening, handhaving en toezicht.
- De Landelijke Signaleringskaart Externe Veiligheid heeft betrekking op digitalisering van de taakuitvoering externe veiligheid en is een tool voor de uitvoering van Externe Veiligheid in het kader van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) en ruimtelijke ordening.
- Het Informatiehuis Externe Veiligheid zorgt voor het eenvoudiger en beter uitvoeren van de Omgevingswet, waarbij alle gebruikers een gelijke¹¹ informatiepositie hebben.

Er is een overlap in het gebruiksdoel van de nieuwe Risicokaart en de Landelijke Signaleringskaart Externe Veiligheid waar het gaat om ondersteuning van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving en Ruimtelijke Ordening. In nieuwe of geactualiseerde wetgeving kan dit anders worden.

¹⁰ Gemeenschappelijke BeheerOrganisatie (GBO) provincies.

¹¹ Gelijke is hier eerder "gelijkwaardig" in verband met beveiligingsaspecten van de externe veiligheid-informatie.

Doelgroep

Het bevoegd gezag (Rijk, provincies, waterschappen en gemeenten) is voor alle drie de initiatieven een doelgroep.

De initiatieven hebben ook 'eigen' doelgroepen, te weten:

- Nieuwe Risicokaart: belanghebbenden, overheidsorganisaties (onder andere veiligheidsregio's), organisaties, bedrijven en burgers.
- Landelijke Signaleringskaart Externe Veiligheid: specialisten externe veiligheid bij de Omgevingsdiensten en veiligheidsregio's.
- Informatiehuis Externe Veiligheid: initiatiefnemers en belanghebbenden.

Het risico bestaat dat openbare informatie afwijkt. Afstemming tijdens de ontwerptrajecten van de drie initiatieven is essentieel. Daarnaast is het belangrijk dat de kernboodschap van de initiatieven niet tegenstrijdig zijn.

Resultaten

De resultaten van de drie initiatieven zijn verschillend.

- Nieuwe Risicokaart stelt data en informatie over risicosituaties vrij beschikbaar. Daarnaast is wettelijk bepaald dat er een geografische kaart is waarop de in de veiligheidsregio's aanwezige risico's (op basis van het risicoprofiel) zijn aangeduid.
- Landelijke Signaleringskaart Externe Veiligheid stelt betrouwbare en actuele datasets beschikbaar voor een professionele uitvoering van de wettelijke Externe Veiligheidstaken en kunnen worden ingelezen in het eigen GIS-systeem van de gebruiker.
- Informatiehuis Externe Veiligheid levert straks Informatieproducten op die voldoen aan kwaliteitscriteria en aansluitvoorwaarden. Deze informatieproducten zijn gericht op risico-veroorzakers en -ontvangers en de daarbij behorende contouren en gebieden. Ontsluiting zal grotendeels plaatsvinden via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO), maar ook als dataservices. Een belangrijk overeenkomst is dat de drie initiatieven zich richten op digitale dataservices.

Het risico is dat er minder grip is op hetgeen een afnemer/gebruiker met deze digitale data doet.

Informatiekwaliteit

Voor de drie initiatieven geldt dat de data en informatie moeten voldoen aan wettelijke eisen. Het inwinnen, ontsluiten en het beheren van data en informatie moet aansluiten bij de verantwoordelijkheden ten aanzien van de gebruikers.

Informatieveiligheid

Informatieveiligheidsbeleid en het voldoen aan de nieuwe privacyregelgeving (AVG) is voor alle drie initiatieven van groot belang. De verantwoordelijkheid voor het informatieveiligheidsbeleid is belegd. Voor de nieuwe Risicokaart wordt het informatieveiligheidsbeleid door het IPO vastgesteld en voor de Landelijke Signaleringskaart Externe Veiligheid wordt dit belegd via het verlengde programma Impuls Omgevingsveiligheid. Het Informatiehuis Externe Veiligheid heeft ook te maken met criteria vanuit de landelijke voorziening van het Digitale Stelsel Omgevingswet.

In onderstaand tabel staan het Informatiehuis Externe Veiligheid, de nieuwe Risicokaart en de Landelijke Signaleringskaart EV beschreven

	Informatiehuis Externe Veiligheid	Nieuwe Risicokaart	Landelijke Signaleringskaart EV
Wettelijke basis	Omgevingswet en bijbehorende lagere regelgeving.	1. Wet veiligheidsregio's; 2. Wet milieubeheer; 3. Omgevingswet/Besluit kwaliteit leefomgeving	Geen directe wettelijke basis, wel de digitale ondersteuning voor de uitvoering van wettelijke en bovenwettelijke taken.
Opdrachtgever	Onderdeel van het Programma Invoering Omgevingswet Provincies, in opdracht van de Kring van Provinciesecretarissen. Onderbestuurlijke stuurlijn: onderdeel van het Interbestuurlijke (ministerie van I&W/BZK, VNG, Unie en IPO) "Aan de slag met de Omgevingswet" (verloopt via het Bestuurlijk Overleg-Opdrachtgevend Beraad en Programmaraad van dit programma).	IPO: AAC VTH en BAC VTH	Het Bestuurlijk Omgevingsberaad (BOB) Het werkveld (de professional)
Eigenaar en beheer	Hoofdeigenaar van digitaal stelsel is minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). Eigenaarschap en beheer is nog niet vastgelegd.	4. Stelselverantwoordelijke is de minister van Justitie en Veiligheid; 5. Provinciesecretaris is eigenaar; 6. IPO is beheerder.	Eigenaar en beheer wordt in het vervolg van de IOV (2019-2021) geagendeerd
Rol provincie	Provincies zijn aangewezen als kwartiermaker via het Bestuursakkoord en Financieel akkoord Omgevingswet. (1 jul 2015)	Gedeputeerde Staten dragen zorg voor de productie en het beheer.	Provincie maken deel uit van het Bestuurlijk omgevingsberaad (BOB) via het BAC-VTH
Doel	Eenvoudiger en beter maken van de uitvoering van de Omgevingswet waarbij alle gebruikers een gelijke (gelijkwaardige) informatiepositie hebben. Dat betekent dat eenduidige informatieproducten die voldoen aan kwaliteitseisen (3 B's) en die ontsluiten bij de definities en begrippen uit de Omgevingswet en bijbehorende lagere regelgeving.	Unieke data en informatie over risicosituaties vrij beschikbaar stellen, bedoeld voor risicocommunicatie (wettelijke taak veiligheidsregio) en voor primaire processen van (overheids)organisaties	De Landelijke Signaleringskaart EV heeft betrekking op digitalisering van de taakuitvoering externe veiligheid. De Landelijke Signaleringskaart EV is een tool voor de uitvoering van Externe Veiligheid in het kader van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) en EV in de ruimtelijke ordening.
Doelgroep	Initiatiefnemers, bevoegd gezag (inclusief uitvoeringspartners) en overige belanghebbenden.	Bevoegde gezagen (Rijk, provincies, gemeenten en Waterschappen), belanghebbenden, initiatiefnemers en burgers.	Bevoegde gezagen (Rijk, provincies, gemeenten en Waterschappen), specialisten externe veiligheid bij de omgevingsdiensten en veiligheidsregio's
Resultaat	Informatieproducten die voldoen aan kwaliteitscriteria en aansluitvoorwaarden. Deze informatieproducten zijn gericht op risico-veroorzakers en -ontvangers en de daarbij behorende contouren en gebieden. Ontsluiting zal grotendeels plaatsvinden via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO), maar	7. Vrij beschikbare unieke data en informatie over risicosituaties; 8. Geografische kaart.	De Landelijke Signaleringskaart EV stelt betrouwbare en actuele datasets beschikbaar voor een professionele uitvoering van de wettelijke Externe Veiligheidstaken. Deze datasets (= Landelijke Signaleringskaart EV) kunnen worden ingelezen in het eigen GIS-systeem

	ook als dataservices. Het Informatiehuis Externe Veiligheid zorgt daarbij voor het borgen van de kwaliteit, de exploitatie en het blijvend verbinden van vraag en aanbod.		van de gebruiker.
--	---	--	-------------------